

Suomen Ekumeeninen Neuvosto
Ekumeniska Rådet i Finland

Vuosikertomus

2023

Årsberättelse

Suomen Ekumeenisen Neuvoston julkaisuja CXX

Ekumeniska Rådets i Finland publikationer

Copyright ©Suomen Ekumeeninen Neuvosto

ISBN: 978-952-9529-84-1

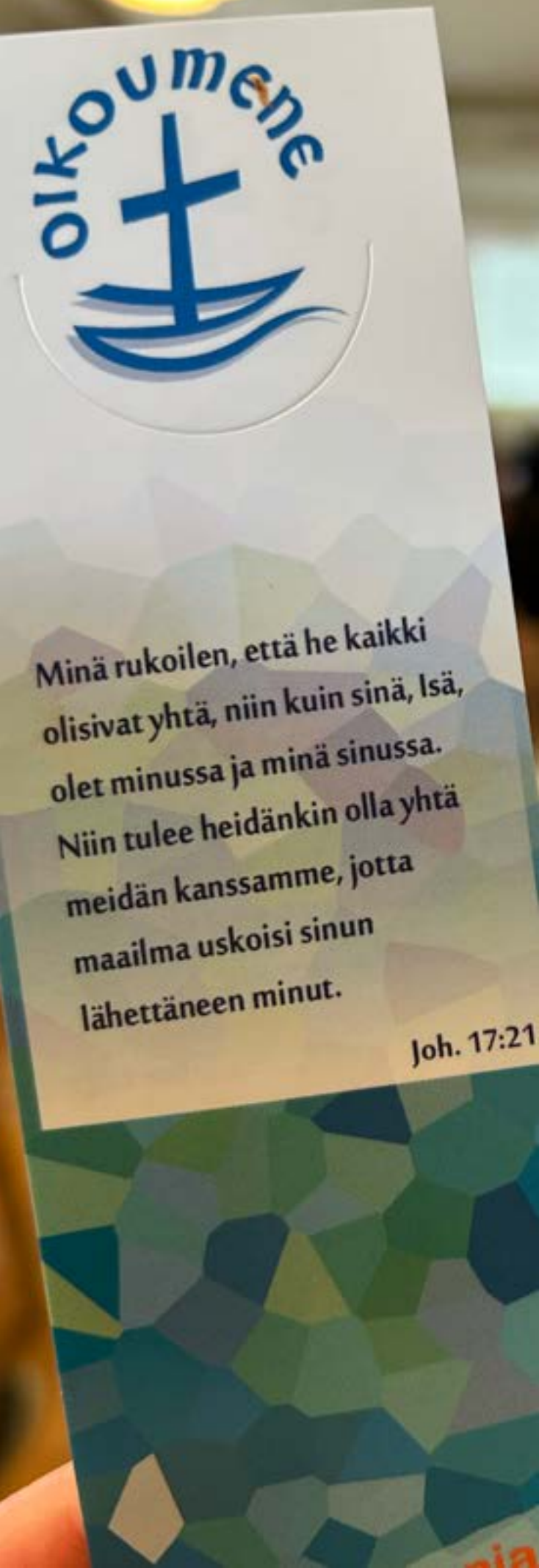
ISSN 2670-2665 (verkkojulkaisu)

Graafinen suunnittelu: Suvi-Tuulia Vaara

Taitto: Tarja Suomalainen

Helsinki 2024

www.ekumenia.fi

Sisällys Innehåll

4	1 Tiivistetty toimintakertomus
4	1.1 Strategia 2022-2024
5	1.2 Suomen Ekumeeninen Neuvosto
5	1.3 Toiminnan yleinen tavoite ja osa-alueet
5	1.4 Jäsenkunta
6	1.5 Tiivistetty toimintakertomus ja toimintavuoden kuvaus
9	2 Toiminnan yksityiskohtaisempi kuvaus
9	2.1 Spiritualiteetti ja opilliset kysymykset
12	2.2 Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset
15	2.3 Ekumeeninen vastuuviikko 2023
16	2.4 Kristillinen kasvatus
19	2.5 Yhteinen todistus ja uskontodialogi
19	2.6 Julkaisutoiminta ja viestintä
20	3 Verkostoyhteistyö
20	3.1 Globaalit verkostot
20	3.2 Eurooppalaiset yhteydet
21	3.3 Pohjoismaiset ja Baltian alueen yhteydet
22	3.4 Kotimaiset verkostot
24	4 Ekumeeniset huomionosoitukset
25	5 Hallinto ja talous
25	5.1 Yleiskokoukset
26	5.2 Hallitus
26	5.3 Jaostot ja työryhmät
26	5.4 Henkilöstö
26	5.5 Talous
27	1 Komprimerad verksamhetsberättelse
27	1.1 Strategi 2022-2024
28	1.2 Ekumeniska Rådet i Finland
28	1.3 Verksamhetens allmänna mål och delområden
28	1.4 Medlemskåren
29	1.5 Kortfattad verksamhetsberättelse och en beskrivning av verksamhetsåret
32	2 En mer detaljerad beskrivning av verksamheten
32	2.1 Spiritualitet och lärofrågor
35	2.2 Etiska och samhällseliga fragor
38	2.3. Ekumeniska Ansvarsveckan
39	2.4 Kristen fostran
41	2.5 Gemensam vitnesbörd och religionsdialogi
42	2.6 Publikationsverksamhet och kommunikation
43	3 Nätverkssamarbete
43	3.1 Globala nätverk
44	3.2 Kontakter i Europa
45	3.3 Nordiska och baltiska kontakter
46	3.4 Inhemska nätverk
48	4 Ekumeniska utmärkelser
49	5 Förvaltning och ekonomi
49	5.1 Vår- och höstmöte
50	5.2 Styrelsen
50	5.3 Sektioner och arbetsgrupper
50	5.4 Personal
50	5.5 Ekonomi
51	Liitteet / Bilagor
58	SEN:n edustajat työryhmissä / ERF:s representanter i arbetsgrupper
61	Jäsenkunnan edustajat / Av medlemskretsen utsedda representanter
63	Hallitus / Styrelse 2022-2024

Pelastusarmeijan Suomen ja Viron territorion komentajat, everstiluutnantit Esa Nenonen ja Saga Lipponen käsissään Suomen Ekumeenisen Neuvoston kassi Suomen Vapaakirkon kesäjuhlilla.

1 Tiivistetty toimintakertomus

1.1 Strategia 2022-2024

Visio

Kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä - että he kaikki olisivat yhtä.

Missio

Toteutamme Jeesuksen rukousta ”että he kaikki olisivat yhtä.” (Joh. 17:21)

- Rakennamme ja tuemme kristillisten kirkkojen ja yhteisöjen välistä ykseyttä.
- Vahvistamme kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen ääntä yhteiskunnassa.
- Kuulumme maailmanlaajuiseen ekumeeniseen liikkeeseen, joka edistää pyrkimyksiä kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä ja käy dialogia muiden uskontojen kanssa.

Toimintaamme ohjaa kaksi periaatetta

Kristillinen todistus rakkautena ja kristittyjen yhteytenä. Yhteinen työskentely luomakunnan ja ihmisarvon puolesta.

Arvot

Neuvoston arvot nousevat evankeliumista ja vaikuttavat ajatuksissa, sanoissa ja teoissa. Nämä arvot ohjaavat Neuvoston päätöksentekoa.

Ajatukset: Ihmisarvon kunnioitus, erilaisuuden hyväksyminen, luottamus ja rehellisyys, luomakunnan pyhyys.

Sanat: Läpinäkyvyys, avoin kommunikointi, hyvän puhumisen kulttuuri.

Teot: Yhteistyö, kunnioittaminen, arvostaminen, kuunteleminen.

Strategiset painopisteet

2023 Kotimainen ekumenia ja yhdessä vaikuttaminen

1.2 Suomen Ekumeeninen Neuvosto

Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN) on sääntöjensä mukaan niiden Suomessa toimivien kirkkojen, kristillisten yhteisöjen ja seurakuntien yhteistyöelin, jotka on hyväksytty sen jäseniksi sillä perusteella, että ne tunnustavat Herran Jeesuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumusta yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Neuvoston tarkoitus on kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen yhteistyöelimen

- edistää pyrkimyksiä kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä
- vahvistaa kristittyjen yhteyttä, palvelua ja todistusta Suomessa
- vahvistaa kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen ääntä yhteiskunnassa
- toimia kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kohtaamispaikkana.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi neuvosto

- kutsuu kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä ja niiden jäseniä yhteiseen rukoukseen ja keskinäiseen vuorovaikutukseen
- keskustelee ajankohtaisista ekumeenisista kysymyksistä,
- järjestää neuvotteluja, seminaareja ja konferensseja tekee yhteiskunnallista vaikuttamistyötä kristillisen etiikan pohjalta
- voi perustaa jaostoja, joihin jäsenet, tarkkailijat ja kumppanuusjärjestöt nimeävät edustajia ja muita asiantuntijoita
- voi perustaa työryhmiä, joihin hallitus kutsuu harkintansa mukaan jäsenten, tarkkailijoiden ja kumppanuusjärjestöjen edustajia sekä muita asiantuntijoita
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- pitää yhteyttä jäsenkuntaansa sekä ekumeenisiin järjestöihin Suomessa ja ulkomailla

1.3 Toiminnan yleinen tavoite ja osa-alueet

SEN on sekä keskustelufoorumi, toimeenpaneva järjestö että asiantuntijaelin. Neuvoston olemassaolo on sinänsä merkki jäsenkirkkojen ja -yhteisöjen pyrkimyksistä ykseyteen ja yhteiseen todistukseen.

SEN palvelee jäsenenä ja tarkkailijoina olevia kirkkoja, kumppanuusjärjestöjään ja muita tahoja ekumenian asiantuntijaorganisaationa. Sen toiminnan kautta ekumenia ja kirkkojen ykseyden vahvistaminen tulevat näkyväksi yhteisenä todistuksena ja palveluna yhteiskunnan heikompiosaisten puolesta. Toiminnan

tavoitteena on, että kirkot ja kristilliset yhteisöt tukisivat entistä enemmän toisiaan sekä pyrkimyksissään kristittyjen ykseyteen, että yhteisen äänen vahvistamisessa yhteiskunnassa.

Neuvoston toimintaa ohjaavat kaksi peruseriaa: kristillinen todistus rakkaudesta ja kristittyjen yhteytenä sekä yhteinen työskentely luomakunnan ja ihmisarvon puolesta. Nämä vaikuttavat toiminnan eri osa-alueisiin:

- Spiritualiteetti ja opilliset kysymykset
- Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset
- Kristillinen kasvatus
- Yhteinen todistus ja uskontodialogi

SEN harjoittaa myös tiedotus- ja julkaisutoimintaa ja jakaa vuosittain ekumeenisia huomionosoituksia. SEN toimii jäsenkuntansa foorumina ekumeenisissa verkostoissa.

1.4 Jäsenkunta

Jäsenkirkot / Medlemskyrkor

Neuvoston varsinaisiksi jäseniksi voidaan hyväksyä Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen ortodoksinen kirkko sekä ne Suomessa rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat, yhdistykset ja säätiöt, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Suomen ortodoksinen kirkko
Suomen Vapaakirkko
Katolinen kirkko Suomessa
Finlands svenska baptistsamfund
Finlands svenska metodistkyrka
Suomen Metodistikirkko
Suomen Pelastusarmeija
Missionskyrkan i Finland
The Anglican Church in Finland
International Evangelical Church in Finland

Tarkkailijat / Observatörer

Neuvoston tarkkailijoiksi voidaan hyväksyä Suomessa rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat, yhdistykset ja säätiöt, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Kristuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Suomen Adventtikirkko
Suomen Baptistikirkko
Suomen Helluntaikirkko
Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit
Finlands Svenska Pingstmission

Kumppanuusjärjestöt / Partnerorganisationer

Neuvoston kumppanuusjärjestöiksi voidaan hyväksyä Suomessa toimivat kristittyjen yhteyttä edistävät rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Filantropia
Filoksenia
Helsingin Diakonissalaitos
Herättäjä-Yhdistys
Hiljaisuuden ystävät
Kansan Raamattuseura
Kirkon Alat
Kirkon Ulkomaanapu
Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS
Medialähetys Sanansaattajat SANSA
Lasten ja nuorten keskus
OCM- Suomen Konstantinus Yhdistys
Opiskelijoiden Lähetysliitto
Parikanniemisäätiö
Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
Sinapinsiemen
Sininauhaliitto
Suomen Caritas
Suomen kristillinen rauhanliike
Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Suomen Lähetysseura
Suomen Merimieskirkko
Suomen NNKY-liitto
Suomen NMKY:n liitto
Suomen Piipiasseura
Suomen World Vision
Temppeleiherrain Ritarikunta
Tuomasyhteisö

1.5 Tiivistetty toimintakertomus ja toimintavuoden kuvaus

Vuonna 2023 rauhan, sovinnon ja ihmisoikeuksien puolustaminen olivat tärkeitä asioita sekä suomalaisessa yhteiskunnassa että ulkomailla. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuessa toista vuotta, pakolaisvirrat Ukrainasta Eurooppaan ja Suomeen eivät ole vähentyneet. Ukrainasta pakenevien määrä riippuu sotatoimien jatkumisesta. Suomesta on hakenut tilapäistä suojelua tai turvapaikkaa yli 62 500 Ukrainasta sotaa

paennutta 21.8.2023 mennessä (intermin.fi/ukraina). Ukrainasta Suomeen pakenevien määrän uskotaan lisääntyvän, koska Ukrainan naapurimaat eivät pysty ottamaan vastaan kaikkia pakolaisia. Myös Venäjän rajan takaa tuli pakolaisia marras-joulukuussa, jonka takia rajat Venäjälle suljettiin loppuvuodesta 2023. Tämä haastoi myös kirkkoja ja seurakuntia siinä, miten rajan takaa tulleita pakolaisia voidaan auttaa kirkkojen ja seurakuntien toimesta.

Vuoden 2023 strategiset painopisteet olivat kotimainen ekumenia ja yhdessä vaikuttaminen. Toimintasuunnitelma on jaettu aina kahteen painopisteeseen, jotka ovat hengellinen ja yhteiskunnallinen. Ne nivoutuvat toiminnassa yhteen. SEN:n toimintasuunnitelmaa ohjaavat kaksi periaatetta: kristillinen todistus rakkautena ja kristittyjen yhteytenä sekä yhteinen työskentely luomakunnan ja ihmisarvon puolesta. Visio toteutuu siten että kristityt rukoilevat yhdessä, todistavat yhdessä sekä palvelevat yhdessä.

Vuosi 2023 oli merkittävä uskonnonvapauden kannalta. Suomen uskonnonvapauslaki täytti 100 vuotta. Merkkivuotta huomioitiin Suomen Ekumeenisessa Neuvostossa ja sen jäsenistön piirissä pitkin vuotta. Juhlallisuuksien lähtökohdaksi otettiin positiivinen uskonnonvapaus ja haluttiin muistuttaa siitä, että uskonnon, omantunnon ja vakaumuksen vapaus on merkittävä ihmisoikeus ja perusvapaus. Kyse on kaikenikäisiä yhdistävästä oikeudesta, joka on merkittävä kansallinen rikkaus.

Jaostotyöskentelyssä alkoi uusi kolmevuotinen toimikausi. SEN:ssä toimivat ekumenian ydinalueisiin keskittyvät kasvatusasioiden jaosto, nuorisajaosto, paikallisekumenian jaosto, sektionen för finlandssvensk ekumenik, teologisen ja opillisen keskustelun jaosto, yhdenvertaisuusjaosto ja yhteiskunnallisten kysymysten jaosto. (ks. jaostojen toiminnankuvaukset). Jaostot ovat pitäneet suurimman osan kokouksista hybridinä tai etäyhteyksin. Ne ovat järjestäneet webinaareja, koulutuksia ja käsitelleet montaa kirkkoille keskeistä teemaa.

Yhteistä todistusta, rukousta ja palvelua on toteutettu seurakuntien yhteistyössä eri paikkakunnilla esimerkiksi ekumeenisten rauhanrukoustaapahtumien, diakonian ja auttamistyön kautta. Ukrainalaisten pakolaisten auttaminen on jatkunut yli kirkkokuntarajojen. Vuoden aikana vietettiin myös kahta kansallista, ekumeenista rukouspäivää. Rukouspäivätyöryhmä

Ekumeenisen Vastuuviikon koordinaattori Sarah Tiainen puhumassa Vastuuviikolla Helsingin metodistikirkossa.

työskenteli rukouspäiväjulistuksen parissa. Julistuksen allekirjoitti tasavallan presidentti. Julistuksen teemaksi tuli vuoden 2023 rukousviikon teema: ”Tehkää hyvää, tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta” Jesajan kirjasta (Jesaja 1:17).

Kristittyjen ykseyden rukousviikkoa vietettiin seurakunnissa 18.–25. tammikuuta. Rukousviikon kansainvälisen aineiston valmisteli Minnesotan kirkkojen neuvosto Yhdysvalloissa. Rukousaineistosta tehtiin ensimmäistä kertaa mukautus selkosuomeksi. Pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken osallistui rukousviikolla Suomen Ekumeenisen Neuvoston edustajana Pyhän Henrikin pyhiinvaelluksen ekumeeniseen delegaatioon Roomaan piispa Kaisamari Hintikan kutsumana.

Toinen ekumeeninen rukouspäivä eli Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä on myös YK:n päivä. Rukouspäivää vietettiin Ekumeenisella vastuuviikolla. Ekumeenista vastuuviikkoa vietettiin 22.–29.10.2023 teemalla Pyhä Rauha – kristityt rauhan rakentajina. Rauhantyö

on myös olennainen osa SEN:n sekä Kirkkojen maailmanneuvoston jatkuvaa työtä. YK:n päivänä järjestettiin myös Lauluja rauhasta -rauhankonsertti Helsingin Diakonissalaitoksen kirkossa Suomen Ekumeeninen Neuvoston, USKOT-foorumien, Suomen YK-liiton ja #sovinto-hankkeen yhteistyönä. (Ks. Ekumeeninen vastuuviikko 2.3).

Vuoden aikana kristittyjen yhteistä rukousta pidettiin esillä myös muun muassa jakamalla Ekumeenisen lähetysspyhän, Luomakunnan ajan ja Tulkoon sinun valtakuntasi -rukouskampanjan aineistoa. Neuvoston tavoitteita ja viestintää palvelemaan toteutettiin syyskaudella verkkosivu-uudistus.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto järjesti pyhiinvaellus- ja opintomatkan Roomaan maaliskuussa 2023. Matkaoppaina toimivat pastori Antti Kruus (lut.) ja veli Gabriel Salmela OP (kat.).

Suomen Ekumeeninen Neuvosto on tehnyt vaikuttamistyötä sekä viranomaisten että päättäjien suuntaan, nostaen esille kaikkein heikoimmassa

olevien ihmisten asemaa yhteiskunnassamme. Vuonna 2023 olemme nostaneet esille esimerkiksi vammaisten naisten aseman ja lähisuhdeväkivallan kytkökset, maahanmuuttajien- ja pakolaisten aseman ja hyväksikäytön ja ihmiskaupan ongelmat sekä Suomessa että ulkomailla sekä kestävä kehityksen. SEN:n tehtäviin kuuluu koordinoita kirkkojen yhteisiä julkilausumia ja kannanottoja. SEN:n on myös pitänyt yhteyttä viranomaisiin ja päättäjiin, muun muassa yhdenvertaisuusvaltuutettuun, Maahanmuuttovirastoon, sisäministeriöön sekä eduskuntaan. Tiivistetty toimintakertomus vuodelta 2022 lähetettiin kaikille kansanedustajille keväällä 2023.

Kirkonjohtajien tapaamiset ovat olleet tärkeää yhteydenpitoa. Kirkonjohtajat tapasivat 19.4. Suomen ortodoksisen kirkon residenssissä Helsingissä, jossa yhteisneuvottelua isännöi arkkipiispa Leo ja 4.10. Andreaskyrkanissa Helsingissä, jossa tapaamista isännöi Missionskyrkanin Roger Andersson. Kirkonjohtajat vaihtoivat tietoa kirkkokuntiensa ajankohtaisista asioista, muun muassa ukrainalaisten pakolaisten tilanteesta.

Neuvosto on työskennellyt aktiivisesti turvapaikanhakijoiden tilanteen helpottamiseksi. SEN:n turvapaikkakysymysten asiantuntijatyöryhmä on tavannut viranomaisia ja seurannut työkenttää erityisesti turvapaikanhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Kirkkokunnille tarjottiin yhteistyössä Maahanmuuttoviraston kanssa mahdollisuutta kouluttaa viraston henkilöstöä omasta opistaan ja sen erityispiirteistä opetusvideon ja kirjallisen materiaalin välityksellä. Tämä projekti saatiin valmiiksi keväällä 2023. Työryhmä on nostanut esille epäkohtia, joita turvapaikanhakija kohtaa Suomessa. Työryhmä vetosi 25. toukokuuta hallitusneuvottelujen osapuoliin humanitaarisen maahanmuuton puolesta, jotta maahantulijat voivat hakea suojelua ja saada välttämätöntä huolenpitoa.

Vuosi 2023 on ollut ensimmäinen vuosi pandemian jälkeen, kun korona ei ole rajoittanut SEN:n toimintaa niin että tapahtumia olisi jouduttu perumaan. Pandemian väistyminen on näkynyt myös SEN:n taloudessa. Lähestymme vuoden 2019 tulotasoa, eli aikaa ennen kuin korona vaikutti talouteen. Myös seurakunnat ja kristilliset järjestöt ovat pikkuhiljaa käynnistäneet normaalia toimintaa ja ihmiset ovat osallistuneet jumalanpalveluksiin. Tämä on näkynyt esimerkiksi SEN:lle suunnatuissa kolehtituloissa, jotka ovat kasvussa.

Neuvoston tilinpäätös vuodelle 2023 osoittaa ylijäämää 35 230, 28 euroa. Tähän ovat vaikuttaneet kohonneet kolehtitulot. Seminaarien yhteydessä tehtiin yhteistyötä Step-opintokeskuksen kanssa. Henkilökunta on myös saanut matka-avustusta työ- ja opintomatkoihin Svenska kulturfondenilta, Finlands svenska metodistkyrkanilta ja Suomen Ev.lut. kirkolta.

Neuvosto on enenevässä määrin vakiintuneesti ottanut toimintamuodokseen mallin, joka mahdollistaa koulutuksiin, seminaareihin ja eri tapahtumiin osallistumisen myös etäyhteydellä. Tämä on ollut hyväksi havaittu käytäntö, koska SEN:n tilaisuuksiin on pystynyt helpommin osallistumaan eri puolilta Suomea ilman ilmastoa kuormittavaa matkustamista. SEN on tehnyt yhteistyötä Step-opintokeskuksen kanssa ja osallistujia eri koulutuksiin on ollut noin 700.

Organisaatiotasolla Neuvosto piti kaksi yleiskokousta. Kevätkokous pidettiin Helsingissä 25.4. ja syyskokous Lahdessa 30.10. Molempiin oli mahdollista osallistua paikan päällä tai etänä. Vuosi 2023 oli kolmevuotisen hallituskauden toinen vuosi ja arkkipiispa Tapio Luoma toimi viidettä vuotta hallituksen puheenjohtajana. Hallitus kokoontui kuusi kertaa vuoden aikana. Henkilöstöön kuului vuonna 2023 kolme kokoaikaista työntekijää ja yksi osa-aikainen työntekijä. Vastuuviikon harjoittelija suoritti korkeakouluharjoittelujakson (50 h).

Sarah Tiainen, Mayvor Wörn-Rancken ja Suvi-Tuulia Vaara toimistosta edustivat Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokouksessa Tallinnassa.

Ekumeeninen jumalanpalvelus
Jyväskylässä.

2 Toiminnan yksityiskohtaisempi kuvaus

2.1 Spiritualiteetti ja opilliset kysymykset

Suomen Ekumeenisen Neuvoston toiminnan keskiössä on ekumeeninen spiritualiteetti, joka nousee yhteisestä uskosta Kolmiyhteiseen Jumalaan. Ykseys on pohja opilliselle työskentelylle ja monenkeskisille neuvotteluille. Ekumeeninen spiritualiteetti ja yhteinen rukous näkyvät erityisesti kahden ekumeenisen rukouspäivän tapahtumissa.

Kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko 18.–25.1.

Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and Order -komissio ja katolisen kirkon kristittyjen ykseyden edistämisen neuvosto julkaisivat Kristittyjen ykseyden ekumeenisen rukousviikon aineiston. Aineisto oli valmisteltu Minnesotan kirkkojen neuvostossa Yhdysvalloissa. Rukousviikkoa vietettiin Suomessa ja maailmalla teemalla *Tehkää hyvää, tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta*. (Jesaja 1:17). Rukousaineistosta tehtiin ensimmäistä kertaa myös mukautus selkosuomeksi. Rukousviikon radiojumalanpalvelus 22.1. lähetettiin Jyväskylän Saalem-seurakunnasta ja sen toteutuksesta vastasi Jyväskylän kristillisten seurakuntien

yhteistyötoimikunta (JYKSJY). Rukousviikon aineiston suomensi TT Mika K T Pajunen ja ruotsinkielinen aineisto saatiin Ruotsin kristilliseltä neuvostolta (Sveriges kristna råd).

Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä

YK:n päivää ja Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivää vietettiin Ekumeenisella vastuuviikolla 24.10. (ks. Vastuuviikosta tarkemmin 2.3.).

Rukouspäiväjulistus

Tasavallan presidentin hyväksymä ja allekirjoittama rukouspäiväjulistus luettiin seurakunnissa kristittyjen ykseyden rukouspäivänä 18.1. tai sitä lähimpänä sunnuntaina. SEN:n hallituksen asettama rukouspäivätyöryhmä valmisti vuoden 2023 rukouspäiväjulistuksen ja valitsi rukouspäivien raamatunlukukohdat. Tasavallan presidentti hyväksyi hallituksen esittämän tekstin ja allekirjoitti julistuksen. Tämän julistuksen otsikko oli *Tehkää hyvää, tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta* Jesajan kirjasta (Jesaja 1:17).

Rukouspäivätyöryhmään kuuluivat pääsihteerin lisäksi Taina Manninen (ev.-lut.), Veli Loponen (met.), Pia Bengts (ev.-lut.) ja Mikael Sundkvist (ort.). Rukouspäiväjulistus 2023 ks. liite.

Luomakunnan aika 1.9.–4.10.

SEN:n julkaisi aineistoa Luomakunnan ajan ekumeenista viettoa varten. Kyseessä on kansainvälinen ekumeeninen suositus kirkkojen rukouspäivästä luomakunnan ja sen varjelemisen puolesta. Syyskuun ensimmäisen päivän merkitys vahvistui, kun paavi Franciscus asetti sen vuonna 2015 rukouspäiväksi myös katolisessa kirkossa ortodoksisen esikuvan mukaan. Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Demetrios I oli julistanut vuonna 1989 itäisen kirkkovuoden alun eli indiktion päivän 1.9. rukouspäiväksi luomakunnan puolesta. Ehdotus Euroopan kirkkoille viettää luomakunnan aikaa tehtiin Kolmannessa Euroopan Ekumeenisessa Yleiskokouksessa (EEA3) Sibulissa Romaniassa vuonna 2007. Vuonna 2008 KMN:n keskuskomitea kutsui kirkkoja viettämään luomakunnan aikaa rukouksin ja teoin luomakunnan päivän (1.9.) ja läntisen kirkkovuoden Franciscus Assisilaisen muistopäivän (4.10.) välisenä ajanjaksona. Joka vuosi Luomakunnan ajan oppaan toimittava ekumeeninen ohjausryhmä valitsee teeman Luomakunnan ajalle. Vuoden 2023 teema oli *Virratkoon oikeus ja rauha*. Aineisto kutsui liittymään oikeuden ja rauhan virtaan, pitämään esillä ilmasto- ja ekologista oikeudenmukaisuutta ja puhumaan kristillisissä yhteisöissä ilmastoepäoikeudenmukaisuudesta ja luontokadosta. Vuoden 2023 rukousmateriaalit suomensi tuomasysteisin pappi Kati Pirttimaa.

Ekumeeninen aamurukous

Viikoittaista ekumeenista aamurukousta on vietetty vuodesta 2008 Dominikaanien Studium Catholicum -keskuksen kappelissa Helsingin keskustassa. Aamurukous toimitetaan vuoroviikoin eri perinteiden mukaan ja siihen kuuluu toisen perinteen edustajan pitämä puheenvuoro päivän lukukappaleesta. Aamurukous tarjoaa Neuvostolle hyvän mahdollisuuden viljellä kansallisen ja kansainvälisen työnsä ohessa konkreettista sidettä paikalliseen ekumeniaan ja ekumeeniseen rukoukseen. Ekumeenisia rukoushetkiä vietetään säännöllisesti myös muualla Suomessa.

Kristittyjen yhteinen lähetyspyhä

Kristittyjen yhteistä ekumeenista lähetyspyhää vietetään vuosittain lokakuun toisena viikonvaihteena. Lähetyspyhää on vietetty vuodesta 1999 alkaen. Tämän

vuoden lähetyspyhä oli 7.–8.10. Lähetyspyhän teema oli *Jumalan rakkaus lähettää rakastamaan*. Teema kehotti kristittyjä välittämään Jumalan rakkautta Kristuksessa kaikkialle maailmaa ja muistutti rukoilemaan yhteisen lähetystehtävän puolesta. Esirukous lähetystyön puolesta on kaikkien kirkkojen tehtävä. Ekumeeninen lähetyspyhä antaa mahdollisuuden tutustua eri kirkkojen lähetystyöhön omalla paikkakunnalla ja kehottaa rukoilemaan yhteisen lähetystehtävän puolesta. Lähetyspyhä muistuttaa Jeesuksen lähetyskäsystä Matteus 28:18–20 mukaan. Lähetyspyhän aineisto muodostui kirjoituksista, jotka eri kirkkoja edustavat kirjoittajat laativat. Lähetyspyhä on SEN:n, Suomen lähetysneuvoston (SLN) ja Suomen vapaakristillisen neuvoston (SVKN) yhteinen hanke, ja työryhmässä SEN:a edustivat isä Tapio Rautamäki (ort.) ja isä Nguyen Tri (kat.). Aineisto julkaistiin järjestöjen verkkosivuilla ja siitä tiedotettiin uutiskirjeissä. Pyhänä järjestettiin yhteinen rukoustapahtuma verkossa, jossa rukoiltiin lähetystyön puolesta.

Tulkoon sinun valtakuntasi (Thy Kingdom Come) - ekumeeninen rukouskampanja

Maailmanlaajuinen Tulkoon sinun valtakuntasi -rukousliike alkoi 2016 Canterburyn arkkipiispan ja Yorkin arkkipiispan Englannin kirkolle esittämästä rukouskutsusta ja kansainvälisesti sitä koordinoi Canterburyn arkkipiispan kanslia. Kirkkoja ja seurakuntia kutsuttiin osallistumaan kansainväliseen kampanjaan omalla tavallaan, ja rukoilemaan omia perinteitään kunnioittaen. Suomessa kampanja alkoi helatorstaina Agricolan kirkossa Helsingissä viettävästä rukoushetkestä ja päättyi helluntaina vietettyyn Tuomasmessuun. Suomessa rukouskampanjaa ovat suunnitelleet Kansan Raamattuseura, Hengen uudistus kirkossamme, Hiljaisuuden Ystävät, Tuomasysteisö, Kylväjä, Medialähetys Sanansaattajat Sansa, Suomen Anglikaaninen kirkko ja Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Kampanja-aineistoa pidettiin esillä SEN:n kanavissa.

Teologisen ja opillisen keskustelun jaosto

Teologisen keskustelun jaosto on foorumi teologiselle ja opilliselle keskustelulle. Jaoston tarkoituksena on tarjota keskustelufoorumi keskinäisen vuorovaikutukseen opillisten kysymysten edistämiseksi. Jaoston tehtävänä on auttaa kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä tuntemaan toisiaan, edistää näiden ykseyttä ja poistaa keskinäisiä harhaluuloja. Jaoston tavoitteena on tuoda teologista ja opillista näkökulmaa yhteiskunnallisesti ja ajankohtaisesti tärkeisiin asioihin. Jäsenet ovat

jäsenkirkkojen ja kumppanuusjärjestöjen lähettämiä.

Puheenjohtajana toimi Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond (kat.), varapuheenjohtajana Heikki Repo (ev.-lut.) ja sihteerinä Emiliana Skoog (ev.-lut.).

Järjestäytymiskokous pidettiin 16.2. etänä. Uuden jaostokauden alkajaisiksi paikalla olleet jäsenet esittäytyivät ja jaostolle valittiin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Sihteerin valinta jäi seuraavaan kokoukseen. Kokouksessa Tomi Karttunen toi jaostolle tervehdyksensä ja kertoi Nikean uskontunnustuksen 1700-vuotisjuhlavuodesta, jota vietetään vuonna 2025. Karttunen ehdotti myös työskentelyä Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and Order -komission uusien asiakirjojen äärellä.

Toinen kokous pidettiin 18.4. etänä. Jaostolle valittiin sihteeriksi. Kokouksessa päätettiin, että kunkin kirkon edustajat valmistavat lyhyen esittelyn kirkkonsa suhteesta uskonnonvapauslakiin.

Kolmas kokous pidettiin etänä 7.6. Kokouksessa kuultiin esitelmät uskonnonvapaudesta Suomen ev.-lut. kirkon ja ortodoksisen kirkon näkökulmasta. Jaosto nimesi puheenjohtajan osallistumaan Nikean vuoden 2025 juhlatapahtuman suunnitteluun.

Vuoden neljäs ja viimeinen kokous pidettiin etänä 8.12. Kokouksessa kuultiin esitelmät uskonnonvapaudesta katolisen kirkon sekä baptistien näkökulmasta. Puheenjohtaja esitteli lyhyesti vuoden 2025 tapahtuman ohjelmaa, josta sen jälkeen keskusteltiin.

Paikallisekumenian jaosto

Paikallisekumenian jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenkunnalle sekä eri kirkoissa ja yhteisöissä toimiville kristityille foorumeja keskinäiseen vuorovaikutukseen paikallisen ekumenian edistämiseksi. Vuonna 2023 jaoston 16 jäsenen kautta mukana työskentelyssä oli 12 kristillistä yhteisöä ja SEN:n kumppanuusjärjestöä. Jaoston puheenjohtajana toimi pastori Jukka Hiltunen (met.), varapuheenjohtajana majuri Toni Penttinen (Pelastusarmeija) ja pastori Anna-Kaisa Inkala (ev.-lut.) sekä sihteerinä pastori Hanna Lehto (ev.-lut.). Jaosto piti vuoden aikana kolme kokousta, 6.2. hybridikokouksena Helsingissä, 29.5. hybridikokouksena Jyväskylässä ja 23.10. teams-yhteydellä. Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia ekumeenisiä kysymyksiä ja paikallisekumeenista

toimintaa eri puolilla maatamme. Keskeisesti olivat esillä kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko, ekumeeninen vastuuviikko sekä paikallisekumeenisen foorumin suunnittelu. Jaosto jatkoi Paikallisekumenian ideapankin ja paikallisekumeenisten toimikuntien yhteystietojen päivittämistä. Ekumeenisen vastuuviikon studiokirkko 22.10. Yle Radio 1:een äänitettiin Tampereella.

Jaoston toiminnan näkyvin muoto, Paikallis-ekumeeninen foorumi (Pafo), järjestettiin Kouvolassa 22.9. ja se kokosi ekumeniasta kiinnostuneen seurakuntaväen Kouvolan ev.lut seurakuntakeskukselle teemalla *Vaikutamme yhdessä - Kristityt rakentamassa yhteiskuntaa ja paikallisia yhteisöjä*. Päivän aikana vaihdettiin kuulumisia kristittyjen yhteisestä toiminnasta seurakunnista eri puolilta Suomea ja seminaariosuudessa keskityttiin kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen verkostoitumisen muotoihin ja yhteiseen vaikuttamiseen yhteiskunnassa.

Vuonna 2023 SEN:n painopisteenä oli Kotimainen ekumenia ja yhdessä vaikuttaminen. Jaosto on toimintavuotensa aikana pyrkinyt kirkastamaan ja ajantasaistamaan tarkoitustaan, joka on muuttunut aikojen saatossa. Teemaa käsiteltiin monin tavoin paikallisekumeenisissa foorumeissa.

Uskonnonvapauslaki 100 vuotta

Vuosi 2023 oli merkittävä myös uskonnonvapauden kannalta. Suomen uskonnonvapauslaki täytti 100 vuotta ja merkkivuotta huomioitiin myös Suomen Ekumeenisessa Neuvostossa ja sen jäsenistön piirissä pitkin vuotta. Juhlallisuuksien lähtökohdaksi otettiin positiivinen uskonnonvapaus ja haluttiin muistuttaa siitä, että uskonnon, omantunnon ja vakaumuksen vapaus on merkittävä ihmisoikeus ja perusvapaus. Kyse on kaikenikäisiä yhdistävästä oikeudesta, joka on merkittävä kansallinen rikkaus. Juhlavuoden avausseminaari pidettiin Eduskunnan pikkuparlamentin kansalaisinfossa torstaina 26. tammikuuta teemalla ”Uskonnonvapaus 100 vuotta rauhan edistäjänä”. Seminaarin järjestivät yhteistyössä eduskunnan uskonnon- ja omantunnonvapausryhmä, USKOT-foorumi ja Suomen Ekumeeninen Neuvosto. Tervetulosanat lausui Sari Essayah, joka toimi eduskunnan uskonnon- ja omantunnonvapausryhmän puheenjohtajana ja eduskunnan tervehdyksen toi puhemies Matti Vanhanen. Otsikolla Uskonnonvapaus Suomessa – historia, nykypäivä ja tulevaisuus alusti väitöskirjatutkija Merilii Mykkänen Helsingin

Vapaus uskoa - Uskonnonvapaus Suomessa 100 vuotta juhlatilaisuuden tapahtuma Temppeliaukion kirkossa Helsingissä.

yliopistosta. Kommenttipuheenvuorot kuultiin viiden eri uskonnon edustajilta: Yvonne Westerlund (juutalaisuus), Pia Jardi (islam), Irma Rinne (buddhalaisuus), Gurmänn Saini (hindulaisuus) ja Tuomas Mäkipää (vähemmistökristityt, anglikaaninen kirkko). Tilaisuutta moderoivat toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio (USKOT-foorumi) ja pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken (Suomen Ekumeeninen Neuvosto).

Suomen Evankelisen Allianssin (SEA), Suomen Lähetyksen neuvoston (SLN) ja Suomen Ekumeenisen Neuvoston Vapaus uskoa -juhlatilaisuus pidettiin Temppeliaukion kirkossa Helsingissä 29.4. Tervetulosanat lausui kirkkoherra Hilka Niemistö Töölön ev.-lut. seurakunnasta ja tilaisuuden juonsivat Kirsi Rothfors (SEA) ja Mayvor Wörn-Rancken (SEN). Juhlapuheet kuultiin piispa Bo-Göran Åstrandilta (ev.-lut.), isä Heikki Huttuselta (ort.) ja pastori Marjan Roayailta (met.). Rukoukseen johdattivat pastori Ari Korolainen (vap.) ja pastori Stefan Sigfrids (hel.), Raamattua luki Timo Keskitalo (Patmos Lähetyssäätiö). Musiikista vastasivat Northwind bändeineen, Jukka Leppilampi ja Junnu Aaltonen sekä Fanni Lehto. Tilaisuuden järjestävät Suomen Ekumeeninen Neuvosto, Suomen Evankelinen Allianssi ja Suomen Lähetyksen neuvosto ja se oli historiallinen lajissaan näiden kolmen järjestön ensimmäisenä yhteistyöprojektina.

Merkkivuosi huomioitiin Neuvostossa myös useissa muissa seminaareissa ja tapahtumissa, joista enemmän

muun muassa kohdissa 5.1. Yleiskokoukset, 2.2. Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset ja 2.3 Vastuuviikko.

2.2 Eettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset

Eettisten ja yhteiskunnallisten kysymysten alueeseen kuuluu toiminta, joka nousee kristillisestä uskosta ja korostaa ihmisen ja luomakunnan arvoa Jumalan rakkauden kohteina sekä peilaa niitä yhteiskuntaan ja sen toimintaan. Kuluneen vuoden yksi strategisista painopisteistä oli kestävä tulevaisuus, joka näkyi toiminnassa monella tavalla. Työn luonne on SEN:ssä vaikuttamistoimintaa, konsultaatioita, koulutusta ja seminaareja ekumeenisessa hengessä. Tähän osa-alueeseen kuuluvat Ekumeeninen vastuuviikko, ekumeeninen turvapaikanhakijatyötä tekevien työryhmä, yhdenvertaisuusjaoston ja yhteiskunnallisten kysymysten jaoston työskentely, samoin kuin yksittäiset koulutukset, neuvottelut ja seminaarit.

Suomenruotsalaisen ekumenian jaosto

Jaoston puheenjohtajana toimi Sara Torvalds (kat.) Jaostolla ei ollut varapuheenjohtajaa. Sihteeritehtävät vaihtuivat kokouksissa läsnäolijoiden kesken. Vuoden aikana jaosto kokousti neljä kertaa (26.1., 15.3., 2.5. ja 17.10.) Fyysiset kokoukset olisivat kannatettavia, mutta etäkokoukset antavat useammalle henkilölle mahdollisuuden osallistua kokouksiin. Kokouksissa jaettiin ajankohtaista tietoa eri uskontokunnista ja kirkkoista sekä Vastuuviikosta. Kokoukset ovat arvokas

mahdollisuus saada tietoa jäsenyhteisöjen tapahtumista. Tammikuun kokouksen yhteydessä jaosto osallistui hybridiseminaariin, jonka aiheena oli *100 vuotta uskonnonvapautta*. SEN järjesti seminaarin yhdessä RESA-foorumin ja eduskunnan uskonnon- ja omantunnonvapautustyöryhmän kanssa.

Puheenjohtaja edusti jaostoa SEN:n kevätkokouksessa Helsingissä, jossa keskusteltiin muun muassa neuvoston ruotsinkielisen nimen muuttamisesta. Puheenjohtaja osallistui etänä syyskokoukseen. Jaosto osallistui 26.4. Ekumeenisen neuvoston hybridiseminaariin Raamatusta ja sananvapaudesta. Seminaarin pääpuhujana oli Anders Göranzon Svenska Bibelsällskapetista. Ennen seminaaria puheenjohtaja osallistui SEN:n järjestämään tapaamiseen ja lounaaseen Göranzonin kanssa. Puheenjohtaja osallistui 23.11. luterilaisen kirkkohallituksen, SEN:n ja RESA-foorumin järjestämän toimittajille suunnatun uskontolukutaidon kurssille pitämällä puheenvuoron oman vakaumuksen roolista.

Jaostolla on blogi *Kristen i Finland*, mutta sitä ei eri syistä päivitetty vuonna 2023. Facebook-ryhmä Kristen i Finland - Ekumeeninen FB-ryhmä sen sijaan on jatkanut toimintaansa ekumeenisena tiedotusfoorumina.

Ekumeeninen turvapaikanhakijatyötä tekevien asiantuntijatyöryhmä

Ekumeeninen turvapaikanhakijatyötä tekevien asiantuntijatyöryhmä on hallituksen asettama työryhmä, jonka kokoonpano vaihtelee pienemmästä ekumeenisesta työryhmästä laajempaan asiantuntijaverkostoon. Työryhmä kutsuu verkoston jäseniä yhteistyöhön tarvittaessa. Työryhmän tavoite on sekä vahvistaa kirkkojen yhteistyötä että toimia tavoitteellisesti yhdessä turvapaikanhakijoiden ihmisoikeuksien ja ihmisarvon tunnistamiseksi yhteiskunnassa. Työryhmä kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Työryhmän puheenjohtajana toimi pääsihteeri ja sihteerinä viestintä- ja toimintakoordinaattori. Työryhmä on myös pitänyt aktiivisesti yhteyttä eri viranomaisiin ja tarjonnut asiantuntijuutta turvapaikka- ja maahanmuuttokysymyksissä. Työryhmä vetosi 25.5. hallitusneuvottelujen osapuoliin humanitaarisen maahanmuuton puolesta, jotta maahantulijat voivat hakea suojelua ja saada välttämätöntä huolenpitoa (ks. liite). Turvapaikkatyöryhmä on pitänyt yhteyttä yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistoon. Migrin ylijohdaja Ilkka Haahtelan kanssa pidettiin tapaaminen 22. marraskuuta. Työryhmä järjesti webinaarin

aiheesta Muuttuva maahanmuuttopolitiikka ja kirkot 15.11. Alustuksen piti pastori Tomi Kuosmanen (hel.). Kommenttipuheenvuoron pitivät Ulla Siirto (lut.), Teemu Toivonen (ort.), Jari Portaankorva (bapt.) Juan Castillo (hel.). Tilaisuuden moderoi Timo Keskitalo (lut.) ja kokoavat loppusanat lausui Virpi Paulanto (lut.). Keväällä valmistui videokoulutuspaketti Migrin työntekijöille eri kirkon perinteistä ja opeista, jonka kokoamiseen työryhmä osallistui.

Yhdenvertaisuusjaosto

Yhdenvertaisuusjaoston tehtävä on käsitellä yhteiskunnassa olevia ja kirkkoja koskettavia yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita sekä järjestää tilaa, jotta kysymyksistä voidaan keskustella asiantuntijatasolla. Puheenjohtajana toimi Saija Kainulainen, varapuheenjohtajana Mariam Dano ja sihteerinä Mio Kivelä. Jaosto kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Vuoden alussa jaostosta osallistuttiin Uskonnonvapaus 100 vuotta rauhan edistäjänä -juhlavuoden avausseminaariin (26.1.2023 Eduskunnan pikkuparlamentti). Naistenpäivänä jaostosta osallistuttiin Vammaisten naisten asema yhteiskunnassa ja kirkoissa -seminaariin 8.3. Keväällä jaostosta osallistuttiin myös Vapaus uskoa - uskonnonvapaus 100 vuotta -tapahtumaan, jossa tarkasteltiin uskonnonvapautta vähemmistöjen näkökulmasta 29.4.

Elokuussa jaosto valmisti Suomen Ekumeenisen Neuvoston vastauksen kirjalliseen kuulemiseen työryhmälle, joka valmisti hallituksen tiedonantoa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tehtävänä oli tarkastella Yhdenvertainen Suomi -ohjelmaa, joka on Valtioneuvoston toimintaohjelma rasismien torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi. Elokuussa jaosto vastasi myös Ulkoministeriön lausuntopyyntöön, joka koski Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehtyä Euroopan neuvoston yleissopimusta (SopS 52 ja 53/2015; Istanbulin sopimus), joka on tullut Suomessa voimaan 1.8.2015 ja jonka täytäntöönpanoa valvoo Euroopan Neuvoston naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa vastaan toimiva asiantuntijoiden ryhmä (GREVIO).

Syksyllä jaosto kokosi jäsenten ajatuksia siitä, mikä inspiroi ja motivoi toimimaan työssä yhdenvertaisuuden puolesta. Tästä tehtiin kirjallinen kooste jaoston omaa työskentelyä varten. Syyskuussa jaoston puheenjohtaja osallistui kirkkojen monikulttuurisuuden asiantuntijoista

koottuun työryhmään, joka valmisti Suomen Ekumeenisen Neuvostolle lausunnon, joka sisältää suosituksia rasisminvastaisen toiminnan edistämiseksi kristillisissä yhteisöissä, ks. liite.

Jaosto järjesti Positiivinen uskonnonvapaus yhdenvertaisuuden näkökulmasta - keskustelutilaisuuden 16.11. Galilea-tilassa (Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkohallitus, Eteläranta 8). Neljä asiantuntijapuhujaa eri kirkko- ja uskontokunnista kertoi, kuinka positiivinen uskonnonvapaus näkyy heidän uskonto- tai kirkkokunnassaan ja millä tavalla he edistävät sitä. Puhujina olivat Helsingin ortodoksisen seurakunnan kasvatuksesta vastaava pappi isä Teemu Toivonen, muslimiyhteisöjen kehitystä sekä naisten ja nuorten asemaa edistävä muslimiaktivisti, Turun yliopiston väitöskirja- ja projektitutkija Minna Taipale ja Suomen anglikaanisen kirkon kirkkoherra ja lääninrovasti isä Tuomas Mäkipää. Puheiden jälkeen oli paneelikeskustelu aiheesta. Tilaisuuteen oli mahdollisuus osallistua myös etänä Teamsin kautta ja keskustelusta julkaistiin kirjallinen kooste.

Yhteiskunnallisten kysymysten jaosto

Yhteiskunnallisten kysymysten jaoston tehtävänä on seurata yhteiskunnallista keskustelua ja nostaa esiin kirkkoja koskettavia ajankohtaisia asioita. Jaosto on kirkollinen keskustelufoorumi ja toimii kristillisen etiikan mukaisesti yhteiskunnallisena vaikuttajana. Vuonna 2023 puheenjohtajana oli Sami Lehto, varapuheenjohtajina olivat Piretta Pietilä ja Marja Pentikäinen ja sihteerinä Saija Kainulainen. Jaostossa toimii kolme työryhmää, joissa aiheina olivat maailmanrauhan, yhteiskuntarauhan ja ympäristön kysymykset. Jaosto kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa, ja tämän lisäksi työryhmät kokoontuivat omilla kokoonpanoissaan.

Keväällä jaoston vieraana oli OCM - Suomen Konstantinus yhdistyksestä Erkko Kajander, joka puhui yhteiskunnan henkisestä kriisinkestävyydestä ja Suomen yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta, jota ollaan päivittämässä. Jaostosta osallistuttiin Uskonnonvapaus 100 vuotta rauhan edistäjänä -juhluvuoden avausseminaariin (26.1.2023 Eduskunnan pikkuparlamentti) ja Vapaus uskoa - uskonnonvapaus 100 vuotta -tapahtumaan, jossa tarkasteltiin uskonnonvapautta vähemmistöjen näkökulmasta (29.4.2023 Tempeliaukion kirkko, Helsinki). Jaosto osallistui keväällä myös Maailma kylässä -tapahtuman Uskontojen kylään (27.-28.5.2023), jossa teemana oli positiivinen uskonnonvapaus ja rauha.

Jaoston maailmanrauhan työryhmä järjesti Vastuuviikolla 26.10. seminaarin teemasta ”Ukrainan sota uskontojen haasteena”. Seminaarissa alustivat Kirkkohallituksen ulkoasian osaston johtaja, kirkkoneuvos Kimmo Kääriäinen ja isä Heikki Huttunen Helsingin ortodoksisesta seurakunnasta. Kommenttipuheenvuoron pitäjänä oli muun muassa edustaja Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry:stä. Seminaarissa tuotiin esiin uskonnon roolia Ukrainan konfliktissa sekä eri kirkkokuntien historiaa ja toimintamahdollisuuksia nyky-Ukrainassa. Alustukset ja kommenttipuheenvuorot toivat esiin myös Ukrainan kirkollisen hajanaisuuden ja ristiriitaisuuden. Tilaisuuteen osallistui paikan päällä Kirkon talossa Helsingissä 45 henkilöä ja etänä 15 henkilöä. Työryhmä on myös lisäksi käynyt vuoden aikana pohjakeskustelua Natosta arvoyhteisönä sekä uskonnollisten yhteisöjen suhteesta Natoon.

Yhteiskunnallisten kysymysten jaoston yhteiskuntarauhan työryhmä valitsi työkauden teemaksi yhteiskuntarauhan edistämisen kunnioittavan kohtaamisen ja turvallisen toimitilan periaatteiden avulla. Tavoitteena oli selvittää, voidaanko laatia SEN:in puitteissa yhteinen mallipohja, jonka avulla seurakunnat ja kristilliset yhteisöt voisivat laatia omat turvallisemman tilan periaatteet, jossa huomioidaan toisten arvostava kunnioittaminen ja lähimmäisenrakkaus Työskentely aloitettiin tutustumalla useiden kristillisten yhteisöjen turvallisen tilan prosesseihin. Erityisesti kiinnostuttiin Tampereen ekumeenisen ryhmän työskentelystä. Yhteiskuntarauha-ryhmä tapasi Tampereen ryhmän edustajia kuullakseen prosessista, jonka päätteeksi ekumeenisen työryhmän seurakunnat olivat allekirjoittaneet julkilausuman tammikuussa 2023. Tapaamisen anti sekä kooste muista turvallisen tilan materiaaleista käsiteltiin jaoston kokouksessa syyskuussa.

Yhteiskunnallisten kysymysten jaosto on tehnyt monta vuotta ympäristöön liittyvää yhteistyötä Ilmakehän ja ilmaston osaamiskeskus ACCC:n kanssa ja Helsingin yliopiston ilmakehätutkimuksen keskuksen kanssa. Jaosto oli mukana Sofia Foorumissa, joka kokoaa eri alojen yhteiskuntavaikuttajia ja asiantuntijoita keskustelemaan konkreettisia ratkaisumalleista ilmastomuutoksen pysäyttämiseksi. Jaosto osallistui kutsuttuna ACCC:n järjestämään Ilmastomuutoksen globaalit haasteet ja vihreää siirtymää tukevat tieteelliset ratkaisut yhteiskunnassa -tapahtumaan, joka järjestettiin 11.-14.4. Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingissä. Erityisesti jaosto oli aktiivinen tapahtuman ensimmäisessä teemapäivässä, jossa aiheena oli ilmasto-osaamisen kehitysalueet ja ratkaisut kansalaisyhteiskunnassa.

Turvallinen uskonyhteisö -aiheiset seminaarit

Suomen Ekumeeninen Neuvosto järjesti hengellistä väkivallan tunnistamista, ehkäisemistä ja turvallisia uskonyhteisöjä käsitelleen seminaarin vuonna 2023. Väkivaltaa voi esiintyä kaikissa inhimillisissä yhteyksissä, ja siksi uskonnollisten yhteisöjenkin on tärkeää tunnistaa riskit ja työskennellä ennakoivasti turvallisempien yhteisöjen luomiseksi. Yhdessä Uskontojen uhrien tuki UUT:n kanssa Neuvosto järjesti 9.11. webinaarin ”Uskonnonvapaus hengellisissä yhteisöissä” uskonnonvapaus 100 -juhlavuoden puitteissa. Tilaisuudessa kysyttiin, toteutuuko uskonnonvapaus tällä hetkellä myös uskonnollisten yhteisöjen sisällä? Miltä osin toteutuu ja miltä osin ei? Mitä olisi tehtävissä, ja mitä eri uskonyhteisöt ovat jo tehneet asiaan eteen? Puhujina olivat professori Aini Linjakumpu Lapin yliopistosta, toiminnanjohtaja Esko Matikainen Helluntaikirkosta ja kokemusasiantuntija Sara Al-Husaini. Alkutervehdyksen lausui pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken, koordinaattori Sarah Tiainen toimi moderoijana ja puheenjohtaja Pia Puolakka UUT:sta päätti tilaisuuden.

Hyvin sanottu -hanke

SEN:n hallituksen päätöksellä Neuvosto osallistuu Ylen ja Erätaukosäätiön Hyvin sanottu -hankkeeseen. Kyseessä on viisivuotinen hanke (2021–2026), jolla pyritään vahvistamaan suomalaisen keskustelukulttuurin parhaita puolia ja luomaan turvallisia keskustelu ympäristöjä. Hanketta ja rakentavan keskustelun pelisääntöjä ja Erätauko-keskustelumetodia on pidetty esillä SEN:n koulutuksissa ja tapahtumissa. Hankkeen hedelmänä voidaan pitää muun muassa yhteistyötä #sovinto-ohjelma kanssa. Se on Diakonissalaitoksen, Suomen Lähetysseuran ja Helsingin seurakuntayhtymän vuonna 2020 perustama ohjelma, jonka tavoitteena on edistää yksilöiden ja yhteisöjen halua ja kykyä toimia sovinnon rakentajina Suomessa ja maailmalla.

Kansainvälinen naistenpäivä

Kansainvälisen naistenpäivän webinaarissa 8.3. aiheena oli vammaisten naisten asema kirkoissa ja yhteiskunnassa. Johtava asiantuntija, dosentti Minna-Liisa Luoma THL kertoi THL:n tutkimustuloksista. Pirkko Mahlamäki piti puheenvuoron naisten asemasta suomalaisessa yhteiskunnassa. Annica Wahrman (HiA) puhui aiheesta: kuulovammaisten asemasta työelämässä ja pastori Hannele Juutinen Messukylän seurakunnasta kertoi omakohtaisia kokemuksia. Webinaari oli kaksikielinen ja järjestettiin yhteistyössä

Suomen Ekumeenisen Neuvoston, Suomen ev.lut. Kirkkohallituksen ja Step-opintokeskuksen kanssa.

2.3 Ekumeeninen vastuuviikko 2023: Pyhä Rauha – kristityt rauhan rakentajina

Ekumeenista vastuuviikkoa vietettiin 22.–29.10.2023 teemalla Pyhä Rauha – kristityt rauhan rakentajina. Vastuuviikko 2023 jatkoi kestävän tulevaisuuden teemalla, keskittyen YK:n Agenda 2030:n kestävän kehityksen/tulevaisuuden 16. tavoitteeseen, joka on rauha, oikeus ja vahvat instituutiot.

Rauhan, oikeudenmukaisuuden ja vahvojen instituutioiden tavoite on ehkä kattavin kaikista 17 kestävän kehityksen tavoitteista. Rauhantyö on myös olennainen osa SEN:n sekä Kirkkojen maailmanneuvoston jatkuvaa työtä. Näihin yllä mainittuihin kuuluu myös uskonnonvapaus ja siksi Vastuuviikolla nostettiin esiin myös Suomen uskonnonvapauslain sadatta juhlavuotta, painottaen positiivista uskonnonvapautta ja kristillisyyden ja muiden uskontojen tärkeyttä yhteiskuntarauhan luomisessa ja ylläpidossa.

SEN:n painopisteet vuonna 2023 olivat kotimainen ekumenia ja yhdessä vaikuttaminen. Monet SEN:n yhteistyökumppaneista olivat myös valinneet rauhan teemakseen vuodelle 2023 ja siksi Vastuuviikon teema sopi hyvin tämän painopisteen alle.

Kirkkokunnilta ja kumppaneilta saadun palautteen perusteella Ekumeeniselle vastuuviikolle toivottiin kasvatuksellisen painopisteen vahvistamista ja nuorten sekä nuorten aikuisten osallistamista. Kampanjassa osallistettiin erityisesti nuoria ja nuoria aikuisia. Vastuuviikolle palkattiin harjoittelijaksi teologian opiskelija Samu-Ville Toivonen, joka sai suoritettua opintoihinsa kuuluvan harjoittelujakson (50 h). Myös ryhmä SEN:n nuorisosaostosta ja Ketkokurssin käyneitä vapaaehtoisia osallistui Vastuuviikon suunnitteluun ja toteutukseen tuottamalla aineistopankin.

Aineisto sisälsi muun muassa infopakettien nuorten aikuisten näkemyksistä rauhasta oman kristinuskon näkökulmasta, työryhmän laatimia haastatteluja (mm. piispa ja sotilaspappi), hengellistä aineistoa kuten raamatunkohtia ja rukouksia, sekä toiminnallisia tehtäviä ryhmille. Tätä aineistoa käytettiin esimerkiksi somekampanjassa, johon sisältyi kahdeksanpäiväisen Vastuuviikon jokaiselle päivälle kuvasarja. Somekampanjaan sisältyi myös kansainvälisten

nuorten aikuisten videot. Somekampanjaa toteutettiin Ekumeenisen Neuvoston Instagram-tilillä ja SEN:n sekä Vastuuviikon Facebook-sivuilla. Nuorten aikuisten videot laitettiin myös Vastuuviikon YouTube-kanavalle. Koko aineisto löytyi Vastuuviikon verkkosivuilta, joka silloin oli vielä itsenäinen sivusto. Neuvostossa tehtiin verkkosivu-uudistus loppuvuodesta 2023 ja Vastuuviikon sivut ovat nyt osa ekumenia.fi -sivustoa. Kampanja aineistoinen oli esillä myös SEN:n verkkosivuilla, Vastuuviikon ja SEN:n Facebook-sivuilla, Instagramissa ja Vastuuviikon Youtube-kanavalla.

Vastuuviikolla järjestettiin kolme mediapainotteista ekumeenista jumalanpalvelusta rauha-teemalla. Sunnuntaina 22.10. lähetettiin Vastuuviikon suomenkielinen ekumeeninen studiokirkko Tampereen ekumeenisen työryhmän toteuttamana, sekä ruotsinkielinen radiojumalanpalvelus Helsingin Betel-seurakunnasta Svenska Ylen toimesta Yle Vega -kanavalla. Vastuuviikon suomenkielinen radiojumalanpalvelus lähetettiin Yle Ykkösessä Salo ekumeenisen toimikunnan toteuttamana sunnuntaina 29.10. Vastuuviikolla on järjestetty erilaisia tapahtumia, kuten jumalanpalveluksia, rukoustilaisuuksia, infotilaisuuksia, seminaareja sekä paljon muuta useilla eri paikkakunnilla. SEN:n jaostot järjestivät eri seminaareja Vastuuviikolla ja näitä järjestettiin usein yhteistyössä muiden yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa, kuten esimerkiksi Kasvurauha-seminaari 25.10.

Vastuuviikolla vietettiin myös Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun ekumeenista rukouspäivää 24.10. Sinä päivänä järjestettiin muun muassa Lau luja rauhasta -rauhankonsertti yhdessä USKOT-foorumin ja YK-liiton kanssa Helsingin Diakonissalaitoksen kirkossa. Konsertti korvasi jo perinteeksi muodostuneen rauhankävelyn Helsingissä. Vastuuviikolle oli kutsuttu kansainvälinen puhujavieras professori Leonardo Emberti Gialloreti Sant'Egidion yhteisöstä Roomasta, mutta vierailu lykkäytyi helmikuulle 2024.

Vastuuviikon koordinaattori on itse käynyt saarnaamassa jumalanpalveluksissa ja kertomassa Vastuuviikosta eri tilaisuuksissa.

Tiedotus Vastuuviikosta tapahtui kirkkojen keskusjohtojen, työalakohtaisten ja hiippakuntien uutiskirjeiden, seurakuntien sähköpostilistojen, verkkosivujen ja sosiaalisen median kautta. Vastuuviikko oli esillä jumalanpalveluksissa, seurakuntien viikko-ohjelmissa, oppilaitoksissa, hiippakunnissa ja

järjestöissä. Vastuuviikko oli esillä kaikissa luterilaisissa seurakunnissa kampanjaviikon aikana. Kaikki tilaisuudet eivät tosin tule SEN:n tietoon, koska seurakunnat järjestävät niitä itsenäisesti aineiston pohjalta.

SEN:n kampanjaviikoille eli Kristittyjen ykseyden rukousviikolle ja Vastuuviikolle suunniteltiin tilaustyönä uudet logot ja logot otettiin käyttöön vuoden 2023 kampanjaviikoilla. Vastuuviikolle tilattiin markkinointitarkoituksessa logollinen beach flag -lippu tapahtumia varten, sekä heijastimia Vastuuviikon logolla.

Ekumeeninen vastuuviikko on kirkkokuntien ja monien kristillisten järjestöjen yhteinen ihmisoikeus- ja vastuullisuuskampanja, jossa kirkot toimivat oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Vuodesta 1979 alkaen vuosittain toteutetun Vastuuviikon tarkoitus on saada ihmiset pohtimaan, kyselemään ja arvioimaan omaa elämäntapaansa suhteessa maailman tilaan. Seurakunnilla on keskeinen rooli Vastuuviikon tapahtumien toteuttamisessa.

2.4 Kristillinen kasvatus

Nuorisajaosto

Suomen Ekumeenisessa Neuvostossa toimii nuorisajaosto, jonka tehtävänä on vahvistaa ekumeenisia yhteyksiä nuorten ja opiskelijoiden parissa.

Jaoston jäsenistö koostuu SEN:n jäsen- ja tarkkailijakirkkojen sekä kumppanuusjärjestöjen edustajista, ja se valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Vuosi 2023 oli kolmivuotiskauden ensimmäinen vuosi. Yli puolet jaoston jäsenistä oli uusia. Vuoden ensimmäisessä kokouksessa jaostolle valittiin puheenjohtaja, kaksi sihteeriä ja kolme varapuheenjohtajaa, jotka myös valmistelivat jaoston kokoukset. Vuonna 2023 jaoston puheenjohtajana toimi Vilma Niemi (ev. lut.), sihteerinä Mikko Salo (ev. lut.) ja Aino Vihonen (ev. lut, Kirkon Ulkomaanapu/Changemaker) sekä varapuheenjohtajina Francesco Ferrari (kat.), Dard Meer (ort.) ja Sandra Nyqvist (met.).

Jaoston muut jäsenet olivat Jussi Luoma (Suomen ev.-lut. kirkko), Ilona Rantala (Suomen ev.-lut. kirkko), Harri Linna (Suomen ort. kirkko), Atte Helminen (Suomen Adventtikirkko), Tuomas Kauppinen (Lasten ja nuorten keskus), Emilia Kallioniemi (Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto), Saara Alamäki (Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto), Tuomas Virmasalo (Herättäjä-Yhdistys), Noe Teresa Tulander (Sinapinsiemen) ja Linnea Pernu

(Sinapinsiemen). Kokouksiin kutsuttiin myös hallituksen edustaja Mika KT Pajunen sekä ketkotoimijat.

Vuoden 2023 aikana jaosto kokousti kuusi kertaa. Kokouksiin oli mahdollista osallistua sekä paikan päällä että etäyhteyksin. Kokoukset järjestettiin Suomen ev. lut. kirkon kirkkohallituksen, Helsingin ortodoksisen seurakunnan, Studium Catholicumin, Suomen Lähetysseuran, Åbo svenska metodistförsamlingen ja Helsingin vapaaseurakunnan vieraina. Kokouksissa käytettiin aikaa jäsenistön tutustumiseen toisiinsa ja ekumeniaan.

Jaosto järjesti tänäkin vuonna Kansainvälisen ja ekumeenisen toiminnan koulutusohjelman eli Ketkon. Vuosien tauon jälkeen kurssi aloitettiin paitsi Helsingissä, myös Joensuussa. Ketkokoordinaattorina toimi Kristian Tienhaara. Kevätkaudella ketkosihteereinä toimivat Tanja Dahlström (ev. lut.) ja Aino Vihonen (ev. lut.). Todistuksen sai 6 henkilöä. Syyskaudella Helsingissä ketkosihteereinä toimivat Saara Alamäki (ev. lut.) ja Samu-Ville Toivonen (ev. lut.). Joensuussa ketkosihteereinä toimivat Veera Ahonkivi (ev. lut.) ja Jarkko Kärnä (ort.). Ketkon aloitti 15 henkilöä. Jaosto aloitti selvitysprosessin Ketkon kokeilemiseksi muussakin kaupungissa kuin Helsingissä tai Joensuussa vuonna 2025.

Nuorisajaoston jäseniä osallistui Ekumeenisen Vastuuviikon suunnitteluun ja toteutukseen. Vastuuviikko liitettiin vahvemmin osaksi Ketkoa, sen kotitehtäviä ja kurssin päättyessä tarjottuja mahdollisuuksia tehdä vapaaehtoistyötä ekumenian hyväksi. Vastuuviikolla toteutettiin myös SEN:n Instagram-tilillä ja Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton Etsijä-verkkolehdestä julkaistu valokuvanäyttely. Näyttely perustui Photo Voice -dialogimenetelmään ja kuvasi jaoston jäsenten ajatuksia rauhasta.

Nuorisajaoston puheenjohtaja ja sihteeri osallistuivat SEN:n kevät- ja syyskokoukseen ja vaikutti ennen muuta siihen, että Ketkon kokeileminen uudessa kaupungissa edellyttää kyseisen kaupungin ekumeenisen toimikunnan tukea.

Nuorisajaostoa edusti Suomen nuorisalojen kattojärjestö Allianssin yleiskokouksessa Aino Vihonen (lut.). Allianssin hallitukseen jäseneksi ja varajäseneksi valittiin Ilona Rantala (ev. lut.) ja Tuomas Kauppinen (ev. lut.).

Nuorisajaostoa edustivat Euroopan ekumeenisen nuorten neuvoston eli EYCE:n yleiskokouksissa keväällä Aino Vihonen (lut.) ja syksyllä Samu-Ville Toivonen (lut.). EYCE:n hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi Aino Vihonen (ev. lut.) sekä jäseniksi Saara Alamäki (ev. lut.) ja Aida Hanifi (ort.). Vuoden aikana käytiin keskustelua EYCE:n jäsenmaksun suuruudesta ja nuorisajaoston toiveista EYCE:lle. Rahoitusta on välivuosien jälkeen päätetty maksaa, mutta matalampana. Vastineeksi on toivottu toimintaa, johon suomalaiset nuoret voisivat osallistua.

Nuorisajaostosta moni osallistui stuerttina tai delegaattina Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokoukseen tai Luterilaisen maailmanliiton yleiskokoukseen. Luterilaisen maailmanliiton neuvostoon, hallitukseen ja Advocacy and Public Voice -komitean puheenjohtajaksi valittiin Jussi Luoma (ev. lut.).

Kirkkojen maailmanneuvoston keskuskomitean nuorisoneuvonantajaksi valittiin Siiri Klubb (ort.). Education and Ecumenical Formation -komissioon valittiin Vilma Niemi (ev. lut.).

Vuoden aikana suunniteltiin vuonna 2024 toteutettavaa toimintaa, ennen muuta uuden tapahtumailmoitus- ja keskustelukanavan perustamista ekumeniasta kiinnostuneille nuorille, Ketkon 40-vuotisjuhlia keväällä ja ekumeenista nuorten leiriä syksyllä.

Kasvatusasioiden jaosto

Kasvatusasioiden jaosto tarjoaa SEN:n jäsenyhteisöille, tarkkailijakirkoille ja kumppanuusjärjestöille foorumin keskinäiseen vuorovaikutukseen kysymyksissä, jotka liittyvät katsomuskasvatukseen ja koulun uskonnonopetukseen. Tavoitteena on lisätä tietoa, keskinäistä kunnioitusta sekä edistää kasvatusta ekumeenisuuteen Suomessa kaikissa ikäryhmissä.

Kasvatusasioiden jaoston puheenjohtajina toimivat Raili Keränen-Pantsu (pj., ev.-lut.), Antti Räsänen (vpj., ort.) ja Osmo Vartiainen (vpj., kat.) sekä sihteerinä Anita Ahtiainen (LNK). Jaoston jäsenet ovat kasvatuksen alan asiantuntijoita jäsen- ja tarkkailijakirkoista sekä kumppanuusjärjestöistä. Varsinaisia kokouksia jaosto piti toimintavuoden aikana kuusi: kolme kevätkaudella ja kolme syksyllä. Osa kokouksista pidettiin hybridikokouksina, eli paikalle pääsevät kokoontuivat Helsinkiin ja toiset olivat etälinkin päässä. Suurin osa kokouksista pidettiin etänä, sillä jaoston jäsenet asuvat

eri puolilla Suomea. Yhteinen kokoontuminen pidettiin kuitenkin illallisen merkeissä toukokuussa 2023.

Toimintavuoden 2023 tapahtumista esiin nostetaan seuraavat:

- Kokoukset
- Jaoston vetäytyminen
- Jaostopäivä
- Lucia-juhla
- Suunnitteluryhmät
- Vaikuttamistyö: katsomusopetuksen uudistamista pohtiva työryhmä

Kokoukset

Kasvatusasioiden jaoston kokoukset toimivat sisällöllisten teemojen käsittelyn lisäksi tärkeänä vertaistukena eri kirkkokuntien ja yhteisöjen opetus- ja kasvatusasioista vastaavien tahojen välillä. Kokoukset toimivat siis myös hengellisen elämän, kohtaamisen ja yhteisöllisyyden edistämässä.

Vetäytyminen

Kasvatusasioiden jaoston jäsenet tekivät yhden yön vetäytymisen perinnekeskus Kuggomiin Loviisaan 5.– 6.9.2023. Mukana oli myös SENin pääsihteeri. Vetäytymisessä jaettiin ajankohtaisia kuulumisia ja tehtiin strategista työtä KAJ:n toiminnan kehittämiseksi. Puheenjohtaja esitteli myös valmistunutta väitöstutkimustaan kulttuurisista kertomuksista osana katsomusopetusta ja piti esitelmän uskontolukutaidosta. Pelastusarmeijan edustaja johdatteli kokonaisvaltaisen kohtaamisen äärelle ja yhteinen kiireetön jakaminen nähtiin merkityksellisenä.

Jaostopäivä

KAJ:sta osallistuttiin SEN:n jaostopäivään. Päivä koettiin mielenkiintoisena ja tarpeellisena. Päivien järjestäminen auttaa hahmottamaan SEN:n toimintaa kokonaisuutena sekä lisää tietoisuutta toisista jaostoista toimien näin pohjana jaostojen väliselle yhteistyölle.

Lucia-juhla

Perinteikäs ja laajasti eri yhteistyötahoja kokoava Lucia-juhla järjestettiin toisen kerran koronasta johtuvan kahden vuoden tauon jälkeen. Palaute juhlasta oli yksinomaan positiivista ja perinteikästä juhlaa kiiteltiin mukavasta tunnelmasta ja verkostojen yhteen saattamisesta. Pohdintaan nostettiin, voisiko juhla olla kiertävä, eli juhlan järjestävänä tahona voisi olla vuosittain vaihtuva yhteisö. Nyt juhlasta on pitkälti vastannut Helsingin ortodoksinen kirkko.

Suunnittelutyöryhmät

Valmistelutyöryhmä opintomatkan sisältöjen ja kohteen kartoittamiseen on toiminut vuoden 2023 aikana. Johtuen haasteista matkakohteen yhteistyökumppanien tavoittamisessa matkan ohjelma saatiin valmiiksi vasta vuoden 2024 alussa ja matkaa yritetään järjestää syksyllä 2024. Pienessä ryhmässä työstiin pääsääntöisestä kertovaa ekumeenista diasarjaa, joka julkistettiin keväällä 2023. Myös neuvoston omaa seminaaria työstiin kauden 2023 aikana ja sen ajankohdaksi päätettiin syksy 2024.

Vaikuttamistyö

KAJ jatkoi aktiivista otetta uskonnonopetuksen ympärillä käytävään ajankohtaiseen keskusteluun. Opetusministeri asetti katsomusaineiden selvitystyöryhmän syksyllä 2021 ja KAJ:n jäsenet vaikuttivat aktiivisesti selvitystyöhön sen eri vaiheissa. Jatkona selvitystyölle syksyllä 2022 Opetus- ja kulttuuriministeriö perusti katsomusaineiden uudistamista pohtivan kehittämisryhmän Opetushallituksen alaisuuteen, jonka kokoonpanossa on 1 KAJ:n jäsen oman yhteisönsä edustajina. SEN on viestinyt Opetushallitukseen halukkuudestaan tarjota asiantuntemustaan kehittämisryhmän käyttöön esimerkiksi alatyöryhmiä perustettaessa. KAJ on ollut mukana myös vaikuttamistyössä yhteistyössä pääsihteerin ja SENin toimiston kanssa. Niin sanottua round table -tyyppistä, eri vaikuttajatahoja yhteen kokoavaa tilaisuutta mietitään eduskuntavaalien jälkeen vuodelle 2024. Tarvittaessa vastataan myös lausuntopyyntöihin. Aikaisempina vuosina näitä ovat olleet mm. Opetushallituksen ohje koske esi- ja perusopetuksen katsomusopetuksen järjestämistä, uskonnollisia tilaisuuksia ja koulun juhlia sekä kuudennen luokan arvioinnin kriteerit.

Jaoston puheenjohtaja jatkoi Kulttuuri- ja uskontofoorumi Fokus ry:n koordinoiman YK:n kansainvälisten uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikon ohjausryhmässä SEN:n edustajana. Yhteisymmärrysviikolla 2023 toteutui ”Rauha, media ja nuorten maailmankatsomukset! -koulutustilaisuus, jonka yksi järjestäjätaho SEN oli.

Syksyllä 2022 julkaistiin pitkän odottelun jälkeen Opetushallituksen ohje koske esi- ja perusopetuksen katsomusopetuksen järjestämistä, uskonnollisia tilaisuuksia ja koulun juhlia. Varhaiskasvatusta koskeva ohjeistus ei tullut ulos samaan aikaan, vaan ohjetta odotellaan edelleen. Suomen ev.lut. kirkolla on ollut ”Kumppanuuden korit” -esite, jota on tarkoitettu päivittämään vuoden 2024 aikana. Työ tehdään yhteistyössä eri

katsomusyhteisöjen kanssa, ja mukaan työhön on kutsuttu edustaja KAJ:sta, Uskonto- ja kulttuurifoorumi Fokuksesta sekä USKOT-foorumista. KAJ jatkaa kentän aktiivista seuraamista ja vaikuttamistyötä.

2.5 Yhteinen todistus ja uskontodialogi

Ekumeeninen yhteys todistaa maailmassa Kristuksesta. SEN:n toiminta on osa kristittyjen yhteistä todistusta. SEN myös osallistui jäsenkirkkojensa valtuuttamana uskontokuntien yhteydenpidon ja yhteistyön kehittämiseen. Yhteistyö oli luonteeltaan yhteiskunnallista, suvaitsevaisuutta lisäävää ja yhteiskuntarauhaa rakentavaa.

Kirkkojen lähetyspyhä

SEN tekee yhteistyötä Suomen lähetysneuvoston ja Suomen vapaakristillisen neuvoston kanssa vuosittaisen ekumeenisen lähetyspyhän (tarkemmin kohdassa 2.1) valmistelun puitteissa.

Suomen uskontojohtajat

Suomen ortodoksisen kirkon autonomian satavuotisjuhlaan osallistunut Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Bartolomeos puhui Helsingissä aamiaistilaisuuteen kokoontuneille uskontojohtajille. Tapaaminen järjestettiin 11.9. Bartolomeos totesi puheessaan, että uskontojen välinen dialogi on tärkeää, koska se luo sovintoa, rauhaa ja luottamusta uskontojen välille

USKOT-foorumi

SEN osallistui foorumin toimintaan kristittyjen edustajana yhdessä Suomen ev.-lut. kirkon kanssa. Foorumin muut jäsenyhteisöt ovat Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE), Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry, Suomen Islam-seurakunta, Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko Suomessa ja Suomen Buddhalainen Unioni SBU ry. Suomen Hindufoorumi liittyi tarkkailijajäseneksi vuosikokouksessa. Vuosikokouksessa 1.3. valittiin uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi isä Heikki Huttunen (Suomen Ekumeeninen Neuvosto) 2023–2025. Foorumin jäsenyhteisöjä ovat Suomen Juutalaisten seurakuntien Keskusneuvosto ry, Suomen evankelisluterilainen kirkko, Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry (SEN), Suomen Islam-seurakunta ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko Suomessa sekä Suomen Buddhalainen Unioni SBU ry. SEN:n toimisto pitää säännöllisesti yhteyttä USKOT-foorumin toimistoon. Henkilökunta tapaa vuosittain.

Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko

Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärryksen teemaviikkoa vietettiin helmikuun ensimmäiselle viikolla teemalla Dialogissa ympäristön kanssa. Vuoden 2010 lokakuussa YK:n yleiskokous hyväksyi päätöslauselman, joka julisti helmikuun ensimmäisen viikon vuosittaiseksi maailmanlaajuisen uskontojen välisen yhteisymmärryksen viikoksi (World Interfaith Harmony Week). Järjestelyjä Suomessa koordinoi SEN:n kumppanuusjärjestö Fokus ry. Viikko koostuu ympäri maailmaa järjestettävistä paikallisista yhteisymmärrystä ja arjen dialogia edistävästä tapahtumista. Viikkoa vietettiin 30.1.–5.2. vuositeemalla Edistämme rauhaa.

2.6 Julkaisutoiminta ja viestintä

Viestintä tapahtui yhteistyössä kumppanien kanssa. Tukea saatiin jäsenyhteisöiltä ja erityisesti ev.lut. kirkon viestinnästä. Toimisto hoiti ekumeenista viestintää verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Ekumeenisen Neuvoston viestinnän ensisijainen kohderyhmä ovat jäsenkirkkojen edustajat, ekumeniasta kiinnostuneet kirkkojen työntekijät ja seurakuntien jäsenet. Sisäinen viestintä tavoittaa jäsen- ja tarkkailijakirkkojen ja kumppanuusjärjestöjen edustajat ja työryhmien jäsenet. Ulkoiseen viestintään kuuluivat medialle, viranomaisille ja päättäjille lähetetyt tiedotteet, kannanotot ja kutsut. Uutiskirje lähetettiin vuoden aikana neljä kertaa. Vuoden kestäneiden valmistelujen jälkeen marraskuussa otettiin käyttöön uudistettu verkkosivusto, jonka tavoitteena on entistä paremmin palvella Neuvoston viestintää. Uudistus valmisteltiin jäsenistöltä saadun palautteen perusteella ja nykyaikaiset saavutettavuusperiaatteet huomioon ottaen.

Internetsivut: www.ekumenia.fi

Facebook: Suomen Ekumeeninen Neuvosto - Finnish Ecumenical Council, Kristen i Finland – en ekumenisk FB-grupp, Vastuuviikko, Ansvarsveckan, Kirkkokaverit.

Instagram: ekumenia

Twitter: Ekumeeninen Neuvosto @SEN_ERF

Youtube: Vastuuviikko

Verkkajulkaisut

Suomen Ekumeeninen Neuvosto Ekumeniska Rådet i Finland - Vuosikertomus 2021 Årsberättelse, Suomen Ekumeenisen Neuvoston julkaisuja CXVIII.

Global Christian Forumin
komitea Helsingissä.

3 Verkostoyhteistyö

3.1 Globaalit verkostot

Kirkkojen maailmanneuvosto

Kirkkojen maailmanneuvostossa (KMN) Suomesta toimivat Keskuskomiteassa Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta arkkipiispa Tapio Luoma ja Suomen ortodoksisesta kirkosta viestintä- ja tapahtumakoordinaattori Maria Mountraki sekä Siiri Klubb (nuorisoneuvonantaja), Usko ja kirkkojärjestys-komissiossa (Faith and Order) Jelisei Heikkilä (ort.) ja Tomi Karttunen (neuvonantaja, lut.), Koulutuksen ja kasvatuksen komissiossa Vilma Niemi (lut.), Kansainvälisten asioiden komissiossa Hanna Ojanen (lut.) ja Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen komissiossa Riina Ngyen (ort.).

Luterilainen maailmanliitto

Suurin osa maailman luterilaisista kuuluu Luterilaisen maailmanliiton (LML) jäsenkirkkoihin, joita on 148 ja niissä yhteensä yli 77 miljoonaa jäsentä. Neuvoston ja pohjoisen alueen kokouksia järjestettiin säännöllisesti. Luterilaisen maailmanliiton yleiskokous

järjestettiin 13.–19.9. Krakovassa. Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta paikalla oli kymmenhenkinen delegaatio arkkipiispa Tapio Luoman johdolla. LMN:n pääsihteerinä toimii Anne Burghardt Virosta.

Global Christian Forum

Global Christian Forumin komitea kokoontui Helsingissä kesäkuussa. SEN kutsui suomalaisten kirkkojen johtoa tapaamiseen komitean kanssa. Pääsihteeri kertoi lyhyesti Neuvoston toiminnasta pääsihteeri Caseley B. Essamuahille ja muille komitean jäsenille.

3.2 Eurooppalaiset yhteydet

Euroopan kirkkojen konferenssi

Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK) on vuonna 1959 perustettu ortodoksisten, anglikaanisten, luterilaisten ja protestanttisten kirkkojen ekumeeninen yhteistyöelin, jolla on 115 jäsenkirkkoa ja noin 40 kumppanuusorganisaatiota. Tähän ryhmään kuuluvat myös kansalliset ekumeeniset neuvostot.

Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokous järjestettiin Tallinnassa 14.–20.6. Teemana oli Under Gods Blessing - Shaping the future. Yleiskokoukseen osallistui lähes 500 kokousvierasta sekä ekumeenisia ja yhteistyöjärjestöjä eri puolilta Eurooppaa. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon delegaatioon kuuluivat Tampereen piispa Matti Repo, Kirkkohallituksen kansliapäällikkö Pekka Huokuna, Kirkon ulkoasiain osaston asiantuntija Laura Huovinen sekä teologi Aino Vihonen. Neuvonantajina toimivat kirkkoneuvos Kimmo Kääriäinen sekä johtava asiantuntija Tomi Karttunen. Suomen ortodoksista kirkkoa edusti delegaattina yliopisto-opettaja isä Teemu Toivonen ja yhdistynyttä metodistikirkkoa pastori Sarah Tiainen. Suomen Ekumeenisesta Neuvostosta mukana olivat pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken ja koordinaattori Suvi-Tuulia Vaara. Lisäksi kokouksessa oli Suomesta mukana useita stuertteja eli alle 30-vuotiaita kokousavustajia. EKK:n hallitukseen valittiin Suomesta professori Pamela Slotte (lut.) sekä TM Maria Mountraki (ort.). EKK:n pääsihteeri Jørgen Skov Sørensen on loppuvuodesta 2023 siirtynyt muihin tehtäviin.

EKK:n tavoite on toimia rauhan välittäjänä ja yleiskokouksessa hyväksyttiin Pathways to Peace -projekti tavoitteena tukea rauhanprosessia Ukrainassa, tekemällä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

Euroopan kansallisten ekumeenisten neuvostojen pääsihteerikokoontuminen

Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK) kutsui vuosittaiseen tapaan koolle jäsenistönsä pääsihteerien etäkokouksen 9. 6. SEN:n pääsihteeri osallistui kokoukseen. EKK:n pääsihteeri Jørgen Skov Sørensen esitteli organisaatiouudistusta ja tulevien vuosien kolme painopistettä. Ensimmäinen painopiste on yhteinen työskentely ja tavoite liittää jäsenkirkot aktiivisemmin organisaation toimintaan. Toinen painopiste on näkyvyydessä: EKK haluaa verkostoitua ja näkyä entistä enemmän EU:n instituutioissa. Kolmas painopiste on omistajuus. EKK:n hallituksen tavoite on lisätä jäsenkirkkojen omistajuutta järjestöstä.

Euroopan kirkkojen siirtolaiskomissio

Euroopan kirkkojen siirtolaiskomission (Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME) jäseniä Suomesta ovat ev.lut. kirkko, ortodoksinen kirkko ja SEN. CCME:n hallitukseen Suomen ja pohjoismaisten ekumeenisten toimijoiden yhteisenä edustajana toimii 2020–2023 ev.-lut. kirkkohallituksen asiantuntija Ulla Siirto. CCME:n yleiskokous järjestettiin Roomassa

7.–9.11. Suomesta kokoukseen osallistuivat pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken SEN:sta ja Ulla Siirto Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta. Yleiskokous valitsi uuden hallituksen seuraavalle toimikaudelle. Pohjoismaista Maria Kjellsdotter Rydinger Svenska kyrkanista valittiin CCME:n hallitukseen.

Euroopan ekumeeninen nuorisoneuvosto (EYCE)

Euroopan ekumeeninen nuorisoneuvosto toimi ilman työntekijää, mutta aktiivisen vapaaehtoisista koostuvan hallituksen johdolla. Nuorisosaostion kautta Suomen Ekumeeninen Neuvosto on EYCE:n jäsen. EYCE:n hallitukseen kuului Suomesta Anne Heikkinen (lut.) ja Aida Hanifi ortodoksisesta kirkosta elokuussa pidettyyn yleiskokoukseen asti, jolloin Suomesta hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi Aino Vihonen (lut.) ja jäseniksi Saara Alamäki (lut.) ja Aida Hanifi (ort.).

Porvoon kirkkoyhteisö

Vuonna 1992 valmistui ekumeeninen asiakirja Porvoon yhteinen julkilausuma, joka siihen sisältyvän Porvoon julistuksen allekirjoittamisen myötä loi läheisen yhteyden (kommuunio) Britannian ja Irlannin anglikaanisten kirkkojen sekä Pohjoismaiden ja Baltian luterilaisten kirkkojen välille syksyllä 1996. Kirkkoyhteisössä kehitetään erilaisia toimintamuotoja, joita koordinoi vuosittain kokoontuva Porvoon yhteydenpitoryhmä. Käytännön tasolla anglikaanis-luterilainen yhteistyö näkyy Suomessa ehtoollisyhteyden ja jäsenyyden sekä viran vastavuoroisen tunnustamisen pohjalta vaikkapa siinä, että luterilaiset papit ovat voineet osaltaan vastata anglikaanisista jumalanpalveluksista eri puolilla Suomea.

Sopimus on merkittävästi edistänyt kristittyjen yhteyttä ja auttanut seurakuntatyötä keskinäisessä yhteistyössä etenkin Pohjoismaissa ja Baltiassa sekä Britanniassa ja Irlannissa. Se on tarkoituksensa mukaisesti kutsunut yhä syvempään yhteyteen Jeesuksen Kristuksen evankeliumin palveluksessa.

3.3 Pohjoismaiset ja Baltian alueen yhteydet

Pohjoismaiden ja Baltian ekumeeniset toimijat

Pohjoismaiden ja Baltian ekumeeniset toimijat tapasivat Sundvoldenissa Norjassa 30.1–2.2. Norjan kristillinen neuvosto isännöi kokousta. Suomesta kokoukseen osallistuivat SEN:sta Mayvor Wörn-Rancken, Suvi-Tuulia Vaara ja Sarah Tiainen, luterilaisesta kirkosta Tomi Karttunen ja ortodoksisesta kirkosta Jelisei Heikkilä. Kokoontumisessa käytiin keskusteluja muun muassa missiosta, maahanmuutosta ja paikallisesta ekumeniasta.

Ryhmä vieraili myös Utøyan saarella. Kokous julkaisi yhteisen viestin, jossa vedottiin sodan lopettamiseksi Ukrainassa ja rukoihtiin rauhan puolesta.

Pohjoismaisten ja Baltian pääsihteerien kokous

Pohjoismaiden ekumeenisten neuvostojen pääsihteerit kokoontuivat etäkokoukseen 22.6. ja 17.10. suunnittelemaan Pohjoismaiden ja Baltian alueen ekumeenisten toimijoiden kokousta Reykjavikissa 2024. Kokoukseen osallistuivat Erhard Hermansen Norjasta, Sofia Camnerin Ruotsista, Sofie Larsen Kure Tanskasta sekä toimiston henkilökuntaa. Keskusteluissa vaihdettiin ajankohtaisia kuulumisia neuvostojen toiminnasta. Keskusteluissa nousivat esiin pakolaisten eriarvoinen asema Pohjoismaissa, maahanmuutto, rasismi, ilmaston lämpeneminen sekä kirkko julkisessa tilassa.

Svenska Bibelsällskapet

Suomenruotsalaista kristillisyyttä Svenska Bibelsällskapetissa edustaa SEN. SEN:n nimeämänä edustajana hallituksessa toimi notaari Linus Stråhlman (ev.-lut.) ja TT Leif-Göte Björklund (met.) jatkoi hallituksen varajäsenenä. Pääsihteeri Anders Göranzon Svenska Bibelsällskapetista vieraili Suomen Ekumeenisessa Neuvostossa 26.4., jolloin järjestettiin webinaari Om Bibeln och yttrandefriheten yhteistyössä luterilaisen kirkkohallituksen ruotsinkielisen yksikön kanssa. Webinaarin ekumeenisessa paneelissa Göranzonin kanssa keskustelivat isä Mikael Sundqvist (ort.), pastori Jan Edström (bapt.) ja sitä johti yksikönjohtaja Sixten Ekstrand (lut.).

Pohjoismainen Faith and Order -verkosto

Pohjoismainen Faith and Order -verkosto avaa näköalan KMN:n Faith and Order-komission työskentelyyn, jossa myös roomalaiskatolinen kirkko on mukana. Pohjoismainen ja Baltian maiden Faith and Order -verkosto tapasi Norjassa 1.–2.2. Verkosto kokoaa sekin vuosittain Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and Order-komission työhön osallistuvia teologeja yhteen keskustelemaan ajankohtaisista julkaisuista ja opillisista kysymyksistä. Suomesta tapaamiseen osallistuivat Tomi Karttunen (lut.) ja Jelisei Heikkilä (ort.).

Pyhiinvaellus- ja opintomatka Roomaan

Suomen Ekumeeninen Neuvosto järjesti pyhiinvaellus- ja opintomatkan Roomaan, Italiaan maaliskuussa 2023. Matkaoppaina toimivat pastori Antti Kruus (lut.) ja veli Gabriel Salmela OP (kat.). Matkalle osallistui yli 30 henkilöä eri puolilta Suomea. Paikallisten oppaiden johdolla tutustuttiin laajasti Rooman kirkkoihin ja kirkkohistoriaan ja päiviä rytmittivät rukoushetket

Birgittalaisluostarin kirkossa. Antti Kruus laati matkaohjelmasta kattavan julkaisun Pyhiinvaeltajan opas: Suomen Ekumeenisen Neuvoston matka Roomaan 16.–21.3.2023.

Nordic Ecumenical Green Network

Vastuuviikon koordinaattori on osallistunut pohjoismaiden ekumeenisten ilmasto- ja kestävyyskoordinaattoreiden verkostokokouksiin, joita järjestetään noin neljä kertaa vuodessa, yleensä etänä.

3.4 Kotimaiset verkostot

Painopisteenä kotimainen ekumenia

Suomen Ekumeenisen Neuvoston strategian mukaisesti yksi painopisteistä toimivuonna oli kotimainen ekumenia. Yhteyksiä paikallisiin ekumeenisiin toimijoihin eri puolilla Suomea pyrittiin tiivistämään monin tavoin. Pääsihteeri osallistui Vapaakirkon 100-vuotisjuhlaan Tampereella 10.6. sekä vieraili Suomen Adventtikirkon yleiskokouksessa Piikkiössä 11.6. tuoden SEN:n terveiset. Pääsihteeri toi myös SEN:n terveiset Borgå stift 100 år -tapahtumassa Porvoossa 28.10. Vuoden aikana pääsihteeri vieraili seitsemässä seurakunnassa kertomassa Suomen Ekumeenisen Neuvoston toiminnasta sekä saarnasi jumalanpalveluksissa. Pääsihteeri osallistui Suomen ortodoksisen kirkon autonomian satavuotisjuhlaan 9.11. ja edusti SEN:a 25.11. katolisen kirkon piispanvihkimismessussa Johanneksen kirkossa Helsingissä. SEN:n vuoden toimintasuunnitelmaan kuului

*Yhteiskunnallisen
jaoston seminaari
uskonnonvapaudesta.*

myös kertoa SEN:n toiminnasta ja ekumeniasta oppilaitoksissa. SEN:n henkilökunta vieraili Itä-Suomen yliopiston teologisen tiedekunnassa, Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnassa, IK-opiston (Iso Kirja) Helsingin kampuksella sekä Vapaakirkon Teopoliksessa (Tampere).

Kirkonjohtajien yhteisneuvottelut

Kirkonjohtajien tapaamiset ovat olleet myös tärkeää yhteydenpitoa. Kirkonjohtajat pitivät tapaamisen 19.4. ortodoksisen kirkon residenssissä Helsingissä. Tapaamista isännöi arkkipiispa Leo. Syksyllä kirkonjohtajat tapasivat 4.10. Andreaskyrkanissa Helsingissä, jolloin tapaamista isännöi Missionskyrkanin Roger Andersson. Kirkonjohtajat vaihtoivat tietoa kirkkokuntiansa ajankohtaisista asioista, muun muassa ukrainalaisten pakolaisten tilanteesta eri kirkkokunnissa.

SEN, SVKN ja FS

Suomen Vapaakristillinen Neuvosto, Frikyrklig Samverkan ja Suomen Ekumeeninen Neuvosto ovat edustettuina hallituksen perustamassa vapaakristillisessä työryhmässä. Järjestöjen ajankohtaisia kuulumisia vaihdettiin etätapaamisessa 3.5. Kokoukseen osallistuivat kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen (SVKN:n puheenjohtaja, vap.), distriktsföreståndare Camilla Klockars (FS:n puheenjohtaja, met.) sekä pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken. Tapaamisessa keskusteltiin muun muassa vankilälähettytyöstä sekä puolustusvoimien kirkollisesta työstä.

Kolmikantatapaaminen

Vuosittain järjestettävään Suomen vapaakristillisen neuvoston (SVKN), Frikyrklig samverkanin (FS) ja evankelisluterilaisen kirkon kolmikantatapaamiseen kokoonnuttiin 28.8. Helsingissä. Tapaamisessa pitivät alustuksen Raamatusta arkkipiispa Luoma (ev.-lut.) ja Hannu Vuorinen (SVKN). Tapaamisessa keskusteltiin myös evankelioimisesta yhteisenä kysymyksenä. Taustamateriaalina oli luterilaisten ja helluntailaisten neuvottelukunnan julkaisu Evankeliumin julistaminen tänään. Keskusteluun johdattivat Esko Matikainen ja Pekka Huokuna. Tapaamisessa keskusteltiin myös uskonnonvapauden toteutumisesta. Evankelis-

luterilaisesta kirkosta osallistuivat yllä mainittujen lisäksi Petri Määttä ja Tomi Karttunen. Kokoukseen osallistuivat myös Jari Portaankorva (SVKN) ja Mayvor Wörn-Rancken (SEN, FS).

Kumppanuusfoorumi

SEN kutsuu kumppanuusjärjestönsä vuosittain ajankohtaistapaamiseen. Kumppanuusjärjestöjen edustajien ja SEN:n henkilökunnan tapaaminen järjestettiin 11.5. Helsingissä. Kumppanuusjärjestöt vaihtoivat kuulumisia omasta toiminnastaan ja pohdittiin myös yhteistyömahdollisuuksia SEN:n strategian mukaisesti.

Paikallisekumeeninen foorumi

Paikallisekumeeninen foorumi on paikallisekumenian jaoston vuosittainen päätapahtuma, jonka se järjestää yhteistyössä paikallisten seurakuntien kanssa. Paikallisekumeenista foorumia vietettiin Kouvolassa 22.9. teemalla Vaikutamme yhdessä – kristityt rakentamassa yhteiskuntaa ja paikallisia yhteisöjä. Pääpuhujina olivat isä Heikki Huttunen (ort.) ja seurakuntaneuvos Risto Rasimus (ev.-lut.). Mukana ohjelmassa olivat myös dominikaaniveli Gabriel Salmela OP, Suomen Ekumeenisen Neuvoston yhdenvertaisuusjaoston puheenjohtaja Saija Kainulainen (angl.), pääsihteeri Mayvor Wörn-Rancken, seurakuntayhtymän johtaja Arto Helle (ev.-lut.), vapaaseurakunnan pastori Kim Auvinen, helluntaiseurakunnan pastori Tero Ojasalo ja luterilaisen seurakunnan kappalainen Saara-Maria Jurva. Musiikista vastasivat Tommi Nikki ja Houseband.

Jaostotapaaminen

Suomen Ekumeenisen Neuvoston jaostojen edustajat kutsutaan vuosittain yhteiseen neuvonpitoon, jossa keskeisenä sisältönä on tiedonvaihto ja jaostojen tutustuminen toistensa toimintaan. Koska vuonna 2023 käynnistyi uusi kolmevuotinen jaostokausi, jaostolaisille järjestettiin 8.2. perehdytys, joka sisälsi tietopakettin SEN:n toiminnasta ja katsauksen ekumenian historiaan.

4 Ekumeeniset huomionsoitukset

Ekumeeninen teko

Vuoden 2022 Ekumeeninen teko -tunnustus myönnettiin Suomessa toimivien seurakuntien ekumeeniselle yhteistyölle Ukrainan pakolaisten auttamiseksi. Vuoden ekumeeninen teko -tunnustus myönnetään vuosittain. Se voidaan myöntää tapahtumalle, hankkeelle tai idealle. Sen voi saada niin yksittäinen henkilö kuin ryhmä tai järjestö, seurakunta tai seurakunnat yhdessä. Sillä voidaan palkita uusia ideoita tai ekumeenista jatkuvuutta ja pitkäjänteisyyttä. Kaikki voivat tehdä ehdotuksia tunnustuksen saajaksi. SEN:n hallitus päättää tunnustuksen saajan ja kunniakirja luovutetaan SEN:n yleiskokouksessa.

Muut huomionsoitukset

Pelastusarmeijan territorion johtaja Patrick Naud ja hänen vaimonsa Anne-Dore Naud päättivät tehtävänsä Suomessa läksiäisjuhliin Pelastusarmeijan Temppelissä, Helsingissä 13.5. Pääsihteeri ojensi juhlassa Patrik Naudille Suomen Ekumeenisen Neuvoston oikoumenepöytästandaarin kiitoksena hyvästä yhteistyöstä ekumenian edistämiseksi.

Hallitus Valamossa.

5 Hallinto ja talous

5.1 Yleiskokoukset

Suomen Ekumeeninen Neuvosto kokoontui kevätkokoukseensa 25.4. Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan tiloissa Helsingissä. Seurakunnan kirkkoherra Jean Claude Kabeza otti kokousvieraat vastaan, seurakunnan esittely ja alkurukous pidettiin katedraalissa ja kokouspäivää jatkettiin seurakuntasalilla sääntömääräisen kokouksen ja kevätseminaarin merkeissä. Seurakuntaa ja katedraalia kokousväelle esitteli vapaaehtoinen Heikki Kymäläinen ja keskipäivän hetkipalveluksen johti kirkkoherra Kabeza. Sääntömääräisessä kokouksessa käsiteltiin vuosikertomus, tilinpäätös, sääntömuutosehdotus ja toivotettiin yksimielisesti Parikanniemisäätiö tervetulleeksi Suomen Ekumeenisen Neuvoston kumppanuusjärjestöksi.

Kevätseminaari pidettiin aiheesta: Oikeus uskoa- uskonnonvapauslaki 100 vuotta – Miten uskonnonvapauslaki on vaikuttanut kirkkojen asemaan Suomessa? Alustuksen piti kirkkohistorian professori Ilkka Huhta Itä-Suomen yliopistosta. Kommenttipuheenvuorot käyttivät Ortodoksiston koordinaattori Kaarina Lyhykäinen (Suomen ortodoksinen kirkko) ja pastori Henrik Nymalm

(Missionskyrkan). Pääsihteeri Anne Pönni Suomen NNKY-liitosta moderoi tilaisuuden.

Syyskokous pidettiin 30.10.–31.10. Lahdessa. Sääntömääräisessä kokouksessa maanantaina 30.10. käsiteltiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2024, todettiin kolmivuotiskaudelle 2024–2026 jäsenistön nimeämät yleiskokousedustajat ja päätettiin stipendirahaston käytöstä vuonna 2024. Kokouksen puheenjohtajana toimi SEN:n hallituksen varapuheenjohtaja metropoliitta Arseni (ort.). Suomalaisen uskonnonvapauslain satavuotista historiaa juhlistanut jumalanpalvelus järjestettiin Ristinkirkossa 30.10. Paikalliset seurakunnat (vapaaseurakunta, helluntaiseurakunta, metodistiseurakunta, ortodoksinen seurakunta ja ev.lut. seurakunta) suunnittelivat palveluksen ja osallistuivat sen toteutukseen kirkkoherra Miika Hämäläisen koollekutsumana. Liturgina toimi piispa Matti Repo (ev.-lut.), puheen piti piirikunnanjohtaja Soile Kasi (met.) ja tekstejä lukivat metropoliitta Arseni (ort.) ja piispa electus Raimo Goyarrola (kat.), Musiikista vastasivat kanttorit Aurora Ikävalko ja Anna-Maija Virtanen ev.-lut. seurakunnasta. Lahden kaupungin iltavastaanottoa isännöi kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Juha Rostedt ja kirkkoherra Miika Hämäläinen. Iltavastaanotolla kiitettiin paikallisia

seurakuntien toimijoita järjestelyistä ja väistyviä yleiskokousedustajia menneestä kolmivuotiskaudesta.

Syysseminaarissa aiheena oli Uskonnonvapaus ja yhteinen todistus Kristuksesta tänään. Syysseminaariin johdatti johtava asiantuntija Tomi Karttunen ja alustuksen piti piispa Matti Repo (ev.lut.), kommenttipuheenvuorot kuultiin piispa electus Raimo Goyarrolalta (kat.) ja metropoliitta Elialta (ort.). Videoalustuksella osallistui piispa Christian Alsted (met.) Kommenttipuheenvuoron piti pastori Jori Brander (met.). Ohjelmakoordinaattori Kerttu Auvinen Kirkon Ulkomaanavusta alusti otsikolla ”Sovitus ja sovinto: Rauhantyö uskontojen yhteisenä tehtävänä”. Kommenttipuheenvuoron antoi pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken (SEN). Pohdintaansa aamupäivän annista jakoivat paneelissa pastori Jan Edström (bapt.), kirkkoherra Minnamari Helaseppä (ev.lut.) ja toiminnanjohtaja Esko Matikainen (hel.).

5.2 Hallitus

Hallitus kokoontui toimivuonna kuusi kertaa ja kokouksiin oli mahdollista osallistua etäyhteydellä. Suomen Ekumeenisen Neuvoston hallituksen puheenjohtajana toimii ev.-lut. kirkon arkkipiispa Tapio Luoma. Puheenjohtajan ja hallituksen toimikausi on kolme vuotta 2022–2024. Puheenjohtajan henkilökohtaisena varajäsenenä toimi piispa Jari Jolkkonen. Hallituksen varapuheenjohtajina toimivat Suomen evankelisluterilaisen kirkon edustaja piispa Matti Repo (varajäsen: dekaani Terhi Törmä); Suomen ortodoksisen kirkon edustaja metropoliitta Arseni (varajäsen: ylidiaconi Juha Lampinen); Frikyrklig samverkanin edustaja, församlingsföreståndare Markus Österlund Missionskyrkan i Finlandista (varajäsen: församlingsföreståndare, pastor Roger Andersson). Hallituksen muut jäsenet ovat: Suomen evankelisluterilainen kirkko, TT Minnamari Helaseppä (varajäsen: pastori, TT Saara-Maria Jurva); Suomen evankelisluterilainen kirkko, dosentti TT Tomi Karttunen (varajäsen: TT Jenni Krapu); Suomen ortodoksinen kirkko, YTT Minna Rasku (varajäsen: järjestösihteeri Annakaisa Onatsu); Suomen vapaakirkon puheenjohtaja Jaakko Pihlajamäki (varajäsen: territorion komentaja Saga Lippo, Suomen Pelastusarmeija); Katolinen kirkko Suomessa, veli Gabriel Salmela (varajäsen: isä Marco Pasinato); Anglican Church in Finland, Revd. Dr. Mika K. T. Pajunen (varajäsen: Chaplain, Revd. Tuomas Mäkipää).

5.3 Jaostot ja työryhmät

Vuoden aikana seuraavat jaostot olivat toiminnassa: Kasvatusasioiden jaosto, Nuorisajaosto, Paikallis-ekumenian jaosto, Sektion för finlandssvensk ekumenik, Teologisen ja opillisen keskustelun jaosto Yhdenvertaisuusjaosto sekä Yhteiskunnallisten kysymysten jaosto. Lisäksi vuoden aikana toimivat Ekumeeninen turvapaikkatyötä tekevien asiantuntijaverkoston työryhmä, Rukouspäivätyöryhmä ja Vapaakristillinen työryhmä, hallituksen taloustyöryhmä ja hallituksen perustama rasismin vastaisen toiminnan suuntaviivat laatinnut työryhmä.

5.4 Henkilöstö

Henkilöstön vahvuus oli vuoden 2023 lopussa 4 henkilöä. 3 henkilöä oli toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja 1 henkilö määräaikaissätyösuhteessa. Pääsihteerinä toimi pastori, TM Mayvor Wärn-Rancken. Viestintä- ja toimintakoordinaattorina toimi TM Suvi-Tuulia Vaara. Vastuuviikon koordinaattorina ja toimistosihteerinä pastori, TM Sarah Tiainen sekä Vastuuviikon ruotsinkielisenä projektisihteerinä pastori, TM Jan Edström, jonka työsuhte päättyi 31.12.2023. Suvi-Tuulia Vaara on suorittanut oppisopimuksella media-alan- ja kuvallisen ilmaisun ammatillisen perustutkinnon osan julkaisugrafiikan tuotanto (30 osp). Sarah Tiainen aloitti oppisopimuksella tuotekehitystyön erikoisammattitutkinnon (180 osp). Pääsihteeri on toiminut työnantajan edustajana. Toimiston henkilökunta on myös suorittanut ensiavun peruskurssin 16 h.

5.5 Ekonomi

Suomen Ekumeenisen Neuvoston talous oli vuonna 2023 vakaammalla pohjalla kolehtituottojen positiivisen kehityksen takia.

Tuotot

Tilikauden tuotot 349 633,55 euroa (euroa 292 547 euroa vuonna 2022). Virallisia kolehteja saatiin 155 963,50 euroa (105 402,65 euroa). Helsingin seurakuntayhtymältä saatiin 24 500 euroa (avustus myönnettiin 2022 49 000 euroa mutta puolet summasta saatiin käyttää vielä vuonna 2023.). Jäsenyhteisöiltä saadut tuotot olivat 135 817 euroa (134 024) euroa.

Kulut

Tilikauden toimintakulut olivat 314 403,27 euroa (293 295,60 euroa vuonna 2022). Henkilöstökulut olivat 213 514,75 euroa (201 849,32 euroa). Poistot olivat 362,18 euroa.

*De nordiska ekumeniska aktörer
samlades i Norge.*

1 Komprimerad verksamhetsberättelse

1.1 Strategi 2022-2024

Vision

Kristi kyrka på väg mot en synlig enhet
- att de alla ska vara ett

Mission

Vi förverkligar Jesus bön ”att de alla ska vara ett”
(Joh. 17:21).

Vi bygger och stöder enheten mellan kyrkor och kristna
gemenskaper.

Vi stärker kyrkornas och de kristna gemenskapernas röst
i samhället.

Vi tillhör den världsvida ekumeniska rörelsen som
arbetar för Kristi kyrkas synliga enhet och som för dialog
med andra religioner.

Vår verksamhet styrs av två principer

- Det kristna vittnesbördet i form av kärlek och de kristnas enhet
- Gemensamma satsningar för skapelsen och människovärdet

Värderingar

Rådets värderingar har sin grund i evangeliet och tar sig
uttryck i tankar, ord och handlingar. Dessa värden styr
Rådets beslutsfattande:

Tankar

Respekt för människovärdet, accepterande av olikheter,
tillit och ärlighet, skapelsens helighet

Ord

Transparens, öppen kommunikation,
en kultur av att tala gott om andra

Handlingar

Samarbete, respekt, värdesättande, lyssnande

Strategiska tyngdpunkter

2023 Nationell ekumenik och gemensamt påverkande

1.2 Ekumeniska Rådet i Finland

Ekumeniska Rådet i Finland (ERF) är enligt rådets stadgar ett samarbetsorgan för i Finland verksamma kyrkor, kristna samfund och församlingar, vilka blivit antagna som medlemmar på basis av att de bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar efter att fullgöra sin gemensamma kallelse den ende Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära.

Rådets syfte är att som ett samarbetsorgan för kyrkor och kristna samfund

- främja strävanden mot Kristi kyrkas synliga enhet
- stärka de kristnas, enhet, tjänst och vittnesbörd i Finland
- stärka kyrkornas och de kristna samfundens röst i samhället
- vara en mötesplats för kyrkor och kristna samfund

Rådet uppfyller sitt syfte genom att

- kalla kyrkor och kristna samfund och deras medlemmar till gemensam bön och interaktion
- diskutera aktuella ekumeniska frågor
- arrangera överläggningar, seminarier och konferenser
- idka samhälleligt påverkansarbete på basis av kristen etik
- tillsätta sektioner till vilka medlemmar, observatörer och partnerorganisationer utser representanter samt övriga experter
- tillsätta arbetsgrupper till vilka styrelsen inbjuder representanter för medlemmar, observatörer och partnerorganisationer samt övriga experter
- idka publikationsverksamhet
- upprätthålla kontakter till sina medlemskyrkor och observatörer samt med andra ekumeniska organisationer i Finland och utomlands

1.3 Verksamhetens allmänna mål och delområden

ERF är såväl ett samtalsforum som en verkställande organisation och ett expertorgan. Rådets existens är redan i sig ett tecken på medlemmarnas, observatörernas och partnerorganisationernas strävan efter enhet och ett gemensamt vittnesbörd. ERF betjänar sina medlemmar, observatörer, partnerorganisationer och övriga aktörer som en ekumenisk expertorganisation. Rådets insatser synliggör ekumeniken och arbetet för kyrkornas enhet genom sitt gemensamma vittnesbörd och i sin tjänst för de utsatta i samhället. Målet för verksamheten är att kyrkor och kristna samfund bättre ska kunna stödja

varandra, såväl i sin strävan efter kristen enhet som i att tala med en gemensam och allt starkare röst i samhället.

Rådets verksamhet styrs av två grundläggande principer: kristet vittnesbörd i kärlek och gemenskap samt ett gemensamt arbete för skapelsen och människovärde. De här principerna påverkar verksamhetens olika delområden:

- Spiritualitet och lärofrågor
- Etiska och samhällseliga frågor
- Kristen fostran
- Gemensamt vittnesbörd och religionsdialog

ERF idkar också informations- och publikationsverksamhet och delar årligen ut ekumeniska utmärkelser. ERF verkar som forum för medlemskåren i ekumeniska nätverk.

1.4 Medlemskåren

Medlemskyrkor

Som medlemmar i Ekumeniska Rådet i Finland kan antas Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Finlands ortodoxa kyrka samt de i Finland verksamma kristna samfund, föreningar och stiftelser som bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar efter att fullgöra sin gemensamma kallelse den ende Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära.

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland
Finlands ortodoxa kyrka
Suomen Vapaakirkko
Katolska kyrkan i Finland
Finlands svenska baptistsamfund
Finlands svenska baptistsamfund
Suomen Metodistikirkko
Suomen Pelastusarmeija
Missionskyrkan i Finland
The Anglican Church in Finland
International Evangelical Church in Finland

Observatörer

Som observatörer i Ekumeniska Rådet i Finland kan antas i Finland registrerade religiösa samfund, föreningar och stiftelser som bekänner Herren Jesus Kristus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar efter att fullgöra sin gemensamma kallelse den ende Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära.

Adventkyrkan i Finland
Suomen Baptistikirkko
Suomen Helluntaikirkko
Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit
Finlands Svenska Pingstmission
Partnerorganisationer

Som Rådets partnerorganisationer kan antas i Finland
verksamma registrerade föreningar och stiftelser som
främjar kristenheten.

Filantropia
Filoksenia
Helsingin Diakonissalaitos
Herättäjä-Yhdistys
Hiljaisuuden ystävät
Kansan Raamattuseura
Kirkon alat
Kyrkans Utlandshjälp
Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS
Medialähetys Sanansaattajat SANSA
Lasten ja nuorten keskus
OCM - Suomen Konstantinus Yhdistys
Opiskelijoiden Lähetysliitto
Parikanniemisäätiö
Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
Sinapinsiemen
Caritas Finland
Finlands kristliga fredsörelse
Finlands Kristliga Studentförbund
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Finska Missionsförbundet
Finlands Sjömanskyrka
Förbundet KFUK i Finland
Förbundet KFUM i Finland
Finska Bibelsällskapet
World Vision Finland
Temppeliherrain Ritarikunta
Tuomasyhteisö

1.5 Kortfattad verksamhetsberättelse och en beskrivning av verksamhetsåret

År 2023 var det viktigt att försvara fred, försoning och mänskliga rättigheter både i det finländska samhället och utomlands. Flyktingströmmarna från Ukraina till Europa och Finland har inte minskat när Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsätter på sitt andra år. Hur många som flyr från Ukraina beror på hur kriget fortsätter. I Finland hade över 62 500 personer som flytt undan kriget i Ukraina sökt tillfälligt skydd eller asyl i Finland

före 21.8.2023 (intermin.fi/ukraina). Antalet som flyr från Ukraina till Finland antas öka eftersom Ukrainas grannländer inte kan ta emot alla flyktingar. Över ryska gränsen kom också flyktingar i november-december, vilket ledde till att Finlands östgräns stängdes sent år 2023. Det innebär även för kyrkor och församlingar en utmaning om hur man som kyrkor och församlingar kan hjälpa de flyktingar som kommit över gränsen.

Strategiska tyngdpunkter för år 2023 var Nationell ekumenik och gemensamt påverkande. Verksamhetsplanen är alltid indelad i två tyngdpunkter, en andlig och en samhällelig. I verksamheten går de hand i hand. ERF:s verksamhetsplan styrs av två grundläggande principer: kristet vittnesbörd i kärlek och gemenskap samt ett gemensamt arbete för skapelsen och människovärde. Den visionen förverkligas genom att kristna samlas i gemensam bön, gemensamt vittnesbörd och gemensam tjänst.

För religionsfriheten var året 2023 ett betydelsefullt år. Finlands lag om religionsfrihet fyllde 100 år. Finlands Ekumeniska Råd och dess medlemskrets markerade jubileet längs med året. Firandet tog avstamp i positiv religionsfrihet och man ville påminna om att religions-, samvets- och trosfrihet är en viktig mänsklig rättighet och grundläggande frihet. Det är en rättighet som förenar alla åldersgrupper och som utgör en viktig nationell rikedom.

Inom sektionsarbetet inleddes en ny treårsperiod. ERF har följande sektioner som fokuserar på kärnområden inom ekumeniken: sektionen för fostran, ungdomssektionen, sektionen för lokalekumenik, sektionen för finlandssvensk ekumenik, sektionen för teologiska och lärofrågor, sektionen för jämställdhet och sektionen för samhällsfrågor (se sektionernas verksamhetsbeskrivningar). Sektionerna har hållit största delen av sina möten antingen på distans eller i hybridform. De har ordnat webinarier, utbildningar och diskuterat många teman som är centrala för kyrkor.

Gemensamt vittnesbörd, gemensam bön och gemensam tjänst har vi förverkligat i samarbete mellan församlingar på olika orter till exempel genom ekumeniska fredsböner, diakoni och gemensamma hjälpinsatser. Hjälpen till de ukrainska flyktingarna har fortsatt över samfundsgränserna.

Under året firades två nationella ekumeniska böndagar. Böndagsarbetsgruppen arbetade med böndagsplakaten. Republikens president undertecknade plakatet. Temat för plakatet blev temat för böneveckan 2023: "Lär er göra det goda. Sträva efter rättvisa" ur Jesajas bok (Jesaja 1:17).

Paneldiskussion i Borgå.

Böneveckan för kristen enhet firades i församlingar 18–25 januari. Böneveckans internationella material hade förberetts av Minnesotas kristna råd i USA. För första gången gjordes också en klarspråksversion på finska av bönmaterialet. Generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken deltog under böneveckan som representant för Ekumeniska Rådet i Finland i den ekumeniska delegationen i Sankt Henriks vallfärds till Rom på inbjudan av biskop Kaisamari Hintikka.

Den andra ekumeniska böndagen, böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar, sammanfaller med FN-dagen. Böndagen firades under Ekumeniska ansvarsveckan. Ekumeniska ansvarsveckan firades 22–29.10.2023 med temat Helig fred – kristna som fredsbyggare. Fredsarbete är också en väsentlig del av ERF:s och Kyrkornas världsråds ständiga arbete. Under FN-dagen ordnades också fredskonsertern *Lauluja rauhasta* (Sånger om fred) i Helsingfors Diakonissanstalts kyrka som samarbete mellan Ekumeniska Rådet i Finland, RESA-forumet, Finlands FN-förbund och försoningsprojektet #sovinto. (Se Ekumeniska ansvarsveckan 2.3).

Under årets lopp lyfte ERF fram den gemensamma kristna bönen även bland annat genom att sprida material kring Ekumeniska missionshelgen, Skapelsetid och bönekampanjen Tillkomme ditt rike.

ERF:s webbsajt förnyades under hösten för att stödja ERF:s mål och kommunikation.

I mars 2023 ordnade Finlands Ekumeniska Råd en pilgrims- och studieresa till Rom. Reseguiden var pastor Antti Kruus (luth.) och pater Gabriel Salmela OP (kat.).

Finlands Ekumeniska Råd har engagerat sig i påverkansarbete både i förhållande till myndigheter och till beslutsfattare och har lyft fram de mest utsatta ställning i vårt samhälle. Under år 2023 har vi till exempel pekat på kopplingar mellan situationen för kvinnor med funktionsnedsättning och våld i nära relationer, invandrares och flyktingars ställning och problem kring utnyttjande och människohandel såväl i Finland som utomlands samt frågor kring hållbar utveckling.

I ERF:s uppgifter ingår att koordinera kyrkornas gemensamma kommunikationer och ställningstaganden. ERF har också hållit kontakt med myndigheter och beslutsfattare, bland annat diskrimineringsombudsmannen, Migrationsverket, inrikesministeriet och riksdagen. Den komprimerade verksamhetsberättelsen för år 2022 skickades till alla riksdagsledamöter våren 2023.

Kyrkoledarnas träffar har också utgjort en viktig kontakt. Kyrkoledarna träffades 19.4 i Finlands ortodoxa kyrkas residens i Helsingfors då ärkebiskop Leo stod värd, och 4.10 i Andreaskyrkan i Helsingfors, där Missionskyrkans Roger Andersson stod värd. Kyrkoledarna utbytte information om aktuella frågor inom sina samfund.

Rådet har aktivt arbetat för att underlätta situationen bland asylsökande. ERF:s expertgrupp i asylfrågor har träffat myndigheter och följt med vad som händer på fältet i synnerhet med tanke på likabehandling av asylsökande. Kyrkosamfunden erbjöds i samarbete med Migrationsverket möjligheten att utbilda verkets personal om sin lära och dess specialdrag genom en undervisningsvideo och skriftligt material. Det projektet avslutades våren 2023. Arbetsgruppen har lyft fram missförhållanden som asylsökande möter i Finland. Den 25 maj värdade arbetsgruppen till parterna i regeringsförhandlingarna för humanitär invandring, så att personer som anländer till Finland ska kunna söka skydd och få nödvändig omsorg.

Året 2023 har varit det första året efter pandemin då covid och coronaviruset inte har begränsat ERF:s verksamhet så att man varit tvungen att inställa evenemang. Att pandemin har gett vika har också syns i ERF:s ekonomi. Vi närmar oss inkomstnivåerna för år 2019, alltså tiden före coronans påverkan på ekonomin. Även församlingar och kristna organisationer har efterhand kommit igång med normal verksamhet och folk har deltagit i gudstjänster. Det har märkts till exempel i en ökning av kollektinkomsterna till ERF.

Ekumeniska Rådets bokslut för 2023 visar ett överskott på 35 230, 28 euro. De ökade kollektinkomsterna har bidragit till överskottet. I samband med utbildningar och seminarier samarbetade ERF med STEP-utbildning. Personalen har också fått resebidrag för arbets- och studieresor av Svenska kulturfonden, Finlands svenska metodistkyrka och Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

ERF har i allt högre grad etablerat en verksamhetsform där det är möjligt att delta i utbildningar, seminarier och olika evenemang också på distans. Det har visat sig vara ett fungerande praxis, eftersom det har gjort det lättare att delta i ERF:s evenemang från olika håll i Finland utan att belasta miljön med resor. Antalet deltagare i olika utbildningar har varit cirka 700.

På organisationsnivå höll Ekumeniska Rådet två möten. Värmötet hölls i Helsingfors 25.4 och höstmötet i Lahtis 30.10. Det var möjligt att delta i båda mötena på plats eller på distans. Året 2023 var det andra året i den pågående treåriga styrelseperioden och ärkebiskop Tapio Luomas femte år som styrelseordförande. Styrelsen sammanträdde sex gånger under året. I personalen ingick år 2023 tre heltidsanställda och en deltidsanställd. Ansvarsveckans praktikant utförde högskolepraktik (50 h).

Kyrkoledarna träffades två gånger inom året, på våren i ortodoxa kyrkans residens och på hösten i Andreaskyrkan i Helsingfors.

Ansvarsveckans svenskspråkig radiogudstjänst från Betelförsamlingen i Helsingfors.

2 En mer detaljerad beskrivning av verksamheten

2.1 Spiritualitet och lärofrågor

I centrum för det arbete Ekumeniska Rådet i Finland utför finns en ekumenisk spiritualitet som växer ur vår gemensamma tro på en Treenig Gud. Enhet utgör grunden för vårt läroarbete och multilaterala samtal. Den ekumeniska spiritualiteten och gemensamma bönen syns i synnerhet i de evenemang som ordnas i samband med de två ekumeniska böndagarna.

Ekumeniska böneveckan för kristen enhet 18–25.1

Kyrkornas världsråds Faith and Order-kommission och katolska kyrkans Påvliga råd för främjande av kristen enhet publicerade material för Ekumeniska böneveckan för kristen enhet. Materialet hade förberetts av Minnesotas kristna råd i USA. Böneveckan firades i Finland och på andra håll i världen med temat "Gör det goda, sträva efter rättvisa" (Jesaja 1:17). För första gången gjordes också en klarspråksversion på finska av bönmaterialet. Böneveckans radiogudstjänst på finska

22.1 sändes från Saalem-församlingen i Jyväskylä och för arrangemangen svarade Jyksy, samarbetsorganet för de kristna församlingarna i Jyväskylä. Böneveckans material översattes till finska av teol. dr. Mika K T Pajunen och medan Sveriges kristna råd stod för det svenska materialet.

Böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar

FN-dagen och den ekumeniska böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar firades under Ekumeniska ansvarsveckan 24.10 (för närmare information om Ansvarsveckan, se 2.3).

Böndagsplakatet

Böndagsplakatet som hade godkänts och undertecknats av Republikens president lästes upp i församlingarna på böndagen för kristen enhet 18.1 eller söndagen intill. Den böndagsarbetsgrupp som ERF:s styrelse hade

tillsatt beredde böndagsplakatet för år 2023 och valde de bibelställen som var förknippade med böndagarna. Republikens president godkände texten som styrelsen presenterade och undertecknade plakatet. Rubriken för plakatet var "Lär er göra det goda. Sträva efter rättvisa" ur Jesajas bok (Jesaja 1:17). I böndagsarbetsgruppen ingick förutom generalsekreteraren Taina Manninen (luth.), Veli Lopenen (met.), Pia Bengts (luth.) och Mikael Sundqvist (ort.). För Böndagsplakatet 2023, se bilaga.

Skapelsetid 1.9–4.10

På ERF:s webbplats publicerades material för att fira Skapelsetid som ett ekumeniskt evenemang. Det är frågan om en internationell ekumenisk rekommendation om en böndag för skapelsen och skydd av skapelsen inom kyrkorna. Den första septembers betydelse stärktes ytterligare när påven Franciskus år 2015 bestämde att det är en böndag även inom katolska kyrkan, efter ortodox förebild. Ekumeniska patriarken av Konstantinopel Demetrios I utlyste år 1989 den första dagen i det östliga kyrkoåret, indiktionens dag 1.9 till en böndag för skapelsen. Vid den tredje europeiska ekumeniska samlingen (EEA3) i Sibiu i Rumänien år 2007 framfördes förslaget att kyrkorna i Europa skulle fira Skapelsetid. Följande år inbjöd Kyrkornas Världsråds centralkommitté kyrkorna att fira Skapelsetid med böner och handling under perioden mellan skapelsens dag (1.9) och den dag västkyrkan firar Franciskus av Assisis minnesdag (4.10). Varje år väljer den ekumeniska styrgrupp som redigerar en guide för Skapelsetid temat för perioden. Temat år 2023 var Låt rätten välla fram. Materialet inbjöd deltagaren att sluta sig till en flod av rättvisa och fred, hålla framme klimat- och ekologisk rättvisa och i kristna samfund tala om klimatorättvisa och förlust av biologisk mångfald. Bönmaterialet för år 2023 översattes till finska av tomasprästen Kati Pirttimaa.

Ekumenisk morgonbön

Sedan år 2008 har man varje vecka bett ekumenisk morgonbön i det dominikanska centret Studium Catholicums kapell i centrala Helsingfors. Morgonbönen följer turvis olika kyrkliga traditioner och i konceptet ingår att en representant för en annan tradition håller ett anförande om dagens läsning. Morgonbönen ger Ekumeniska Rådet ett fint tillfälle att vid sidan om sitt nationella och internationella arbete också odla en konkret koppling till lokal ekumenik och ekumenisk bön. Ekumeniska bönestunder hålls regelbundet också på andra håll i Finland.

Gemensam kristen missionshelg

De kristnas gemensamma ekumeniska missionshelg firas årligen det andra veckoslutet i oktober. Missionshelgen har firats sedan år 1999. Missionshelgen 2023 firades 7–8.10. Temat för missionshelgen var Guds kärlek sänder oss att älska. Temat uppmanade alla kristna att förmedla Guds kärlek i Kristus över hela världen och påminner alla kristna om att be för ett gemensamt uppdrag. Förbön för missionen är alla kyrkors uppgift. Den ekumeniska missionshelgen ger också en möjlighet att bekanta sig med olika kyrkors missionsarbete på den egna orten och manar till bön för missionen. Missionshelgen påminner om Jesu missionsbefallning enligt Matteus 28:18–20.

Missionshelgens material bestod av texter av representanter från olika kyrkor. Missionshelgen är ett gemensamt projekt för ERF, Finska Missionsrådet (FMR) och Suomen vapaakristillinen neuvosto (SVKN) och i arbetsgruppen representerades ERF av fader Tapio Rautamäki (ort.) och fader Nguyen Tri (kat.). Materialet publicerades på organisationernas webbsidor och information gick ut via nyhetsbrev. Under helgen ordnades ett gemensamt bönevenemang online där man bad för missionen.

Tillkomme ditt rike (Thy Kingdom Come) - ekumenisk bönkampanj

Den globala bönrörelsen Tillkomme ditt rike fick sin början år 2016 genom en inbjudan till bön till Engelska kyrkan från ärkebiskoparna av Canterbury och York. Internationellt koordineras rörelsen av ärkebiskopen av Canterburys kansli. Kyrkor och församlingar inbjöds att delta i den internationella kampanjen var och en på sitt sätt och att be i enlighet med sin egen tradition. I Finland inleddes kampanjen på himmelsfärdsdagen med en bönestund i Agricolakyrkan i Helsingfors och avslutades med en Tomasmesse på pingstdagen. Den finländska delen av bönkampanjen har planerats av Kansan Raamattuseura, Hengen uudistus kirkossamme, Hiljaisuuden Ystävät, Tomasgemenskapen Tuomasyhteistö, Kylväjä, Medialähetys Sanansaattajat Sansa, Anglikanska kyrkan i Finland och Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Kampanjmaterialet presenterades via ERF:s kanaler.

Sektionen för teologi och lärofrågor

Sektionen för teologi är ett forum för teologiska och lärosamtal mellan kyrkorna. Avsikten med sektionen är att erbjuda ett samtalsforum för intern växelverkan för att främja lärofrågor. Sektionens uppgift är att hjälpa kyrkor och kristna samfund att

lära känna varandra, främja enhet dem emellan och avlägsna fördomar. Sektionens syfte är att lyfta fram en teologisk och läromässig synvinkel i frågor som är aktuella och samhällseligt viktiga. Medlemmarna i sektionen är utsedda av medlemskurkorna och partnerorganisationerna. Ordförande var pater Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond (kat.), vice ordförande Heikki Repo (luth.) och sekreterare var Emiliana Skoog (luth.).

Sektionen organiserade sig vid ett distansmöte 16.2. Den nya sektionsperioden markerades med att deltagarna presenterade sig och sektionen valde en ordförande och vice ordförande. Sekreterarvaldet gjordes vid följande möte. Vid möte framförde Tomi Karttunen en hälsning till sektionen och talade om 1700-talsjubileet för Nicenska trosbekännelsen som firas år 2025. Karttunen föreslog att sektionen också skulle arbeta med de nya dokument som har kommit från Kyrkornas världsråds Faith and Order-kommission.

Sektionens följande möte hölls 18.4 på distans. Sektionen valde en sekreterare. Vid mötet fattades beslutet att representanterna för de olika kyrkorna skulle förbereda en kort presentation om sin kyrkas relation till religionsfrihetslagen.

Sektionens tredje möte hölls på distans 7.6. Vid mötet hördes presentationer om religionsfriheten ur Finlands evangelisk-lutherska kyrkas och ortodoxa kyrkas perspektiv. Sektionen utsåg ordförande att delta i planeringen av evenemanget för att markera det nicenska jubileet.

Årets fjärde och sista möte hölls på distans 8.12. Vid möte hördes presentationer om religionsfriheten ur katolska kyrkans och baptisternas perspektiv. Ordförande presenterade kortfattat programmet för jubileumsevenemanget 2025, vilket ledde till diskussion.

Sektionen för lokalekumenik

Syftet med sektionen för lokalekumenik är att erbjuda ERF:s medlemskrets och kristna i olika kyrkor och samfund forum för interaktion för att främja den lokala ekumeniken. År 2023 deltog 12 kristna samfund och partnerorganisationer inom ERF i sektionens arbete genom 16 sektionsmedlemmar. Ordförande för sektionen var pastor Jukka Hiltunen (met.), vice ordförande var major Toni Penttinen (Frälsningsarmén) och pastor Anna-Kaisa Inkala (luth.), medan pastor Hanna Lehto (luth.) var sekreterare. Sektionen höll tre möten under året; 6.2 ett hybridmöte i Helsingfors, 29.5 ett hybridmöte i Jyväskylä och 23.10 ett distansmöte via Teams. Vid sektionens möten diskuterades aktuella ekumeniska frågor och lokalekumenisk

verksamhet på olika håll i landet. Centrala ämnen var Ekumeniska böneveckan för kristen enhet, Ansvarsveckan och planeringen av ett lokalekumeniskt forum. Sektionens fortsatte uppdateringen av den lokalekumeniska idébanken och kontaktuppgifterna till de lokalekumeniska kommittéerna. Ansvarsveckans studiokyrka för sändning i Yle Radio 1 22.10 bandades i Tammerfors.

Sektionens mest synliga verksamhetsform, Lokalekumeniskt forum (på finska förkortat Pafo), ordnades i Kouvola 22.9 och samlade församlingsfolk med intresse för ekumenik i det evangelisk-lutherska församlingcentret i Kouvola kring temat ”Vi påverkar tillsammans – kristet samhällsbygge och lokala gemenskaper”. Under dagen hade deltagarna tillfälle att utbyta information om gemensam kristen verksamhet i församlingar på olika håll i Finland och under seminariedelen låg fokus på olika former av nätverkande mellan kyrkor och kristna samfund samt gemensamt påverkande i samhället.

Ekumeniska Rådets strategiska tyngdpunkter för år 2023 var Nationell ekumenik och gemensamt påverkande. Sektionens har under sitt verksamhetsår strävat efter att förtydliga och uppdatera sitt syfte, eftersom det har förändrats under årens lopp. Det temat togs också upp på flera sätt under Lokalekumeniskt forum.

Sektionens för finlandssvensk ekumenik

Sara Torvalds (kat) verkade som ordförande. Sektionens hade ingen vice ordförande. Sekreteraruppgifterna har roterat mellan de närvarande på respektive möte.

Under året hölls fyra sektionsmöten (26.1, 15.3, 2.5 och 17.10) på distans. Fysiska möten skulle vara att föredra, men distansmöte gör det möjligt för fler att delta i mötena. Vid mötena delades aktuell information från de olika samfunden och kyrkorna samt om Ansvarsveckan. Mötena utgör ett värdefullt tillfälle att få svar på frågor om sådant som händer i medlemssamfunden och ta en titt bakom rubrikerna. I samband med mötet i januari deltog sektionen i det hybridseminarium om hundra år av religionsfrihet i Riksdagens medborgarinfo som ERF ordnade tillsammans med RESA-forumet och riksdagens grupp för religions- och samvetsfrihet.

Ordförande representerade sektionen vid ERF:s vårmöte i Helsingfors, där man bland annat diskuterade en ändring av rådets namn på svenska. I höstmötet i Lahtis deltog ordförande på distans.

Den 26 april deltog sektionen i Ekumeniska Rådets hybridseminarium om Bibeln och yttrandefriheten

med Svenska Bibelsällskapets Anders Göranson som huvudtalare. Före seminariet deltog ordförande i en träff och lunch med Göranson i ERF:s regi.

Den 23 november bidrog ordförande med ett anförande om den egna övertygelsens roll i samband med en utbildning i religiös läskunskap för journalister som ordnades av Lutherska kyrkostyrelsen i samarbete med ERF och RESA-forumet.

Sektionen har bloggen Kristen i Finland men av olika skäl uppdaterades den inte under 2023. Facebookgruppen Kristen i Finland – En ekumenisk FB-grupp har däremot fortsatt att vara ett forum för ekumenisk information.

Religionsfrihetslagen 100 år

Året 2023 var betydelsefullt också med tanke på religionsfrihet. Finlands religionsfrihetslag fyllde 100 år och jubileet markerades under året även inom Ekumeniska Rådet i Finland och inom dess medlemskrets. Firandet tog avstamp i positiv religionsfrihet och man ville påmina om att religions-, samvets- och trosfrihet är en viktig mänsklig rättighet och grundläggande frihet. Det är en rättighet som förenar alla åldersgrupper och som utgör en viktig nationell rikedom.

Jubileumsårets öppningsseminarium hölls i Infocentrum i Riksdagens tillbyggnad Lilla parlamentet torsdagen den 26 januari under rubriken ”100 år av religionsfrihet som fredbefrämjare”. Seminariet ordnades genom ett samarbete mellan riksdagens grupp för religions- och samvetsfrihet, RESA-forumet och Ekumeniska Rådet i Finland. Deltagarna hälsades välkomna av Sari Essayah, ordförande för riksdagens grupp för religions- och samvetsfrihet, och riksdagens hälsning framfördes av talman Matti Vanhanen. Under rubriken Religionsfrihet i Finland – i historien, nu i framtiden talade doktorand Merilii Mykkänen från Helsingfors universitet. Kommentarsinlägg hördes av representanter för fem olika religioner: Yvonne Westerlund (judendom), Pia Jardi (islam), Irma Rinne (buddhism), Gurmann Saini (hinduism) och Tuomas Mäkipää (minoritetskristna, anglikanska kyrkan). Moderator var verksamhetsledare Katri Kuusikallio (RESA-forumet) och generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken (Ekumeniska Rådet i Finland).

Suomen Evankelinen Allianssi (SEA), Suomen Lähetyksen neuvosto (SLN) och Ekumeniska Rådet i Finland firade med evenemanget Frihet att tro - Religionsfrihet 100 år i Tempelplatsens kyrka i Helsingfors 29.4. Välkomsthälsningen höll kyrkoherde Hilka

Niemistö vid Tölö evangelisk-lutherska församling och konferencier var Kirsi Rothfors (SEA) och Mayvor Wärn-Rancken (ERF). Festtal höll biskop Bo-Göran Åstrand (luth.), fader Heikki Huttunen (ort.) och pastor Marjan Roayaii (met.). Deltagarna ledde i bön av pastor Ari Korolainen (vap.) och pastor Stefan Sigfrids (pingst) och Timo Keskitalo (Patmos Lähetyssäätiö) läste ur Bibeln. För musiken svarade Northwind med band, Jukka Leppilampi och Junnu Aaltonen samt Fanni Lehto. Evenemanget var historiskt i och med att det var första gången Ekumeniska Rådet i Finland, Suomen Evankelinen Allianssi och Suomen Lähetyksen neuvosto ordnade något tillsammans.

Jubileumsåret noterades också inom ERF i samband med flera andra seminarier och evenemang. Mer om dem följer i punkterna 5.1 Vår- och höstmöte 2.2 Etiska och samhällseliga frågor och 2.3 Ansvarsveckan.

2.2 Etiska och samhällseliga frågor

Inom området etiska och samhällseliga frågor faller verksamhet som utgår ur den kristna tron och som betonar människans och skapelsens värde som mål för Guds kärlek och som speglar dessa i samhället och det som händer i samhället. Under det gångna året har en av de strategiska tyngdpunktsområdena varit en hållbar framtid, vilket har synts i verksamheten på flera sätt. Arbetet inom ERF är påverkansarbete, konsultationer, utbildning och seminarier i ekumenisk anda. Inom det här delområdet finns Ekumeniska ansvarsveckan, arbetet inom ekumeniska arbetsgruppen för experter som arbetar med asylsökande, inom sektionen för jämställdhet och sektionen för samhällseliga frågor, liksom enskilda utbildningar, förhandlingar och seminarier.

Ekumeniska arbetsgruppen för experter som arbetar med asylsökande

Ekumeniska arbetsgruppen av experter som arbetar med asylsökande är en arbetsgrupp som styrelsen har tillsatt och vars sammansättning varierar från en mindre ekumenisk arbetsgrupp till ett mer omfattande expertnätverk av personer som arbetar med asylfrågor. Arbetsgruppen bjuder vid behov in medlemmar i nätverket för samarbete. Arbetsgruppens mål är både att stärka samarbetet mellan kyrkorna och att tillsammans målinriktat verka för att asylsökandes mänskliga rättigheter och människovärde ska erkännas i vårt samhälle. Arbetsgruppen sammanträdde sju gånger under året. ERF:s generalsekreterare var

ordförande för arbetsgruppen och informations- och verksamhetskoordinatoren var sekreterare. Arbetsgruppen har också aktivt hållit kontakt med olika myndigheter och erbjudit expertis i frågor kring asyl och migration. Den 25 maj värdade arbetsgruppen till parterna i regeringsförhandlingarna för humanitär invandring, så att personer som anländer till Finland ska kunna söka skydd och få nödvändig omsorg (se bilaga. Asylarbetsgruppen har varit i kontakt med diskrimineringsombudsmannens byrå. Den 22 november träffade man Migrationsverkets överdirektör Ilkka Haahtela.

Arbetsgruppen ordnade ett webinarium kring den föränderliga invandringsspolitiken och kyrkornas roll (Muuttuva maahanmuuttopolitiikka ja kirkot) 15.11. Inledningsanförandet hölls av pastor Tomi Kuosmanen (pingst). Kommentarsinlägg hölls av Ulla Siirto (luth.), Teemu Toivonen (ort.), Jari Portaankorva (bapt.) Juan Castillo (pingst). Moderator var Timo Keskitalo (luth.) medan dagen sammanfattades på slutet av Virpi Paulanto (luth.).

Under våren färdigställdes ett videoutbildningspaket för anställda på Migrationsverket om olika kyrkliga traditioner och läror och arbetsgruppen deltog i arbetet med paketet.

Sektionen för jämställdhet

Sektionen för jämställdhet har i uppgift att lyfta fram och diskutera frågor i anknytning till jämställdhet och likabehandling i det finländska samhället, i synnerhet sådana frågor som är av speciellt intresse för kyrkorna, och möjliggöra diskussion på expertnivå. Sektionens ordförande var Saija Kainulainen, medan Mariam Dano var vice ordförande och Mio Kivelä sekreterare. Sektionen sammanträdde sju gånger under året. I början av året deltog medlemmar i sektionen i seminariet 100 år av religionsfrihet som fredbefrämjare (26.1.2023 i Lilla parlamentet i samband med Riksdagen). På Kvinnodagen 8.3 deltog medlemmar i sektionen i ett seminarium om Kvinnor med funktionshinder i samhället och kyrkorna. Under våren deltog medlemmar i sektionen också 29.4 i evenemanget Frihet att tro - Religionsfriheten 100 år som tog upp frågan om religionsfrihet ur minoritetsperspektiv.

I augusti förberedde sektionen Ekumeniska Rådet i Finlands svar på ett skriftligt hörande för den arbetsgrupp som förberedde statsrådets meddelande om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering i det finländska samhället. Uppdraget handlade om att granska programmet Ett

jämlikt Finland, som är Statsrådets handlingsprogram mot rasism och för goda relationer. I augusti svarade sektionen också på Utrikesministeriets begäran om utlåtande som gällde Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (SopS 52 och 53/2015; Istanbulfördraget), som i Finland har trätt i kraft 1.8.2015 och vars implementering överses av Europarådets expertgrupp GREVIO (Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence).

Under hösten samlade sektionen sina medlemmars tankar kring vad som inspirerar och motiverar dem att arbeta för jämställdhet och likabehandling. Tankarna sammanfattades i skrift för sektionens eget arbete. I september deltog sektionens ordförande i en arbetsgrupp av kyrkans experter kring mångkultur som för Ekumeniska Rådet i Finland tog fram ett utlåtande med rekommendationer för att främja arbete mot rasism i kristlia samfund, se bilaga.

Den 16 november ordnade sektionen ett samtal om Positiv religionsfrihet ur ett likabehandlingsperspektiv i rummet Galilea (lutherska Kyrkostyrelsen, Södra kajen 8, i Helsingfors). Fyra experter som representerade olika kyrko- och trossamfund talade om hur positiv religionsfrihet syns i deras trossamfund eller kyrkosamfund och hur de främjar den friheten. Talare var fader Teemu Toivonen, som ansvarar för fostran inom Helsingfors ortodoxa församling; den muslimska aktivisten, doktoranden och projektforskare Minna Taipale vid Åbo universitet, som arbetar för att utveckla islamiska gemenskaper och kvinnors och unga personers ställning; och fader Tuomas Mäkipää som är kyrkoherde och kontraktsprost i Anglikanska kyrkan i Finland. Efter anförandena följde en paneldebatt kring temat. Det var möjligt att delta i evenemanget även på distans via Teams och en skriftlig sammanfattning om diskussionen publicerades.

Sektionen för samhällsfrågor

Sektionen för samhällsfrågor har som uppgift att följa med samhällsdebatten och ta upp aktuella frågor som berör kyrkorna. Sektionen är ett kyrkligt samtalsforum och har som mål att påverka samhället med kristen etik som grund. År 2023 var Sami Lehto ordförande, medan Piretta Pietilä och Marja Pentikäinen var vice ordförande och Saija Kainulainen sektionens sekreterare. Sektionen har tre arbetsgrupper, en var för frågor kring världsfred, frågor kring samhällsfred och miljöfrågor. Sektionen sammanträdde sju gånger under året och dessutom sammanträdde arbetsgrupperna skilt för sig.

På våren fick sektionen besök av Erkki Kajander ur OCM - Suomen Konstantinus yhdistys, som talade om samhällets andliga kristalighet och den säkerhetsstrategi för samhället i Finland som uppdateras. Sektionens medlemmar deltog i seminariet 100 år av religionsfrihet som fredsbefrämjare (26.1.2023 i Lilla parlamentet) och 29.4 i evenemanget Frihet att tro - Religionsfriheten 100 år som tog upp frågan om religionsfrihet ur minoritetsperspektiv (29.4.2023 Tempelplatsens kyrka, Helsingfors). Under våren deltog sektionen också i Religionsbyn i samband med evenemanget Världen i byn (27–28.5.2023), där temat var positiv religionsfrihet och fred.

Sektionens arbetsgrupp för global fred ordnade under Ansvarsveckan 26.10 ett seminarium på temat ”Kriget i Ukraina som utmaning för religioner”. På seminariet hölls öppningsanförandena av direktören för lutherska Kyrkostyrelsens utrikesavdelning, ecklesiastikråd Kimmo Kääriäinen och fader Heikki Huttunen från Helsingfors ortodoxa församling. Kommentarsinlägg gav bland annat en representant för en förening för ukrainare i Finland, Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry. Seminariet lyfte upp religionens roll i konflikten i Ukraina och olika kyrkosamfunds historia och verksamhetsmöjligheter i dagens Ukraina. Inläggen och kommentarerna tog också fasta på splittringen och konflikterna inom det kyrkliga fältet i Ukraina. I evenemanget deltog 45 personer på plats i Kyrkans hus i Helsingfors och ytterligare 15 personer på distans. Arbetsgruppen har dessutom under året också fört grundläggande samtal om Nato som värdegemenskap samt religiösa samfunds relation till Nato.

Arbetsgruppen för samhällsfred i sektionen för samhällsfrågor valde som sitt tema för året främjande av samhällsfred genom respektfulla möten och principen om trygga rum. Avsikten var att klargöra om man inom ramen för ERF kan skapa en gemensam modell som församlingar och kristna gemenskaper kan använda för att skapa sina egna principer för trygga rum på ett sätt som beaktar en uppskattande respekt för andra och kärleken till nästan. Arbetet inleddes genom att arbetsgruppen bekantade sig med flera kristna gemenskapers processer för trygga rum. Tammerfors ekumeniska grupps arbete konstaterades vara av speciellt intresse. Samhällsfredsgruppen träffade representanter för gruppen i Tammerfors för att bekanta sig med den process som i januari 2023 ledde till att församlingarna i den ekumeniska arbetsgruppen undertecknade ett uttalande. Vid sektionsmötet i september diskuterades mötet med Tammerforsarbetsgruppen och övrigt

material om trygga rum.

Sektionen för samhällsfrågor har i flera år samarbetat kring klimatfrågor med Atmosfär- och klimatkompetenscentret ACCC och Helsingfors universitets Institut för atmosfär- och jordsystemsforskning INAR. Sektionen deltog i Sofia Forum, som samlar samhällspåverkare och experter inom olika områden för att diskutera konkreta lösningsmodeller för att stoppa klimatförändringen. Sektionen blev inbjuden och deltog i ett ACCC-evenemang om klimatförändringens globala utmaningar och vetenskapliga lösningar som bidrar till den gröna omställningen i samhället som ordnades i i Helsingfors i Kulturcentret Sofia 11–14.4. Sektionen var speciellt engagerad under evenemangets första temadag, då fokus låg på utvecklingsområden inom klimatkunskande och lösningar i medborgarsamhället.

Hur man skapar ett tryggt trossamfund

Under år 2023 ordnade Ekumeniska Rådet i Finland ett seminarium om att identifiera och förebygga andligt våld och vad som bidrar till ett tryggt religiöst samfund. Våld kan förekomma i alla mänskliga sammanhang och därför måste även religiösa samfund identifiera riskfaktorer och arbeta förebyggande för att bygga upp trygga samfund. Tillsammans med Stödföreningen för religioners offer rf ordnade ERF 9.11 ett webinarium om Religionsfrihet i andliga gemenskaper som var en del av religionsfrihetslagens 100-årsjubileum. Man ställde frågan om religionsfriheten i nuläget också förverkligas inom religiösa samfund. Till vilka delar förverkligas den friheten och var brister det? Vad kan man göra för att förbättra situationen och vad har olika samfund redan gjort? Talare var professor Aini Linjakumpu vid Lapplands universitet, verksamhetsledare Esko Matikainen från pingstkyrkan Helluntaikirkko och erfarenhetsexpert Sara Al-Husaini. Hälsningsorden framfördes av generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken, moderator var koordinator Sarah Tiainen och Pia Puolakka, ordförande för Stödföreningen för religioners offer, avslutade dagen.

Bra sagt-projektet

Genom ett beslut av ERF:s styrelse deltar Ekumeniska Rådet i Yles och Dialogpausstiftelsens projekt Bra sagt. Det handlar om ett femårigt projekt (2021–2026), som strävar efter att stärka de bästa sidorna i debattkulturen i Finland och skapa ett tryggt diskussionsklimat. Projektet och spelreglerna för konstruktiv diskussion samt debattmetoden Dialogpaus har lyfts fram vid ERF:s utbildningar och evenemang. En av de frukter som projektet burit är samarbetet med försoningsprogrammet

#sovinto-ohjelma. Det är ett program som startades år 2020 av Diakonissanstalten, Finska Missionssällskapet och Helsingfors kyrkliga samfällighet. Dess syfte är att främja individers och gemenskapers vilka och förmåga att bidra till försoning i Finland och ute i världen.

Internationella kvinnodagen

ERF markerade Internationella kvinnodagens 8.3. med ett webinarium om Funktionshindrade kvinnors roll i kyrkor och samhälle. Ledande expert, docent Minna-Liisa Luoma från Institutet för hälsa och välfärd (THL) berättade om institutets forskningsresultat. Pirkko Mahlamäki höll ett anförande om kvinnors ställning i det finländska samhället. Annica Wahrman vid HiA talade om hörselskadade i arbetslivet och pastor Hannele Juutinen vid Messukylä församling delade personliga erfarenheter. Webinariet var tvåspråkigt och ordnades av Ekumeniska Rådet i Finland, lutherska Kyrkostyrelsen och Step-utbildning.

2.3 Ekumeniska ansvarsveckan 2023: Helig fred – kristna som fredsbyggare

Ekumeniska ansvarsveckan firades 22–29.10.2023 med temat Helig fred – kristna som fredsbyggare. Ansvarsveckan 2023 fortsatte på temat hållbar framtid med fokus på det 16:e målet i FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, nämligen fredliga och inkluderande samhällen.

Av de sammanlagt 17 Agendamålen är det som siktar på fred, rättvisa och starka institutioner kanske det mest täckande. Fredsarbete är också en väsentlig del av ERF:s och Kyrkornas världsråds ständiga arbete. Till ovanstående hör också religionsfriheten och därför valde man att under Ansvarsveckan också lyfta fram hundraårsjubileet av Finlands lag om religionsfrihet med fokus på positiv religionsfrihet och betydelsen av kristendom och andra religioner i att skapa och upprätthålla samhällsfred.

ERF:s strategiska tyngdpunkter för år 2023 nationell ekumenik och gemensamt påverkande. Många av ERF:s samarbetspartners hade också valt fred som tema för år 2023 och därför passade det bra att Ansvarsveckans tema landade under Agendamål 16.

Enligt den respons som kyrkosamfund och samarbetspartners har gett ville många se Ekumeniska ansvarsveckan en starkare fostrande fokus och större engagemang för både unga och unga vuxna. Kampanjanen fokuserade därför speciellt på unga och

unga vuxna. En praktikant anställdes för Ansvarsveckan: teologie studerande Samu-Ville Toivonen kunde därmed utföra den praktik (50 h) som ingår i studierna. Även medlemmar i ERF:s ungdomssektion och en grupp volontärer som gått Ketkokursen deltog i planerandet och genomförandet av Ansvarsveckan genom att producera en materialbank. I materialet ingick bland annat ett informationspaket om unga vuxnas syn på fred med avstamp i den egna kristna traditionen, intervjuer som arbetsgruppen gjort (bl.a. med en biskop och en militärpräst), andligt material som Bibelcitat och böner, samt praktiska uppgifter för grupper. Det här materialet användes till exempel i en kampanj på sociala medier som inbegrep en bildserie för var och en av de åtta dagarna under Ansvarsveckan. I kampanjen på sociala medier ingick också videosnuttar med internationella unga vuxna. Kampanjen genomfördes på Ekumeniska Rådets Instagramkonto och på ERF:s och Ansvarsveckans Facebooksidor. Videofilmerna med unga vuxna publicerades också på Ansvarsveckans Youtubekanal. Hela materialet fanns också på Ansvarsveckans webbplats, som i det skedet fortfarande var en separat sajt. I samband med ERF:s webbplatsreform hösten 2023 blev Ansvarsveckan sajt en del av sajten ekumenia.fi. Ansvarsveckan med material syntes också på ERF:s webbplats, på Ansvarsveckans och ERF:s Facebook-sidor och på Ansvarsveckans YouTube-kanal.

Under Ansvarsveckan ordnades tre mediebetonade ekumeniska gudstjänster på temat fred. Söndagen 22.10 sändes Ansvarsveckans finskspråkiga ekumeniska studiokyrkosändning som skapades av den ekumeniska arbetsgruppen i Tammerfors, och på Yle Vega sände Svenska Yle en svenskspråkig radiogudstjänst från Betelförsamlingen i Helsingfors. Ansvarsveckans finskspråkiga radiogudstjänst sändes i Yle Ykkönen söndagen den 29.10 i genomförande av den ekumeniska kommittén i Salo. Under Ansvarsveckan ordnades olika evenemang, bland annat gudstjänster, bönestunder, infoträffar, seminarier och mycket annat på flera orter. ERF:s sektioner ordnade olika seminarier under Ansvarsveckan, ofta i samarbete med andra samhällsaktörer, som till exempel seminariet Kasvurauha (Fred att växa) 25.10.

Under Ansvarsveckan firades också Böndagen för fred, mänskliga rättigheter och internationellt ansvar den 24.10. Den dagen ordnades bland annat fredskonserten Laujuja rauhasta (Sånger om fred) i samarbete med RESA-forumet och FN-förbundet i Helsingfors Diakonissanstalts kyrka. Konserten ersatte den traditionella fredsvandringen i Helsingfors. En

Den finlandssvenska kristenheten representeras i Svenska Bibelsällskapet genom ERF.

internationell gäst hade inbjudits till Ansvarsveckan i form av professor Leonardo Emberti Gialloreti från Sant'Egidio-gemenskapen i Rom, men besöket sköts upp till februari 2024.

Ansvarsveckans koordinator har själv besökt gudstjänster och predikat och informerat om Ansvarsveckan i samband med olika evenemang.

Projektinformationen kring Ansvarsveckan skedde via kyrkornas centralledning, branschvisa och stiftsvisa nyhetsbrev, församlingars e-postlistor, webbsidor och sociala medier. Ansvarsveckan togs upp i gudstjänster, i församlingars veckoprogram, i skolor, i stift och inom organisationer. Ansvarsveckan lyftes upp i samtliga lutherska församlingar under kampanjveckan. ERF får ändå inte kännedom om alla evenemang, eftersom församlingarna ordnar dem självständigt med hjälp av det material de får.

För ERF:s kampanjveckor, alltså Böneveckan för kristen enhet och Ansvarsveckan, beställdes nya logotyper som togs i bruk i samband med kampanjveckorna 2023. För Ansvarsveckan beställdes en beach flag-flagga med logotypen för bruk i samband med evenemang och reflexer med Ansvarsveckans logotyp.

Ansvarsveckan är en människorätts- och ansvarskampanj som stöds av kyrkor och samfund och många kristna organisationer i Finland. Ansvarsveckan är ett sätt för kyrkorna att arbeta för en mer rättvis värld. Ansvarsveckan har firats årligen sedan 1979 och avsikten är att få människor att fundera, fråga och se över sitt eget sätt att leva i förhållande till hur det står till i världen. Församlingarna har en central roll i att Ansvarsveckans evenemang blir verklighet.

2.4 Kristen fostran

Inom Ekumeniska Rådet i Finland finns en ungdomssektion vars uppgift är att stärka de ekumeniska banden bland unga och studerande.

Sektionens medlemmar består av representanter för ERF:s medlems- och observatörskyrkor och partnerskapsorganisationer och sektionens verksamhetsperiod är tre år. År 2023 var det första året i en treårsperiod. Över hälften av sektionens medlemmar var nya. Under årets första möte valdes ordförande, sekreterare och två vice ordförande för sektionen. Sektionens presidium skötte beredningen inför sektionsmötena. År 2023 var Vilma Niemi (luth.) sektionens ordförande, medan Mikko Salo (luth.) och Aino Vihonen (luth, Kyrkans Utlandshjälp) var sekreterare. Sektionen hade tre vice ordförande Francesco Ferrari (kat.), Dard Meer (ort.) och Sandra Nyqvist (met.).

Sektionens övriga medlemmar var Jussi Luoma (luth.), Ilona Rantala (luth.), Harri Linna (ort.), Atte Helminen (advent), Tuomas Kauppinen (Lasten ja nuorten keskus), Emilia Kallioniemi (FKS), Saara Alamäki (FKS), Tuomas Virmasalo (Herättäjä-Yhdistys), Noe Teresa Tulander (Sinapinsiemen) och Linnea Pernu (Sinapinsiemen). Till sektionens möten inbjöds också styrelsens representant Mika KT Pajunen och ketkoaktörerna.

Sektionen sammanträdde sex gånger under 2023. Det var möjligt att delta i mötena på plats eller på distans. Mötena ordnades hos lutherska Kyrkostyrelsen, Helsingfors ortodoxa församling, katolska Studium Catholicum, Finska Missionssällskapet, Åbo svenska

metodistförsamling och Helsingin vapaaseurakunta. I samband med mötena bekantade sig medlemmarna med varandra och ekumeniken.

Även år 2023 organiserade sektionen ett utbildningsprogram för internationell och ekumenisk verksamhet för unga vuxna (Ketko). Efter en paus på flera år inleddes kursen inte bara i Helsingfors utan också i Joensuu. Ketkokoordinator var Kristian Tienhaara. Ketkosekreterare var under våren Tanja Dahström och Aino Vihonen (luth.). Intyg över avslutad kurs gavs till 6 personer. Under hösten var Saara Alamäki (luth.) och Samu-Ville Toivonen (luth.) Ketkosekreterare i Helsingfors. I Joensuu var Veera Ahonkivi (luth.) och Jarkko Kärnä (ort.) Ketkosekreterare. Sammanlagt 15 personer började gå Ketkoutbildningen. Sektionen inledde en process för att utreda möjligheten att testa Ketko även i andra städer än Helsingfors eller Joensuu år 2025.

Ungdomssektionens medlemmar deltog i planering och genomförande av Ekumeniska ansvarsveckan. Ansvarsveckan knöts under året tätare samman med Ketko, dess hemuppgifter och de möjligheter till frivilligarbete för ekumeniken som erbjuds i slutet av kursen. Under Ansvarsveckan förverkligades också en fotografiutställning på ERF:s Instagramkonto och i Finlands Kristliga Studentförbunds webbtidskrift Etsijä. Utställningen byggde på Photo Voice-dialogmetodien och avbildade sektionsmedlemmars tankar kring fred.

Ungdomssektionens ordförande och sekreterare deltog i ERF:s vår- och höstmöten och talade framför allt för att ett test med Ketko i en ny stad förutsätter att den staden ekumeniska kommitté ställer sig bakom försöket.

Ungdomssektionen representerades vid Ungdomssektorns takorganisation i Finland Allians stämma av Aino Vihonen (luth.). Till medlem och suppleant i Allians styrelse valdes Ilona Rantala (luth.) och Tuomas Kauppinen (luth.).

Ungdomssektionen representerades vid Ekumeniska ungdomsrådet i Europa EYCE:s generalförsamling på våren av Aino Vihonen (luth.) och på hösten av Samu-Ville Toivonen (luth.). I EYCE:s styrelse valdes Aino Vihonen (luth.) till ordförande och till medlemmar Saara Alamäki (luth.) och Aida Hanifi (ort.). Under året fördes samtal om storleken på EYCE:s medlemsavgift och vad ungdomssektionen önskar för EYCE. Efter några mellanår har finansieringen återupptagits, men på lägre nivå än tidigare. I utbyte önskar man sig verksamhet som finländska unga kan delta i.

Flera i ungdomssektionen deltog som stuerter eller delegater i Konferensen för europeiska kyrkor KEK:s

generalförsamling eller Lutherska världsförbundets generalförsamling. Jussi Luoma (luth.) valdes till Lutherska världsförbundets råd, styrelse och till ordförande för Advocacy and Public Voice-kommittén.

Till ungdomsrådgivare för Kyrkornas världsråds centralkommitté valdes Siiri Klubb (ort.). Vilma Niemi (luth.) valdes in i Education and Ecumenical Formation-kommissionen.

Under året planerades verksamhet för år 2024, framför allt att skapa en ny kanal för evenemangsinformation och diskussion för unga som är intresserade av ekumenik, Ketkos 40-årsfest på våren och ett ekumeniskt ungdomsläger till hösten.

Sektionen för fostran

Sektionen för fostran erbjuder ERF:s medlemskrets, observatörskyrkor och partnerorganisationer ett forum för ömsesidig interaktion när det gäller ekumenisk fostran och åskådningsundervisningen i skolan. Syftet är att främja ekumenisk fostran i Finland samt inbördes respekt och ökad kännedom om ekumenik i alla åldersklasser.

Ordförande för sektionen för fostran var Raili Keränen-Pantsu (ordf., luth.), Antti Räsänen (vice ordf., ort.) och Osmo Vartiainen (vice ordf., kat.) och sekreterare var Anita Ahtiaainen (LNK). Sektionens medlemmar är experter inom fostran från medlems- och observatörskyrkor samt partnerorganisationer.

Sektionen hade sex möten under verksamhetsåret: tre under vårterminen och tre på hösten. En del av mötena var hybridmöten, så de som hade möjlighet samlades i Helsingfors och andra deltog på distans. Största delen av mötena var distansmöten, eftersom medlemmarna i sektionen bor på olika håll i Finland. En gemensam träff med middag ordnades ändå i maj 2023. Av verksamhetsåret 2023 lyfter sektionen fram följande saker:

- Möten
- Sektionens ”vetis”
- Sektionsdagen
- Luciafesten
- Planeringsgrupper
- Påverkansarbete: en arbetsgrupp som diskuterar

förnyandet av åskådningsundervisningen

Möten

Sektionen för fostrans möten är inte bara ett tillfälle att behandla innehållsteman utan utgör också ett viktigt kamratstöd mellan dem inom olika samfund och gemenskaper som ansvarar för frågor kring undervisning och fostran. Mötena främjar därmed också det andliga livet, att mötas och dela gemenskap.

Sektionens "vetis"

Sektionen för fostran samlades till en "vetis" (från finskans "vetäytyminen", att dra sig tillbaka) över en natt på traditionscentret Kuggom i Lovisa 5.– 6.9.2023. I "vetisen" deltog också ERF:s generalsekreterare. Under den gemensamma tiden utbyttes aktuell information. Sektionsmedlemmarna arbetade också strategiskt för att utveckla sektionens verksamhet. Ordförande presenterade också sin doktorsavhandling om kulturbärande berättelser som en del av åskådningsundervisningen och höll ett föredrag om religiös läskunskap. Frälsningsarméns representant höll ett anförande om holistiska möten och för gruppen var det viktigt att få dela tid och erfarenheter utan stress.

Sektionsdagen

Sektionen för fostran deltog i ERF:s sektionsdag. Dagen upplevdes vara intressant och välbehövlig. Sektionsdagar hjälper medlemmarna att se ERF:s verksamhet som en helhet och ökar kunskapen om de övriga sektionerna, vilket skapar en grund för samarbete sektionerna emellan.

Luciafesten

Den traditionella Luciafesten som samlar en bred skara olika samarbetsparter ordnades för andra gången efter den paus på två år som covid påtvingade. Responsen om festen var endast positiv och den traditionella festen fick tack för trevlig stämning och för att den för samman olika nätverk. Frågan väcktes om festen kunde vara ambulerande, så att den arrangerande parten kunde variera från år till år. Hittills har Helsingfors ortodoxa församling i stor utsträckning ansvarat för festligheterna.

Planeringsarbetsgrupper

Beredningsarbetsgruppen som kartlägger innehåll och mål för studieresa har varit verksam under året 2023. På grund av utmaningar kring att få tag på samarbetsparter i resmålet blev programmet färdigt först i början av år 2024 och siktet är inställt på att ordna resan hösten 2024. I en mindre grupp bearbetade man också en ekumenisk diaserie om påsken som publicerades våren 2023. Under säsongen 2023 arbetade man också med ett eget ERF-seminarium som ska hållas hösten 2024.

Påverkansarbete

Sektionen för fostran fortsatte sitt aktiva grepp kring den aktuella debatten om religionsundervisning. Hösten 2021 tillsatte undervisningsministern en utredningsarbetsgrupp för åskådningsämnen och sektionen för fostran påverkade aktivt utredningsarbetet i dess olika skeden. Hösten 2022 fortsatte undervisnings- och kulturministeriet utredningsarbetet genom

att tillsätta en utvecklingsgrupp för förnyelsen av åskådningsämnena under Utbildningsstyrelsen. I utvecklingsgruppen ingår en medlem ur sektionen för fostran som representant för sitt samfund. ERF har informerat Utbildningsstyrelsen att man är villig att erbjuda utvecklingsgruppen sitt kunnande till exempel när underarbetsgrupper tillsätts. Sektionen för fostran har också deltagit i påverkansarbete i samarbete med generalsekreteraren och ERF:s kansli. Under år 2024, efter riksdagsvalet året 2023, hoppas man kunna ordna ett evenemang som samlar påverkansparter från olika håll till ett rundabordsamtal. Vid behov svarar sektionen också på begäran om utlåtande. Tidigare år har sådana varit bland annat Utbildningsstyrelsens anvisning om anordnande av undervisning i religion och livsåskådningskunskap i den grundläggande utbildningen och åskådningsfostran i förskoleundervisningen samt om gemensamma fester och religiösa evenemang samt bedömningskriterierna för sjätte klassen.

Sektionens ordförande förstatte som ERF:s representant i styrgruppen för World Interfaith Harmony Week, FN:s vecka för samförstånd mellan religioner som i Finland koordineras av kultur- och religionsforumet Fokus. Under samförståndsveckan 2023 genomfördes ett utbildningsevenemang om fred, medier och ungas världssyn där ERF var en av arrangörerna.

Efter en lång väntan publicerades Utbildningsstyrelsens anvisning om anordnande av undervisning i religion och livsåskådningskunskap i den grundläggande utbildningen och åskådningsfostran i förskoleundervisningen samt om gemensamma fester och religiösa evenemang hösten 2022. Anvisningen för förskoleverksamhet offentliggjordes inte på samma gång, utan den avsnittet väntar man fortfarande på. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har haft broschyren "Samarbetskorgar" som ska uppdateras under år 2024. Det arbetet görs i samarbete med olika åskådningar och representanter från sektionen för fostran, religions- och kulturforumet Fokus samt RESA-forumet har bjudits in att delta i arbetet. Sektionen för fostran fortsätter att aktivt följa med fältet och sitt påverkansarbete.

2.5 Ekumeniska vittneskapen och religionsdialogi

Den ekumeniska gemenskapen vittnar i världen om Kristus. ERF:s verksamhet är en del av det gemensamma kristna vittnesbördet. Befullmäktigat av

sina medlemskyrkor deltog ERF också i utvecklandet av kontakter och samarbete mellan religionssamfund. Samarbetet är samhällseligt till sin natur, det bidrar till ökad tolerans och strävar efter att bygga samhällsfred.

Kyrkornas missionshelg

ERF samarbetar med Finska missionsrådet och Suomen vapaakristillinen neuvosto kring förberedelserna för den årliga ekumeniska missionshelgen (närmare under punkt 2.1).

Finlands religionsledare

Finlands ortodoxa kyrka i firade hundra år som autonom lokal ortodox kyrka och ekumeniska patriarken av Konstantinopel Bartholomeos talade till religionsledare på en frukostträff i Helsingfors den 11.9. Patriark Bartholomeos konstaterade i sitt tal att religionsdialog är viktigt, eftersom det skapar försoning, fred och förtroende mellan religioner.

RESA-forumet

ERF deltog i RESA-forumets arbete som representant för de kristna tillsammans med Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. De övriga medlemssamfundet i forumet är Finlands muslimska råd (SINE), Centralrådet för de judiska församlingarna i Finland rf och Finländska muslimska församlingen, Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga i Finland och Buddhistiska Unionen i Finland rf. Hindu Forum i Finland blev observatörsmedlem vid forumets årsmöte.

Vid årsmötet 1.3 valdes fader Heikki Huttunen (Ekumeniska Rådet i Finland) till ny styrelseordförande för perioden 2023–2025. Medlemssamfund i forumet är Centralrådet för de judiska församlingarna i Finland rf, Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Ekumeniska Rådet i Finland rf (ERF), Finländska muslimska församlingen, Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga i Finland och Buddhistiska Unionen i Finland rf. Hindu Forum i Finland blev observatörsmedlem 2022. Ett observatörsmedlemskap pågår i två år innan man förbinder sig till ordinarie medlemskap. ERF:s kansli håller regelbundet kontakt med RESA-forumets kansli. Personalen träffas årligen.

FN:s interreligiösa fredsvecka

Temaveckan World Interfaith Harmony Week firades första veckan i februari kring temat I dialog med miljön. I oktober 2010 godkände FN:s generalförsamling en resolution om att markera den första veckan i februari som World Interfaith Harmony Week, veckan för

samförstånd mellan religioner. Arrangemangen i Finland koordinerades av ERF:s partnerorganisation Fokus ry. Veckan består av lokala evenemang som ordnas runt om i världen för att främja samförstånd och dialog i vardagen. Veckan firades 30.1–5.2 under årstemat Bidrar jag till fred?

2.6 Publikationsverksamhet och kommunikation

Kommunikationsarbetet skedde i samarbete med ett antal partner. Stöd fick ERF av sina medlemssamfund och i synnerhet av evangelisk-lutherska kyrkans kommunikation. Kansliet skötte ekumenisk kommunikation på webben och på sociala medier. Den främsta målgruppen för Ekumeniska Rådets kommunikationsarbete är medlemskyrkornas representanter samt kyrkligt anställda och församlingsmedlemmar. Den interna kommunikationen når medlems- och observatörskyrkornas och partnerorganisationernas representanter och arbetsgruppernas medlemmar. Den externa kommunikationen omfattar pressmeddelanden, ställningstaganden och inbjudningar som skickats till medier, myndigheter och beslutsfattare. ERF:s nyhetsbrev skickades ut fyra gånger under året. Efter ett år av förberedelser tog ERF i november i bruk en förnyad webbplats i avsikt att allt bättre bidra till Ekumeniska Rådets kommunikationsarbete. Reformen genomfördes i enlighet med den respons vi hade fått av medlemskretsen och med beaktande av moderna principer om gänglighet.

Internet: www.ekumenia.fi och www.ansvarsveckan.fi

Sociala medier

Facebook: Suomen Ekumeeninen Neuvosto - Ecumenical Council of Finland, Kristen i Finland – en ekumenisk FB-grupp, Vastuuviikko, Ansvarsveckan, Kirkkokaverit.

Instagram: [ekumenia](https://www.instagram.com/ekumenia) (Suomen Ekumeeninen Neuvosto), meddelandetjänsten X (tidigare Twitter): [@SEN_ERF](https://www.x.com/EkumeeninenNeuvosto) Youtube: [Vastuuviikko](https://www.youtube.com/Vastuuviikko)

Webbpublikationer

Webbpublikationer Suomen Ekumeeninen Neuvosto Ekumeniska Rådet i Finland - Vuosikertomus 2023 Årsberättelse, Ekumeniska Rådets publikationer CXX

*Finska representanter i
Kyrkornas världsråd.*

3 Nätverkssamarbete

3.1 Globala nätverk

Kyrkornas världsråd

Kyrkornas Världsråds centralkommittés medlemmar från Finland är ärkebiskop Tapio Luoma från Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och från Finlands ortodoxa kyrka Maria Mountraki samt Siiri Klubb (ungdomsrådgivare). Medlemmar i Faith and Order-kommissionen är Jelisei Heikkilä (ort.) och Tomi Karttunen (rådgivare, luth.). Medlemmar i kommissionen för utbildning och fostran är Vilma Niemi (luth.) och i kommissionen för internationella frågor (CCIA) är Hanna Ojanen (luth.) medlem. Medlem i kommissionen för världsmission är Riina Ngyen (ort.).

Lutherska världsförbundet

Största delen av världens lutheraner hör till medlemskyrkor i Lutherska världsförbundet (LWF).

Medlemskyrkorna är 148 till antalet och de har sammanlagt över 77 miljoner medlemmar. LWF:s råd och norra region har regelbundet ordnat möten. Lutherska världsförbundets generalförsamling ordnades 13–19.9.2023 i Krakow. Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland representerades av en delegation på tio personer under ledning av ärkebiskop Tapio Luoma. LWF:s generalsekreterare är Anne Burghardt från Estland.

Global Christian Forum

Global Christian Forums kommitté sammanträdde i Helsingfors i juni. Ekumeniska Rådet i Finland bjöd in ledare från kyrkor i Finland till ett möte med kommittén. Generalsekreteraren berättade kortfattat om ERF:s verksamhet för generalsekreterare Caseley B. Essamuah och de övriga medlemmarna i kommittén.

3.2 Kontakter i Europa

Konferensen för europeiska kyrkor

Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) är ett ekumeniskt samarbetsorgan som år 1959 grundades av ortodoxa, anglikanska, lutherska och protestantiska kyrkor i Europa. KEK har 115 medlemskyrkor och ungefär 40 partnerorganisationer. Till den gruppen hör också de nationella ekumeniska råden.

Konferensen för europeiska kyrkor samlades till generalförsamling i Tallinn 14–20.6. Temat var Under God's Blessing - Shaping the future. I generalförsamlingen deltog närmare 500 delegater samt ekumeniska och samarbetsorganisationer från olika delar av Europa. Till delegationen från Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland hörde biskopen av Tammerfors Matti Repo, Kyrkostyrelsens kanslichef Pekka Huokuna, Kyrkostyrelsens utrikesavdelnings sakkunniga Laura Huovinen samt teolog Aino Vihonen. Rådgivare var ecklesiastikråd Kimmo Kääriäinen och ledande sakkunniga Tomi Karttunen. Finlands ortodoxa kyrka representerades som delegat av universitetslärare fader Teemu Toivonen och United Methodist Church av pastor Sarah Tiainen. Ekumeniska Rådet i Finland representerades av generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken och koordinator Suvi-Tuulia Vaara. På plats från Finland fanns också flera stuerter, alltså mötesassistenter under 30 år. Till KEK:s styrelse valdes från Finland professor Pamela Slotte (luth.) samt teol. mag. Maria Mountraki (ort.). KEK:s generalsekreterare Jørgen Skov Sørensen har i slutet av 2023 övergått i andra uppgifter.

KEK strävar efter att vara en fredsmedlare och vid generalförsamlingen godkändes projektet Pathways to Peace i avsikt att stödja fredsprocessen i Ukraina genom samarbete med olika intressentgrupper.

Europeiska ekumeniska rådets generalsekreterarmöte

Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) bjöd som brukligt in sina medlemsorganisationers generalsekreterare till ett distansmöte som ägde rum den 9-10 och ERF:s generalsekreterare deltog i mötet.. KEK:s generalsekreterare Jørgen Skov Sørensen presenterade KEK:s organisationsreform och de tre närmaste årens fokusområden. Det första fokusområdet är gemensamt arbete och målet är att skapa mer aktiva band mellan medlemskyrkorna och organisationen. Det andra fokusområdet är synlighet; KEK vill nämligen nätverka och synas mer i EU:s institutioner. Det tredje fokusområdet är ägarskap. KEK:s styrelse har

som mål att öka engagemanget gentemot KEK inom medlemskyrkorna.

Ekumeniska kommissionen för migranter i Europa

Finländska medlemmar i Ekumeniska kommissionen för migranter i Europa, Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), är evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och ERF. Gemensam representant för Finland och de nordiska ekumeniska aktörerna i CCME:s styrelse åren 2020–2023 är sakkunniga Ulla Siirto från lutherska Kyrkostyrelsen. CCME:s generalförsamling ordnades i Rom 7–9.11. Från Finland deltog ERF:s generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken och Ulla Siirto från Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Generalförsamlingen valde en ny styrelse för följande mandatperiod. Från Norden valdes Svenska kyrkans Maria Kjellsdotter Rydinger till CCME:s styrelse.

Ekumeniska ungdomsrådet i Europa (EYCE)

Ekumeniska ungdomsrådet i Europa hade ingen anställd, men fungerade tack vare en styrelse av engagerade volontärer. Genom ungdomssektionen är Ekumeniska Rådet i Finland medlem i EYCE. Fram till generalförsamlingen i augusti representerades Finland i EYCE:s styrelse av Anne Heikkinen (luth.) och Aida Hanifi (ort.). Vid generalförsamlingen valdes Aino Vihonen (luth.) till ordförande och Saara Alamäki (lut

Borgågemenskapen

På hösten 1992 blev den ekumeniska så kallade Borgåöverenskommelsen klar och i och med att Borgådeklarationen som ingår i överenskommelsen undertecknades skapades en nära gemenskap (kommunion) mellan de anglikanska kyrkorna i Storbritannien och Irland samt de lutherska kyrkorna i de nordiska länderna och Baltikum hösten 1996. I gemenskapen utvecklas olika verksamhetsformer som koordineras av en kontaktgrupp som samlas årligen. I praktiken innebär det anglikans-lutherska samarbetet i Finland i nattvardsgemenskap och medlemskap samt i ett ömsesidigt erkännande av ämbete t.ex. i att lutherska präster har kunnat ansvara för anglikanska gudstjänster runtom i Finland.

Överenskommelsen har på ett betydande sätt främjat kristen enhet och hjälpt församlingsarbetet i gemensamt samarbete i synnerhet i Norden och Baltikum samt Storbritannien och Irland. I enlighet med sin avsikt har Borgådeklarationen kallat människor till djupare enhet i Jesu Kristi evangeliums tjänst.

Ekumeniska aktörer i Norden och Baltikum sammanträdde i Sundvolden i Norge.

3.3 Nordiska och baltiska kontakter

Ekumeniska aktörer i Norden och Baltikum

Nordiska och baltiska ekumeniska aktörer sammanträdde i Sundvolden i Norge 30.1–2.2. Norges kristna råd stod värd för mötet. Från Finland deltog Mayvor Wärn-Rancken, Suvi-Tuulia Vaara och Sarah Tiainen från ERF, medan Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland representerades av Tomi Karttunen och Finlands ortodoxa kyrka av Jelisei Heikkilä. Under träffen diskuterades bland annat mission, migration och lokalekumenik. Gruppen besökte också ön Utøya. Mötet resulterade i ett gemensamt uttalande som vädjade för ett slut på kriget i Ukraina och bad om fred.

Nordiska och baltiska generalsekreterarnas möte

De nordiska kristna rådens generalsekreterare höll distansmöten 22.6 och 17.10 för att planera de nordiska och baltiska ekumeniska aktörernas möte i Reykjavik 2024. I planeringsarbetet deltog Erhard Hermansen från Norge, Sofia Camnerin från Sverige, Sofie Larsen Kure från Danmark samt personal från ERF:s kansli. Under samtalen fick deltagarna aktuell information om vad som händer i råden i de nordiska länderna. Bland det som diskuterades fanns också flyktingars ojämlika ställning i Norden, invandring, rasism, klimatuppvärmning och kyrkan i det offentliga rummet.

Svenska Bibelsällskapet

Den finlandssvenska kristenheten representeras i Svenska Bibelsällskapet genom ERF. Notarie Linus Stråhlman (luth.) var den styrelsemedlem som har utsetts av ERF medan teol. dr. Leif-Göte Björklund (met.) fortsatte som suppleant. Generalsekreterare Anders Göranzon från Svenska Bibelsällskapet besökte Ekumeniska Rådet i Finland 26.4. Då ordnades också webinarier Om Bibeln och yttrandefriheten i samarbete med lutherska Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA). I webinariets ekumeniska panel deltog förutom Göranzon fader Mikael Sundqvist (ort.), pastor Jan Edström (bapt.) och moderator var direktor Sixten Ekstrand (luth.).

Nordiska Faith and Order-nätverket

Det nordiska Faith and Order-nätverket ger en inblick i KV:s Faith and Order-kommissions arbete, som även engagerar katolska kyrkan. De nordiska och baltiska ländernas Faith and Order-nätverk träffades i Norge 1–2.2. Nätverket samlar årligen teologer som deltar i Kyrkornas världsråds Faith and Order-kommissions arbete för att diskutera aktuella publikationer och lärofrågor. Finland representerades vid träffen av Tomi Karttunen (luth.) och Jelisei Heikkilä (ort.).

Pilgrims- och studieresa till Rom

I mars 2023 ordnade Finlands Ekumeniska Råd en pilgrims- och studieresa till Rom i Italien. Reseguiden var pastor Antti Kruus (luth.) och pater Gabriel Salmela OP (kat.). Över 30 personer från olika delar av Finland deltog i resan. Med hjälp av lokala guider bekantade sig gruppen med ett antal kyrkor i Rom och stadens kyrkohistoria. Bön i birgittinerklostrets kyrka gav dagarna en speciell rytm. Antti Kruus sammanfattade reseprogrammet i publikationen Pyhiinvaeltajan opas: Suomen Ekumeenisen Neuvoston matka Roomaan 16.–21.3.2023.

Nordic Ecumenical Green Network

Ansvarsveckans koordinator har deltagit i de nordiska ländernas ekumeniska klimat- och hållbarhetskoordinatorers nätverksmöten. Möten hålls ungefär fyra gånger per år, i allmänhet via Teams.

3.4 Inhemska nätverk

Med fokus på nationell ekumenik

Nationell ekumenik är ett av de tyngdpunktsområden som Ekumeniska Rådet i Finland i sin strategi hade slagit fast. Man har därför strävat efter att på många sätt öka kontakterna med lokala ekumeniska aktörer på olika håll i Finland. Generalsekreteraren deltog i Vapaakirkkos 100-årsjubileum i Tammerfors 10.6 och besökte Finlands Adventkyrkas generalförsamling i Pikis 11.6 och framförde en hälsning från ERF. Generalsekreteraren framförde också ERF:s hälsning vid Borgå stift 100 år-evenemanget i Borgå 28.10. Under året besökte generalsekreteraren sju olika församlingar för att berätta om ERF:s verksamhet och hon predikade också i gudstjänster. Generalsekreteraren deltog i 100-årsjubileet av Finlands ortodoxa kyrkas autonomi 9.11 och representerade ERF vid den katolska biskopsvigningen i Johanneskyrkan i Helsingfors 25.11. I ERF:s verksamhetsplan för året ingick också att informera om ERF:s verksamhet och ekumenik i skolor. ERF:s personal besökte Östra Finlands universitets teologiska fakultet, Helsingfors universitets teologiska fakultet, Iso Kirja-institutets campus i Helsingfors samt Vapaakirkkos Teopolis i Tammerfors.

Kyrkoledarnas rundabordssamtal

Kyrkoledarnas träffar har också utgjort en viktig kontakt. Kyrkoledarna träffades 19.4 i ortodoxa kyrkans residens i Helsingfors. Vård för träffen var ärkebiskop Leo. På hösten träffades kyrkoledarna 4.10 i Andreaskyrkan i Helsingfors, då Missionskyrkans Roger Andersson stod

vård. Kyrkoledarna utbytte information om aktuella frågor inom sina samfund, bland annat situationen i fråga om ukrainska flyktingar i olika kyrkosamfund.

ERF, SVKN och FS - Frikyrkliga arbetsgruppen

Suomen Vapaakristillinen Neuvosto (SVKN), Frikyrklig Samverkan (FS) och Ekumeniska Rådet i Finland är representerade i den frikyrkliga arbetsgrupp som ERF:s styrelse har tillsatt. Vid ett distansmöte 3.5 diskuterades senaste nytt. I mötet deltog samfundsledare Hannu Vuorinen (ordförande för SVKN, vap.), distriktsföreståndare Camilla Klockars (ordförande för FS, met.) och generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken. Under mötet diskuterades bland annat fängelsevolontärer och försvarsmaktens kyrkliga arbete

Trepartsmöte

Årligen samlas Suomen Vapaakristillinen Neuvosto (SVKN), Frikyrklig Samverkan (FS) och evangelisk-lutherska kyrkan till ett trepartsmöte som hölls 28.8 i Helsingfors. Vid mötet höll ärkebiskop Luoma (luth.) och Hannu Vuorinen (SVKN) anföranden om Bibeln. Vid träffen diskuterades också evangelisering som gemensam fråga med utgångspunkt i publikationen Evankeliumin julistaminen tänään som getts ut av den gemensamma delegationen för Evangelisk-lutherska kyrkan och pingströrelsen i Finland. Esko Matikainen och Pekka Huokuna ledde in till diskussionen. Under mötet diskuterades också hur religionsfriheten förverkligas. Ur Evangelisk-lutherska kyrkan deltog förutom ovannämnda också Petri Määtä och Tomi Karttunen. I mötet deltog även Jari Portaankorva (SVKN) och Mayvor Wärn-Rancken (ERF, FS).

Partnerskapsforum

ERF bjuder årligen in sina partnerorganisationer till ett aktualitetsmöte. Mötet mellan representanter för ERF:s partnerskapsorganisationer och ERF:s personal hölls 11.5 i Helsingfors. Partnerskapsorganisationerna berättade om sin verksamhet och under träffen diskuterade man också möjligheter till samarbete i enlighet med ERF:s strategi.

Lokalekumeniskt forum

Det lokalekumeniska forumet är det huvudevenemang som sektionen för lokalekumenik ordnar årligen i samarbete med lokala församlingar. Lokalekumeniskt forum ordnades i Kouvola 22.9 med temat Vi påverkar tillsammans – kristet samhällsbygge och lokala gemenskaper. Huvudtalare var fader Heikki Huttunen (ort.) och församlingsråd Risto Rasimus (luth.). I programmet deltog också dominikanpater

Partnerskapsforum i Helsingfors.

Gabriel Salmela OP, ordföranden för Ekumeniska Rådets sektion för jämställdhet Saija Kainulainen (angl.), generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken, kyrkliga samfällighetens ledare Arto Helle (luth.), friförsamlingspastorn Kim Auvinen, pingstpastorn Tero Ojasalo och lutherska församlingskaplanen Saara-Maria Jurva. För musiken svarade Tommi Nikki och Houseband.

Sektionsdag

Ekumeniska Rådet i Finland kallar årligen representanter för sina sektioner till en gemensam samling, där det centrala innehållet är informationsutbyte och att sektionerna får tillfälle att bekanta sig med varandras verksamhet. Eftersom en ny treårsperiod för sektionerna inleddes år 2023 ordnades en introduktionsträff för sektionsmedlemmarna den 8 februari. Deltagarna fick ett informationspaket om ERF:s verksamhet och en överblick över ekumenikens historia.

Fader Raimo Goyarrola vigdes till biskop i Helsingfors Johanneskyrkan. Ekumeniska vänner deltog i firandet.

4 Ekumeniska utmärkelser

Den ekumeniska gärningen

Utmärkelsen Årets ekumeniska gärning 2022 gavs till det ekumeniska samarbetet för att hjälpa flyktingar från Ukraina som utfördes i församlingar i Finland. Årets ekumeniska gärning är en utmärkelse som delas ut årligen. Den kan ges till ett evenemang, ett projekt eller en idé. Utmärkelsen kan ges till en enskild individ eller till en grupp eller organisationen, till en enskild församling eller till flera församlingar tillsammans. Utmärkelsen kan premiera nya idéer eller ekumenisk långsiktighet och kontinuitet. Vem som helst kan komma med förslag till mottagare av utmärkelsen. ERF:s styrelse fattar beslut om vem som får utmärkelsen och diplommet överräcks vid ERF:s möte.

Frälsningsarméns territorieledare Patrick Naud och hans hustru Anne-Dore Naud avslutade sitt uppdrag i Finland med ett avskedskalas i Frälsningsarméns Tempel i Helsingfors 13.5. Generalsekreteraren överräckte under festen Ekumeniska Rådet i Finlands oikoumenebordsstandard till Patrik Naud som tack för gott samarbete för att främja ekumeniken.

ERF:s representanter i höstmöte i Lahtis.

5 Förvaltning och ekonomi

5.1 Vår- och höstmöte

Ekumeniska Rådet i Finland samlades till vårmöte 25.4 i S:t Henriks katedralförsamlings lokalteter i Helsingfors. Församlingens kyrkoherde Jean Claude Kabeza hälsade deltagarna välkomna. Församlingen presenterades och den inledande bönen hölls i katedralen och därefter fortsatte mötesdagen i församlingssalen med det stadgeenliga mötet och vårseminariet. Församlingen och katedralen presenterades för deltagarna av volontär Heikki Kymäläinen och kyrkoherden ledde deltagarna i bön.

Vid det stadgeenliga vårmötet behandlades årsberättelse, bokslut och ett förslag till stadgeändring. Dessutom välkomnades stiftelsen Parikanniemisäätö enhälligt som Ekumeniska Rådet i Finlands partnerskapsorganisation.

Vårseminariet hade som tema Rätt att tro - religionsfrihetslagen 100 år. Hur religionsfrihetslagen har påverkat kyrkornas ställning i Finland? Anförandet hölls av Ilkka Huhta, professor i kyrkohistoria vid Östra Finlands universitet. Kommentarsanföranden hölls av sajten Ortodoksistos koordinatör Kaarina Lyhykäinen (Finlands ortodoxa kyrka) och pastor Henrik Nymalm (Missionskyrkan). Moderator var generalsekreterare Anne Pönä från Finlands KFUK-förbund.

Höstmötet hölls 30–31.10 i Lahtis. Vid det

stadgeenliga mötet under måndagen 30.10 behandlades verksamhetsplanen och budgeten för år 2024, konstaterades vilka mötesdelegater medlemskretsen utsett för treårsperioden 2024–2026 och fattades beslut om hur stipendiefonden skulle användas under år 2024. Mötesordförande var ERF:s styrelses vice ordförande metropolit Arseni (ort.). En gudstjänst som markerade Finlands religionsfrihetslags hundraårsjubileum ordnades i Korsets kyrka 30.10. De lokala församlingarna i Lahtis, vapaaseurakunta, pingsförsamlingen, metodistförsamlingen, den ortodoxa församlingen och den lutherska församlingen hade planerat gudstjänsten och deltog i förverkligandet av den, sammankallade av kyrkoherde Miika Härmäläinen. Liturg var biskop Matti Repo (luth.), talade gjorde distriktsledare Soile Kasi (met.) och dagens texter lästes av metropolit Arseni (ort.) och biskop electus Raimo Goyarola (kat.). För musiken svarade kantorerna Aurora Ikävalko och Anna-Maija Virtanen i den lutherska församlingen. Värddar för Lahtis stads kvällsmottagning var stadsfullmäktiges ordförande Juha Rostedt och kyrkoherde Miika Härmäläinen. Under mottagningen fick de lokala församlingsaktiva tack för arrangemangen och de avgående ERF-delegaterna avtackades för den gångna treårsperioden.

Höstseminariets tema var Trosfrihet och den gemensamma vittnesbörden om Kristus idag. Seminariet

inleddes av ledande sakkunniga Tomi Karttunen och därefter höll biskop Matti Repo (luth.) ett anförande. Kommentarer till anförandet gavs av biskop electus Raimo Goyarrola (kat.) och metropolit Elia (ort.). Per video höll biskop Christian Alsted (met.) ett anförande. Anförandet kommenterades av pastor Jori Brander (met.). Programkoordinator Kerttu Auvinen vid Kyrkans Utlandshjälp höll ett anförande under rubriken ”Försoning och förlikning: Fredsarbete som kyrkornas gemensamma uppdrag”. Generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken (ERF) kom därefter med en kommentar. Funderingar kring förmiddagens seminarium fortsatte i panelform med pastor Jani Edström (bapt.), kyrkoherde Minnamari Helaseppä (luth.) och verksamhetsledare Esko Matikainen (hel).

5.2 Styrelsen

Styrelsen samlades till sex möten under verksamhetsåret. Det var möjligt att delta i mötena på distans. Ordförande för Ekumeniska Rådet i Finlands styrelse var evangelisk-lutherska kyrkans ärkebiskop Tapio Luoma. Ordförandens och styrelsens mandatperiod är tre år, 2022–2024. Suppleant för ordförande är biskop Jari Jolkkonen. Vice ordförande i styrelsen var Biskop Matti Repo som representant för Finlands evangelisk-lutherska kyrka (suppleant: dekan Terhi Törmä); Metropolit Arseni som representant för Finlands ortodoxa kyrka (suppleant: överdiakon Juha Lampinen); församlingsföreståndare Markus Österlund från Missionskyrkan i Finland som Frikyrklig samverkans representant, (suppleant: församlingsföreståndare, pastor Roger Andersson).

Styrelsens övriga medlemmar är: Finlands evangelisk-lutherska kyrka, teol.dr. Minnamari Helaseppä (suppleant: pastor, teol.dr. Saara-Maria Jurva); Finlands evangelisk-lutherska kyrka, docent, teol.dr. Tomi Karttunen (suppleant: teol.dr. Jenni Krapu); Finlands ortodoxa kyrka, dr i samhällsvetenskaper Minna Rasku (suppleant: organisationssekreterare Annakaisa Onatsu); Suomen vapaakirkkos ordförande Jaakko Pihlajamäki (suppleant: territoriekommendör Saga Lippo, Frälsningsarmén i Finland); Katolska kyrkan i Finland, pater Gabriel Salmela OP (suppleant: fader Marco Pasinato); The Anglican Church in Finland, Revd. Dr. Mika K. T. Pajunen (suppleant: Chaplain, Revd. Tuomas Mäkipää).

5.3 Sektioner och arbetsgrupper

Under året hade ERF följande sektioner: Sektionen för fostran, Ungdomssektionen, Sektionen för lokalekumenik, Sektionen för finlandssvensk ekumenik, Sektionen för teologi och lärofrågor, Sektionen för jämställdhet och Sektionen för samhällsfrågor. Verksamma under året var dessutom Ekumeniska arbetsgruppen för experter som arbetar med asylsökande, Böndagsarbetsgruppen, Frikyrkliga arbetsgruppen, Styrelsens ekonomiarbetsgrupp och en arbetsgrupp som styrelsen tillsatt som arbetat med riktlinjer för verksamhet mot rasism.

5.4 Personal

Personalstyrkan var i slutet av år 2023 4 personer. 3 personer var tillsvidareanställda och 1 person visstidsanställd. Generalsekreterare var pastor och teol. mag. Mayvor Wärn-Rancken. Informations- och verksamhetskoordinator var teol.mag. Suvi-Tuulia Vaara. Ansvarsveckans koordinator och kanslissekreterare var pastor, teol.mag. Sarah Tiainen och som svenskspråkig projektsekreterare för Ansvarsveckan verkade pastor, teol. mag. Jan Edström, vars anställningsförhållande avslutades 31.12.2023. Suvi-Tuulia Vaara har genom läroavtal avlagt delen produktion av publikationsgrafik (30 kompetenspoäng) inom yrkesexamen i mediebranschen. Sarah Tiainen påbörjade en lärlingsutbildning till specialyrkesexamen inom produktutveckling (180 poäng). Generalsekreteraren har fungerat som arbetsgivarens representant. Kontorspersonalen har genomgått en 16-timmars grundkurs i första hjälpen.

5.5 Ekonomi

Ekumeniska Rådet i Finlands ekonomi stod år 2023 på en stadigare grund tack vare den positiva utvecklingen i kollektintäkter.

Inkomster

Räkenskapsperiodens intäkter var 349 633,55 euro (292 547 euro år 2022). De officiella kollekternas andel var 155 963,50 euro (105 402,65 euro). Ett bidrag från Helsingfors kyrkliga samfällighet uppgick till 24 500 euro (totalt 49 000 euro beviljades pr 2022 men hälften av summan kunde användas år 2023.). Intäkterna från medlemssamfund var 135 817 euro (134 024 euro).

Utgifter

Verksamhetsutgifterna för räkenskapsperioden var 314 403,27 euro (293 295,60 euro år 2022). Personalkostnaderna var 213 514,75 euro (201 849,32 euro). Avskrivningarna uppgick till 362,18 euro.

JULISTUS KAHDESTA EKUMENISESTA RUKOUSPÄIVÄSTÄ VUONNA 2024

”Rakasta Herraa Jumalaasi ... ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.” Luuk. 10:27

Ihminen on tarkoitettu elämään muiden ihmisten kanssa. Voimme pitää asiaa itsestään selvänä, mutta todellisuus on näyttänyt, että asian äärellä on syytä rauhoittua. Tästä syystä vuoden 2024 rukousviikon teema muistuttaa meitä lähimmäisten huomioimisen tärkeydestä. Oikeudenmukaisuus ja sovinto ovat läsnä rukouspäivinä 18. tammikuuta ja vastuuviikolla 24. lokakuuta.

Elämme erilaisten murrosten aikaa. Vastakkainasettelu on lisääntynyt puheissa, sosiaalisessa mediassa ja ihmisten mielissä. Varsinkin lapset ja nuoret ovat kantaneet huolta kiristyneestä ilmapiiristä. Koulujen pihilla etenkin maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret kohtaavat usein hyväksynnän sijaan ulkopuolisuutta, joka tuo mukanaan lisää katkeruutta ja väärinymmärryksiä.

Rakennetaan siis yhdessä yhteiskunta, jossa toivo on pelkoa vahvempi. Tässä työssä me jo varttuneemmat sukupolvet olemme paljon vartijoita esimerkkimme voimin. Tukekaamme siis heitä, joilla on vaikeuksia saada äänensä kuulluksi. Katsokaamme, että teemme osaltamme kaikkemme sen eteen, että jokaisella ihmisellä olisi sosiaalinen turvaverkko ympärillään. Joskus voi olla nimittäin niin, että saatamme tarvita vuorostamme muiden apua.

Kohdatkaamme siis lähimmäisemme rakkaudella ja hyvyydellä. Näin me haluamme myös itseämme kohdeltavan. Vaikeina aikoina olemme vahvempia vain yhdessä.

Helsingissä 25.11.2023

Tasavallan presidentti
Sauli Niinistö

PLAKAT OM TVÅ EKUMENISKA BÖNDAGAR ÅR 2024

”Du skall älska Herren, din Gud ... och din nästa som dig själv.” Luk 10:27

Människan är avsedd att leva med andra människor. Vi kan tycka det är en självklarhet, men verkligheten visar att det är något vi behöver ta in i lugn och ro. Därför påminner temat för böneveckan år 2024 oss om hur viktigt det är att beakta vår nästa. Rättvisa och försoning är närvarande under böndagarna den 18 januari och den 24 oktober, där den senare infaller under Ansvarsveckan.

Vi lever i en tid av brytning. Motsatsförhållanden förekommer i allt högre grad i tal, på sociala medier och i människors tankar. I synnerhet barn och unga oroar sig över en allt spändare atmosfär i samhället. På skolgårdar möter framför allt barn och unga med invandrarbakgrund ofta utanförskap i stället för acceptans, vilket leder till bitterhet och missförstånd.

Vad vi behöver är att tillsammans bygga ett samhälle där hoppet är starkare än rädslan. I det arbetet har vi i de äldre generationerna en viktig uppgift eftersom vi kan föregå med exempel. Låt oss stöda dem som har svårt att göra sin röst hörd. Låt oss se till att vi för vår del gör allt vi kan för att alla människor ska ha ett socialt skyddsnät omkring sig. Ibland kan det nämligen vara så att vi i vår tur behöver hjälp av andra.

Låt oss alltså möta våra medmänniskor med kärlek och godhet. Så vill vi också själva bli behandlade. I svåra tider är vi endast starkare tillsammans.

Helsingfors 25.11.2023

Republikens president
Sauli Niinistö

SUOMEN EKUMEEENISEN NEUVOSTON VETOOMUS HUMANITAARISEN MAAHANMUUTON PUOLESTA

Vuonna 2022 maailmassa oli noin 103 miljoonaa ihmistä, jotka joutuivat jättämään kotinsa väkivallan, sotien, erilaisten konfliktien, ilmastonmuutoksen tai jonkun muun uhkaavan kriisin takia. Heistä vähän yli puolet oli paossa oman kotimaansa sisällä. UNHCR:n mukaan pakolaisten määrä on kaksinkertaistunut kymmenessä vuodessa. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on aiheuttanut pakolaiskriisin myös Euroopassa. Maahanmuutto Eurooppaan on kasvussa ja se vaikuttaa myös suoraan Suomen maahanmuuttotilanteeseen.

Suomen Ekumeenisen Neuvoston turvapaikkakysymysten asiantuntijatyöryhmä on huolissaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien asemasta Suomessa. Erityisesti naiset ja lapset sekä uskonsa tähden vainotut ovat haavoittuvassa asemassa. Suomi on sitoutunut noudattamaan kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, joista yksi on oikeus hakea turvapaikkaa.

Turvapaikkamenettelyssä tulee näkyviin ymmärryksemme ihmisoikeuksista.

Turvapaikkamenettelyprosessissa lähtökohtana tulisi olla ihmisarvon kunnioittaminen.

Suomen Ekumeenisen Neuvoston turvapaikkakysymysten asiantuntijatyöryhmä vetoaa hallitusneuvottelujen osapuoliin humanitaarisen maahanmuuton puolesta, jotta maahantulijat voivat hakea suojelua ja saada välttämätöntä huolenpitoa.

”Puolustakaa orpoja ja onnettomia, huolehtikaa köyhistä ja kurjista.
Pelastakaa heikot ja vähäväkiset, vapauttakaa heidät sortajien käsistä.” Ps. 82:3-4

”Kun maahanne tulee muukalaisia asumaan keskuudessanne, älkää sortako heitä.
Kohdelkaa joukossanne asuvia siirtolaisia ikään kuin he olisivat heimolaisianne
ja rakastakaa heitä kuin itseänne.” 3. Moos. 19:33-34

Helsingissä 25.5.2023

Suomen Ekumeenisen Neuvoston turvapaikkakysymysten asiantuntijatyöryhmä

Pääsihteeri Mayvor Wärn-Rancken, Suomen Ekumeeninen Neuvosto (Finlands svenska metodistkyrka)

Asiantuntija Ulla Siirto, Kirkkohallitus (Suomen evankelis-luterilainen kirkko)

Pastori Timo Keskitalo, Patmos Lähetysseuratiö (Suomen evankelis-luterilainen kirkko)

TM Virpi Paulanto (Suomen evankelis-luterilainen kirkko)

Yliopisto-opettaja, rovasti Teemu Toivonen (Suomen ortodoksinen kirkko)

FT, koulutuspäällikkö Pirjo Raunio (Suomen Helluntaikirkko)

RASISMINVASTAINEN TOIMINTA SUOMEN EKUMEEINISEN NEUVOSTON JÄSENYHTEISÖISSÄ – SUUNTAVIIVOJA JA SUOSITUKSIA

Suomen Ekumeenisen Neuvoston hallitus on syyskuussa 2023 kuullut kirkkojen monikulttuurisuuden asiantuntijoista koostunutta työryhmää ja ottanut vastaan mietinnön, joka sisältää suosituksia rasisminvastaisen toiminnan edistämiseksi kristillisissä yhteisöissä. Hallitus kehottaa jäsenyhteisöjä ja muita kristillisiä toimijoita mietinnön suosituksiin. Tavoitteena on, että suositukset herättävät keskustelua yhteisöissä ja kannustavat konkreettisiin rasisminvastaisiin toimiin. Alla mietintö kokonaisuudessaan.

Olemme Jumalan lapsia kaikki ja yhdenvertaisia Jumalan edessä. Arvomme perustuu Kulaiseen sääntöön: Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille. (Matt 7:12) ja Rakkauden kaksoiskäskyyn: Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi kuin itseäsi. (Matt 22:34), tämän pohjalta, olemme kristittyinä velvollisia toimimaan rasismien kitkemiseksi ja takaamaan yhdenvertaista rasismista vapaata kohtelua kaikkien seurakuntien jäsenille.

Rasismi ja rasismien tunnistaminen

Rasismi on rotuerotteluun pohjautuvan ideologian seurauksena syntynyt globaalin eriarvoisuuden valtarakenne, joka nykypäivänä heijastuu ja näkyy kaikissa yhteiskunnissa sekä yksilöiden, yhteisöjen ja rakenteiden tasoilla

Rasismi käsitteenä tarkoittaa oletetun ihmisryhmän arvottamista esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut ihmisryhmät.

Rasismi on yksi syrjinnän muodoista. Rasismista on tärkeää puhua rasismina, sillä omanlaisena syrjinnän muotona siihen liittyvät käytännöt, kokemukset ja mekanismit on tunnistettava, jotta siihen voidaan puuttua kokonaisvaltaisesti.

Yhdistyneet Kansakunnat määrittelee rasistisen syrjinnän niin, että sitä on kaikenlainen erottaminen, ulosjättäminen, rajoittaminen tai suosiminen, joka perustuu rotuun, ihonväriin, syntyperään, kansalliseen tai etniseen alkuperään, jolla on tarkoitus tai vaikutus mitätöidä tai haitata tunnustamista, nautintoa tai harjoittamista, tasa-arvoista jalansijaa, ihmisoikeutta ja perustavanlaatuista vapautta poliittisessa, kulttuurisessa tai missä tahansa muun julkisen alueen toiminnassa.

Rasismi ilmenee monin eri tavoin, kuten:

- o Ihmisten välinen rasismi ilmenee yksilöiden välisessä vuorovaikutuksessa, esimerkiksi loukkaavina nimittelyinä ja väkivaltana, mutta myös sivuuttamisena, ajattelemattomuutena puheissa erilaisia ryhmiä kohtaan sekä arvostuksen puutteena ja huomiotta jättämisinä. Erityisesti rasismi näkyy niin, että ei täydestä sydäimestä pyydetä mukaan esimerkiksi päätöksentekoon.
- o Rakenteellinen rasismi ilmenee yhteiskunnan ja instituutioiden rakenteissa, kuten palveluihin ja toimintatapoihin kytkeytyneinä eriarvoisuutta tuottavina käytänteinä. Etninen profilointi ja asunto- tai työmarkkinoilla ilmenevä suomenkielisten nimien suosiminen ovat esimerkkejä rakenteellisen rasismien käytänteistä. Seurakunnissa tämä näkyy niin, että päätöksentekokelemissä on huomattava aliedustus tietyistä ryhmistä.
- o Sisäistetty rasismi tarkoittaa tahallisia ja tahattomia yksilön sisäistämiä uskomuksia, ajatusmalleja ja käyttäytymismalleja omasta tai ryhmänsä huonommuudesta. Sisäistetty rasismi syntyy hallitsevan yhteiskunnan (valkonormatiivisuus) rasististen ja stereotyyppisten kielikuvien käytöstä. Sisäistetty rasismi ilmenee samanaikaisesti inhona omaa itseä kohtaan sekä hallitsevan ryhmän arvottamisena korkeammalle.

Antirasismi on rasisminvastaisuutta, johon kuuluu oleellisesti tietoisuus siitä, että emme elä etnisestä eriarvoisuudesta ja syrjinnästä vapaassa yhteiskunnassa. Antirasismi tunnistaa jokapäiväisen toimintamme joko eriarvoisuutta ja syrjiviä käytäntöjä 1) lisääväksi, 2) ylläpitäväksi tai 3) vähentäväksi. Antirasistinen toiminta pyrkii aina jälkimmäiseen, ja sen lähtöpisteenä on ymmärrys siitä, että rasismien ongelma ei ole niinkään yksilöissä vaan erilaisissa käytännöissä ja yhteiskunnassa harjoitetuissa toimintatavoissa ja politiikassa.

Suosituksia rasismien vastaiseen toimintaan

- Rasismia vastaan toimiminen vaatii tiedostamista, tunnistamista ja aktiivisia tekoja.
- Tiedostetaan ja tunnistetaan omat etuoikeudet, oma valta-asema, ja alitajuntaiset ennakkoluulot.
- Etsitään tietoa, kouluttaudutaan, kysytään ja kuunnellaan erilaisia näkökulmia ja lähestymistapoja.
- Nähdään jokaisessa ihmisessä potentiaalia jakamaan vastuuta.
- Kannustetaan aktiivisesti osallisuuteen ja osallistumiseen.
- Annetaan tilaa kaikille seurakunnan jäsenille, myös aktiivisesti tarjoamalla mahdollisuuksia, huomioiden erilaiset taustat ja kokemukset. Vastuu on valtaväestöllä.
- Annetaan ääni, niille, joilla ei ole sitä ollut. Tehdään kaikki ihmiset näkyviksi. Ecce homo – ihminen ihmiselle: Kohdataan ihmiset ihmisenä.
- Kaikkien ihmisten tulisi saada kokea, että he kuuluvat joukkoon (eksklusiivisuudesta inklusiivisuuteen). Kirkossa kaikki ovat samaa Jumalan kansaa ja kuuluvat samaan joukkoon.
- Rasismien vastainen työ on jatkuvaa oppimista ja oman keskeneräisyyden tunnistamista. Olkaamme siis armollisia itsellemme ja toinen toisillemme; oman syntyisyyden tunnistamisen, katumuksen ja anteeksi pyynnön kautta.
- Muutoksen tekeminen vaatii omaa aktiivista toimintaa ja valintaa toimia toisin.

Esimerkkejä käytännön toimenpiteistä

- Tiedotetaan rasismien kitkemisen toimimisesta seurakunnissa; tuomitaan rasismi julkisesti, mutta toimitaan omien seurakuntien sisäiset muutosprosessit edellä.
- Puututaan ja keskustellaan avoimesti, kun havaitaan rasismia/syrjintää/epäreilua kohtelua/epäoikeudenmukaisuutta. Ei olla hiljaa.
- Lisätään moninaisuutta päättävissä elimissä ja tehtävissä.
- Seurakuntajohtajat ottavat vastuun omassa yhteisössä keskustelusta, puuttumisesta ja toiminnasta rasismien kitkemiseksi.
- Työntekijäyhteisöjen ja johtotehtävien tulee olla moninaisia. Näkyvällä toimielimellä on väliä, koska se määrittää yhteiskunnalliset normit.
- Hyödynnetään seurakuntien vahvuuksia yhteisöllisyyden vahvistamiseen.
- Seurakunnilla tulisi olla jonkinlainen väylä, esimerkiksi digitaalinen lomake, johon voisi mielellään nimettömänä ilmoittaa syrjinnästä mm. rasistisesta kohtelusta.

Tietoisuuden lisääminen kouluttautumisen kautta on avainasemassa.

Suosittelomme vahvasti THL:n verkkokoulutusta antirasismista ammattilaisille: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/verkkokoulutus-antirasismista-ammattilaisille>(Vieraile ulkoisella sivustolla. Linkki avautuu uuteen välilehteen.) ja Moninaisuus-Oivallus-Dialogi -koulutusta: <https://mod-koulutus.fi/>(Vieraile ulkoisella sivustolla. Linkki avautuu uuteen välilehteen.)

Seurakunnan työntekijöiden oppimisprosessia voi tukea koulutuksen käyminen työajalla, aikataulutusta ja reflektio työyhteisössä.

Seurakuntien tulee myös panostaa jatkuvaan oppimiseen, dialogin ylläpitämiseen ja toiminnan kehittäminen – Mietitään esimerkiksi, minkälaisia uusia keskusteluja ja koulutuksia tarvitaan.

Seurakunta tekee suositusten pohjalta kirjallisen lausunnon antirasistisista toimintatavoista, jossa seurakunnan johto sitoutuu ja määrittelee toimet ja tavoitteet rasismien kitkemiseksi. On tärkeää, että linjaukset on kirjattu ja niihin sitoudutaan oikeudenmukaisuuden ja solidaarisuuden nimissä.

TILINPÄÄTÖS 1.1.–31.12.2023

TULOSLASKELMA

TASE

LIITETIEDOT

Suomen Ekumeneinen Neuvosto ry
PL 210
00131 HELSINKI
Y-tunnus: 0216398-2
Tilikausi: 01.01.2023 - 31.12.2023
Rahayksikkö:

Tuloslaskelma
Kausi 12/2023 - Kausi 12/2023

Sivu 1 (1)

Tuloslasku 22.04.2024 14.47

EBI SEN Tuloslaskelma virallinen ulman tilitejä	01.01.2023 31.12.2023	01.01.2022 31.12.2022
VARAINHANKINTA		
Varainhankinnan tulot		
Keskustamasto	13 709,57	10 811,20
Hallinto	14 527,50	12 332,00
Varainhankinnan tulot	27 737,07	23 143,20
Varainhankinnan kulut		
Keskustamasto	-213 514,75	-201 849,32
Henkilöstökulut	-362,18	-482,91
Poistot	-89 379,62	-74 470,13
Muut kulut	-303 758,55	-276 807,36
Keskustamaston kulut yhteensä	-1 034,33	-1 437,06
Hallinto	-9 744,49	-14 391,30
Varainhankinnan kulut yhteensä	-314 035,37	-292 626,32
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	-286 298,30	-269 483,12
VARAINHANKINTA		
Varainhankinnan tulot		
Varainhankinnan tulot	293 346,90	239 653,65
Varainhankinnan tulot yhteensä	293 346,90	239 653,65
Varainhankinnan kulut		
Muut varainhankinta	-120,00	-120,00
Varainhankinnan kulut yhteensä	-120,00	-120,00
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	293 226,90	239 533,65
TUOTTO-/KULUJAAMA	6 928,60	-30 249,47
SUJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Sijoitustoiminnan tulot		
Rahoitusluotot	5,15	4,95
Sijoitustoiminnan tulot	5,15	4,95
Sijoitustoiminnan kulut		
Rahoituskulut	-253,47	-253,47
Sijoitustoiminnan kulut	-253,47	-253,47
SUJOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	-248,32	-248,52
TUOTTO-/KULUJAAMA	6 680,28	-30 497,99
YLEISAVUSTUKSET		
Yleisavustukset	28 550,00	29 750,00
YLEISAVUKSET YHTEENSÄ	28 550,00	29 750,00
TILIKAUDEM TULOS	35 230,28	-747,99
TILIKAUDEM YLI-/ALUJAAMA	35 230,28	-747,99

675 Tase yhdistykset virallinen ilman titejä	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 086,54	1 448,72
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 086,54	1 448,72
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 086,54	1 448,72
VAINTUVAT VASTAAVAT		
Saannit		
Myymäläsaannit	35,00	261,00
Säilytysaannit	565,02	3 665,98
Saannit yhteensä	600,02	3 926,98
Rahat ja pankkisaannit	199 509,87	179 895,91
VAINTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	700 158,84	103 027,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ	701 245,38	105 271,61
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Menet rahasto	11 018,02	11 018,02
Edellisen tilikauden voitto (tappio)	111 477,55	117 275,54
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	35 730,78	-747,99
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	160 725,05	125 495,57
MIKÄÄN PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	928,39	439,05
Muut velat	7 999,54	7 135,40
Siltovelat	31 582,60	52 701,59
Lyhytaikaiset yhteensä	40 510,53	59 776,04
MIKÄÄN PÄÄOMA YHTEENSÄ	40 510,53	59 776,04
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	201 245,38	185 271,61

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenoon. Rakennusten (4%), koneiden ja kaluston (25%) poistot on laskettu menojäännöspoittoina.

	Kirjanpitoarvo 1.1.	Muutos	Kirjanpitoarvo 31.12.
Kalusto	1.448,72	- 362,18	1.086,54

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Rahastot

	Pääoma 1.1.	Muutos	Pääoma 31.12.
Stipendirahasto	10.018,02	0,00	10.018,02
Ekumeenisen kasvatuksen rahasto	4.000,00	0,00	4.000,00

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

2023	2022	2021
4	4	4

Henkilöstökulut

	2023	2022	2021
Palkat ja palkkiot	174.786,94	163.681,27	168.677,73
Eläkekulut	30.334,77	28.016,70	28.305,13
Saadut korvaukset	0,00	0,00	0,00
Muut henkilösivukulut	4.502,03	4.853,23	4.402,89
Lomajaksotukset	3.891,01	5.298,12	6.379,03
YHTEENSÄ	213.514,75	201.849,32	207.764,78

YLEISAVUSTUKSET

Tampereen ortodoksinen seurakunta	250,00
Espoon seurakuntayhtymä	1.000,00
Lahden seurakuntayhtymä	800,00
Kuopion ev lut seurakuntayhtymä	500,00
Tampereen ev lut seurakuntayhtymä	1.000,00
Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä	500,00

Helsingin seurakuntayhtymä	24.500,00
----------------------------	-----------

28.550,00

SEN KOLEHTITULOT 2020-2023

	2023	2022	2021	2020
EV.lut kirkon viralliset kolehdit	155.378,55	102.791,04	72.290,57	122.059,46
Muut kolehdit	584,95	589,81	1.029,85	2.759,63
	155.963,50	103.380,85	73.320,42	124.819,09

SEN:n edustajat työryhmissä /ERF:s representanter i arbetsgrupper

Työryhmät / Arbetsgrupper

Ekumeeninen turvapaikkatyötä tekevien asiantuntijaverkoston työryhmä

Koulutuspäällikkö Pirjo Raunio, Suomen Helluntai-
kirkko

Yliopisto-opettaja Teemu Toivonen, Suomen
ortodoksinen kirkko

Asiantuntija Ulla Siirto, ev.-lut. Kirkkohallitus

Asiantuntija Marja-Liisa Laihia

Pastori Timo Keskitalo, Patmos lähetysseätiö

Rukouspäivätyöryhmä / Böndagsarbetsgruppen

Kirkkoherra Taina Manninen, Suomen ev.-lut. kirkko

Hiippakuntasihtööri Tomas Ray, Suomen ev.-lut. kirkko

Rovasti Mikael Sundkvist, Suomen ortodoksinen kirkko

Toiminnanjohtaja Esko Matikainen, Suomen

vapaakristillinen neuvosto

Pääsihtööri Mayvor Wärn-Rancken, sihtööri

Vapaakristillinen työryhmä

Territorion komentaja Saga Lippo (Pelastusarmeija),
SVKN

Kirkkokunnanjohtaja Jari Portaankorva (bapt), SVKN

Samfundsledare, ordförande Peter Sjöblom (FSB), FS

Pääsihtööri Mayvor Wärn-Rancken

Lähetyspyhän valmistelutyöryhmä

Isä Tapio Rautamäki (ort)

Isä Toan Tri Nguyen (kat.)

Uskontojen yhteistyö Suomessa

USKOT-foorumi ry

Rovasti Heikki Huttunen (USKOT-foorumin hallituksen
pj, Suomen ortodoksinen kirkko)

Svenska Bibelsällskapets huvudmannaråd

Notarie TM Linus Stråhlman (ev.-lut.)

Suppleant: TD Leif-Göte Björklund (met.)

Referensgrupp för pilotöversättning av Nya testamentet

Notarie Linus Stråhlman, Evangelisk lutherska kyrkan
i Finland

Distriktsföreståndare Leif-Göte Björklund, Finlands

svenska metodistkyrka

Journalist Sofia Grankull, Missionskyrkan i Finland

Översättare Sara Torvalds, Katolska kyrkan i Finland

Prosten Mikael Sundkvist, Ortodoxa kyrkan i Finland

Språklärare Helena Lintinen-Karvala, Suomen Vapaakirkko

Jäsenkunnan edustajat jaostoissa 2023–2025 Av medlemskretsens utsedda representanter i sektioner

*Neuvoston jäsenet, tarkkailijat ja kumppanuusjärjestöt
voivat nimetä edustajansa jaostoihin. Jaostot seuraavat
oman aihepiirinsä koti- ja ulkomaista keskustelua,
työskentelevät eri projektien puitteissa sekä järjestävät
ekumeenisia seminaareja ja tilaisuuksia ajankohtaisista
kysymyksistä.*

*Rådets medlemmar, observatörer och
partnerorganisationer kan utse representanter till
sektionerna. Sektionerna följer med den nationella
och internationella diskussionen rörande deras
ansvarsområden, arbetar med olika projekt och ordnar
seminarier och samtal i aktuella frågor.*

Kasvatusasioiden jaosto

Jäsenkunta 2023–2025

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

uskonnonpedagogiikan yliopistonlehtori,

dos. Vesa Hirvonen (Itä-Suomen yliopisto)

KM, LO Raili Keränen-Pantsu (Step-koulutus), pj

Asiantuntija Tuula Vinko (Kirkkohallitus)

Uskonnonopettaja Päivi Paloranta (Lahti)

Suomen ortodoksinen kirkko

TM, uskonnonopettaja Johanna Miettinen

TM Sirpa Okulov, varapuheenjohtaja

Katolinen kirkko Suomessa

Opetusjohtaja, FM Osmo Vartiainen, varapj

Suomen Adventtikirkko

Koulutoimen johtaja Merja Kinnunen

Pelastusarmeija

Kapteeni Kaisu Leino, osaston johtaja, Tampereen osasto

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry

Hallituksen varapuheenjohtaja Pekka Iivonen

Lasten ja Nuorten keskus ry

Pastori Anita Ahtiainen, sihtööri

Herättäjä-Yhdistys

Aluesihtööri Leena Väyrynen-Si

OCM – Suomen Konstantinus Yhdistys

Antti Räsänen

Tutkimuspäällikkö PhD. Tarja Lang

Parikanniemisäätiö

Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kimmo Jaatila

Nuorisajaosto

Jäsenkunta 2023–2025

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Pastori Vilma Niemi (Seinäjoki), puheenjohtaja

Pastori Jussi Luoma (Tampere)

VTK, teol. yo Ilona Rantala (Helsinki/Turku)

Pastori Mikko Salo (Rovaniemi), sihteeri

Suomen ortodoksinen kirkko

Pastori Harri Linna

Teol. yo Dard Meer, varapuheenjohtaja

Suomen Adventtikirkko

Pastori, jaostojohtaja Atte Helminen

Finlands svenska metodistkyrkan

Sandra Peltonen, varapuheenjohtaja

Kirkon Ulkomaanapu

Aino Vihonen, sihteeri

Lasten ja Nuorten keskus ry

KT yo, teol. yo Tuomas Kauppinen

Herättäjä-Yhdistys

Opiskelija Tuomas Virmasalo

Suomen Caritas

Francesco Ferrari, varapuheenjohtaja

Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto

Emilia Kallioniemi

Saara Alamäki

Sinapinsiemen ry

Noe Teresa Tulander

Linnea Pernu

Ketkokurssi

Ketkokoordinaattori Kristian Ahasto

ketkosihteerit Tanja Dahlström (ev. lut) ja Aino Vihonen (ev. lut)

Syyskaudella Helsingissä: ketkosihteerit Saara Alamäki (ev. lut.) ja Samu-Ville Toivonen (ev. lut.).

Joensuussa ketkosihteerit Veera Ahonkivi (ev. lut.) ja Jarkko Kärnä (ort.).

Paikallisekumenian jaosto

Jäsenkunta 2023–2025

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Keskusrekisterin johtaja, pastori Hanna Lehto (Turku)

Kirkkoherra Arto Penttinen (Pielavesi)

Piispainkokouksen sihteeri TT Anna-Kaisa Inkala (Vantaa)

Jumalanpalveluselämän kouluttaja, pastori Henri Järvinen (Helsinki)

Suomen ortodoksinen kirkko

TM, pastori Kaarlo Saarento (Jyväskylä)

Täydentyä myöhemmin

Suomen Vapaakirkko

Johtava pastori Antti Hietamäki

Katolinen kirkko Suomessa

Kirkkoherra Jean Claude Kabeza

Suomen Metodistikirkko

Jukka Hiltunen (Lahti)

Suomen Adventtikirkko

Jaostojohtaja Atte Helminen

Herättäjä-Yhdistys

nuoriso- ja kansainvälisen työn sihteeri Raisa Jarkkola

Pelastusarmeija

Majuri Toni Penttinen, osaston johtaja, Turun osasto

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry

Yliopisto-opettaja Teemu Toivonen

Suomen Caritas

Katia Orellana

Suomen Kristillinen Rauhanliike

Matti Turunen

Sinapinsiemen ry

Rovasti Soili Juntumaa

Tiina-Susanna Hirvonen

Teologisen ja opillisen keskustelun jaosto
Jäsenkunta 2023–2025

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

TM Sara-Anna Latvus
Pastori, TM Tapio Leinonen
Pastori TM Heikki Repo, varapuheenjohtaja

Suomen ortodoksinen kirkko

TM Karoliina Maria Schauman
TM, pastori Marko Mäkinen

Suomen Vapaakirkko

Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen

Katolinen kirkko Suomessa

isä Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond OP,
puheenjohtaja
isä Pedro Perez Gutierrez

Suomen Metodistikirkko

Pastori Veli Lopenen

Suomen Adventtikirkko

Päätoimittaja, TT Timo Flink

Suomen baptistikirkko

Kirkonjohtaja Jari Portaankorva

Pelastusarmeija

Kapteeni Kati Kivistö

Herättäjä-Yhdistys

Toiminnanjohtaja Kalle Hiltunen

OCM – Suomen Konstantinus Yhdistys

Jyrki Knuutila

Parikanniemisäätiö

Julistustyön pappi Petri Tiusanen
Jaoston sihteeri: Emiliana Skoog

Sektion för finlandssvensk ekumenik

Jäsenkunta 2023–2025

Ev. luth. kyrkan i Finland

Sakkunnig Maria Sten
Diakon Luisa Tast

Ortodoxa kyrkan i Finland

Protodiakon Andreas Salminen

Finlands svenska baptistsamfund

Peter Sjöblom

Finlands svenska metodistkyrka

Jerrold von Konow

Suomen Adventtikirkko

Aune Greggias

Katolska kyrkan i Finland

Översättare Sara Torvalds
Kyrkoherde Anders Hamberg

Finska Missionssällskapet

Chef för svensk service Marika Björkgren-Thylin

Kyrkans Utlandshjälp

Kaj-Mikael Wredlund

Yhdenvertaisuusjaosto

Jäsenkunta 2023–2025

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Saamelaistyön sihteeri, pastori Erva Niittyvuopio
Asiantuntija Ville Kämäräinen, Kirkkohallitus/TO

Suomen ortodoksinen kirkko

TM, pastori Ioannis Lampropoulos

Suomen Metodistikirkko

täydentyt

Katolinen kirkko Suomessa

Mariam Dano, varapuheenjohtaja

Suomen Adventtikirkko

pastori Terhi Turkka

The Anglican Church in Finland ja Sinapinsiemen ry

TK Saija Kainulainen, puheenjohtaja

Pelastusarmeija

Ylisihteeri majuri Saga Lippo

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry

Ilkka Tahvanainen

Herättäjä-Yhdistys

Nuorisosihteeri Tanja Roiha

Lasten ja nuorten keskus

Erityisnuorisotyönohjaaja, teol.yo Mio Kivelä, sihteeri

Suomen Caritas

Pekka Palokangas

OCM – Suomen Konstantinus Yhdistys

Katrin Kuhlbach

Yhteiskunnallisten kysymysten jaosto**Jäsenkunta 2023–2025****Suomen evankelis-luterilainen kirkko**

YTM, kirkkovaltuutettu Sirpa Saarela (Kuopio)
johtaja Liisa-Maria Voipio-Pulkki (STM/sosiaali- ja
terveyspalveluosasto)
asiantuntija Titi Gävert (Kirkkohallitus)
Pastori Lasse Lindberg (Salo)

Suomen ortodoksinen kirkko

VTT Markku Kivinen

Suomen Vapaakirkko

Sami Lehto, puheenjohtaja

Katolinen kirkko Suomessa

Veli Gabriel Salmela OP

Suomen Metodistikirkko

Susanna Jeremejeff

Suomen Adventtikirkko

Pastori Kalervo Aromäki

Suomen Anglikaaninen kirkko

Saija Kainulainen, sihteeri

Pelastusarmeija

Majuri Tero Saajoranta

Kirkon Ulkomaanapu

Kirkollisten ja ekumeenisten suhteiden asiantuntija
Sini Tyvi

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry

Marja Pentikäinen, varapuheenjohtaja

Lasten ja nuorten keskus

Pastori Kaisa Kahra

Suomen Kristillinen rauhanliike

Rovasti Risto Pontela

Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto

Pastori Anne Heikkinen

Sinapinsiemen ry

Kaisa Mäkelä-Tulander
Aki Rogel

Suomen Caritas

Meisa Dano

Herättäjä-Yhdistys

Aluesihteeri Urpo Karjalainen

Suomen World Vision

Annette Gothóni
Mirkka Vikström

Sininauhaliitto

Toiminnanjohtaja Pekka Lund

Tuomasyhteisö

Piretta Pietilä, varapuheenjohtaja

OCM – Suomen Konstantinus Yhdistys

Ilari Rantakari

Parikanniemisäitiö

Toiminnanjohtaja, kirjailija Teuvo V. Riikonen

**Jäsenkirkot ja edustajat / Medlemskyrkor och
representanter 2021–2023****Anglican Church in Finland**

Chaplain, Rev. Tuomas Mäkipää
Revd Dr Mika K T Pajunen

Finlands svenska baptistsamfund

Pastor Mikael Kallman
Samfundsföreståndare Peter Sjöblom

Finlands svenska metodistkyrka

Distriktsföreståndare, TD Leif-Göte Björklund
TM Andreas Forsbäck

International Evangelical Church in Finland

Senior Pastor Samuel Vogel
Toiminnan koordinaattori Willem Hickey

Katolinen kirkko Suomessa

Hiippakunnan asiainhoitaja Marco Pasinato
Isä Raimo Goyarrola

Missionskyrkan i Finland

Ped. mag. Henrik Nymalm

Församlingsföreståndare Markus Österlund

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Arkkipiispa Tapio Luoma

Piispa Matti Repo

Piispa Jari Jolkkonen

Hiippakuntadekaani Terhi Törmä

TT, pastori Minnamari Helaseppä

Pastori Saara-Maria Jurva

Rovasti Leena Huovinen

Hiippakuntasihteeri Jukka Jämsén

Dosentti, TT Tomi Karttunen

Viestintäpäällikkö Eeva-Kaisa Heikura

TT Jenni Krapu

Pastori Antti Kruus

Kirkkoneuvos Kimmo Kääriäinen

Hiippakuntasihteeri, TT Eriikka Jankko

Uutispäällikkö Pauli Juusela

TT, pastori Matti Väättäin

TT, pastori Joona Salminen

Pastori Johanna Björkholm-Kallio

Diakoni Luisa Tast

Asessori, kirkkoherra Kari Tirola

Suomen Metodistikirkko

Piirikunnanjohtaja Jori Brander

Pastori Soile Kasi

Suomen ortodoksinen kirkko

Arkkipiispa Leo

Metropoliitta Arseni

Diakoni Risto Aikonen

TM, lehtori Marianne Kantonen

Kirkkoherra Marko Patronen

TkT, TM Riitta Penttinen

YTT Minna Rasku

Ylidiakoni Andreas Salminen

TM Jooa Sotejeff-Wilson

TM Kirsi-Maria Susuna

Suomen Pelastusarmeija

Territorion johtaja, eversti Patrick Naud

Ylisihteeri, majuri Saga Lippo

Suomen Vapaakirkko

Pastori Hannu Lahtinen

Kirkkokunnanjohtaja Hannu Vuorinen

Tarkkailijakirkot ja edustajat / Observatörskyrkor och representanter 2021–2023

Suomen Adventtikirkko

Kirkonjohtaja Aimo Helminen

Suomen Baptistikirkko

Kirkonjohtaja Jari Portaankorva

Suomen Helluntaikirkko

Pastori Esko Matikainen

Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit

Lari Junkkari

Finlands svenska pingstmission

Ordförande Patrik Hellström

Kumppanuusjärjestöt ja edustajat / Partnerorganisationer och representanter 2021–2023

Filantropia

Toiminnanjohtaja Riina Nguyen

Filoksenia

Pääsihteeri Raisa Lindroos

Helsingin Diakonissalaitos

Kulttuuri ja diakoniatoiminnan johtaja Sari Enkkelä

Herättäjä-Yhdistys

Toiminnanjohtaja Kalle Hiltunen

Hiljaisuuden ystävät

Toiminnanjohtaja Juha Tanska

Kansan Raamattuseura

Toiminnanjohtaja Ulla Saunaluoma

Kirkon alat

Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen

Kirkon Ulkomaanapu

Yksikön päällikkö, TT Antti Laine

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS

Varapuheenjohtaja Pekka Iivonen

Medialähetys Sanansaattajat
Toiminnanjohtaja Arto Antturi

Lasten ja nuorten keskus ry
Johtaja Sami Ojala

OCM-Suomen Konstantinus Yhdistys
Teollisuusneuvos Erkko Kajander

Opiskelijoiden Lähetysliitto
Edustaja avoin

Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
Lehtori Jouni Elomaa

Sinapinsiemen
Puheenjohtaja Kristiina Kallinen

Suomen Caritas
Pääsihteeri Larissa Franz-Koivisto
Suomen kristillinen rauhanliike
Rovasti Risto Pontela

Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Pääsihteeri Katri Jussila

Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Toiminnanjohtaja Erkki Haarala

Suomen Lähetysseura
Varatoiminnanjohtaja Satu Kantola

Suomen Merimieskirkko
Pääsihteeri Hannu Suihkonen

Suomen Nuorten Miesten Kristillisten Yhdistysten Liitto
Pääsihteeri Juha Virtanen

Suomen Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto
Pääsihteeri Anne Pönni

Suomen Pipliaseura
Toiminnanjohtaja Markku Kotila

Suomen World Vision
Toiminnanjohtaja Annette Gothoni

Temppeliherrain Ritarikunta
Rovasti Pertti Ruotsalo

Tuomasyhteisö
Toiminnanjohtaja Kati Pirttimaa

Hallitus / Styrelse 2022-2024
(Varajäsenet suluissa, suppleanter inom parentes)

Puheenjohtaja / Ordförande
Arkkipiispa Tapio Luoma, ev.-lut.
(piispa Jari Jolkkonen)

Varapuheenjohtajat / Viceordföranden
Metropoliitta Arseni, ort.
(ylidiakoni Juha Lampinen)
Piispa Matti Repo, ev.-lut.
(dekaani Terhi Törmä)
Församlingsföreståndare Markus Österlund,
Missionskyrkan i Finland (pastor,
församlingsföreståndare Roger Andersson)

Muut jäsenet / Övriga medlemmar
Kirkkoherra Minnamari Helaseppä, ev.-lut.
(pastori Saara-Maria Jurva)
Dosentti Tomi Karttunen, ev.-lut.
(TT Jenni Krapu)
Projektipäällikkö Minna Rasku, ort.
(puheenjohtaja Annakaisa Onatsu)
Revd Dr Mika K.T. Pajunen, angl.
(Chaplain, Revd Tuomas Mäkipää)
Veli Gabriel Salmela OP, kat.
(hiippakunnan asianhoitaja, isä Marco Pasinato)
Hallituksen puheenjohtaja Jaakko Pihlajamäki, vap.
(ylisihteeri, majuri Saga Lippo, pel.)

Toimisto

Pääsihteeri / Generalsekreterare Mayvor Wörn-Rancken
Viestintä- ja toimintakoordinaattori / Informations- och verksamhetskoordinator Suvi-Tuulia Vaara
Vastuuviikon koordinaattori / Ansvarsveckans koordinator Sarah Tiainen
Projektsekreterare för Ansvarsveckan Jan Edström
Vastuuviikon harjoittelija Samu-Ville Toivonen, 50 h korkeakouluharjoittelujakso

Suomen Ekumeeninen Neuvosto
Ekumeniska Rådet i Finland
www.ekumenia.fi